Današnja številka obsega 8 strani in vsebuje obširna poročila o delu II. kongresa KP STO-ja

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Leto V - Štev. 240 (1330) Poštnina plačana v gotovini Spedizione in abbon. post. I. gr.

TRST nedelja 9. oktobra 1949

Cena 20 lir - 5.— din

ČITAJTE NA TRETJI STRANI:
političnо poročilo tovariša Branka Babiča na II. kongresu KP STO-ja

LEGGETE SULLA V. PAGINA:
la relazione politica del comp. Branko Babič al II. Congresso del PC TLT

PRVI DAN DELA II. KONGRESA KOMUNISTIČNE PARTIJE ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

Naj živi borbena enotnost delovnega ljudstva Tržaškega ozemlja proti imperializmu!

Pozdravni govori predstavnikov CK KPJ in Jugoslovanske armade tovarišev Ivana Regenta in podpolk. Djordja Bonačića - Izvolitev delovnega predsedstva - Političnо poročilo tovariša Babiča - Pozdravi in darila delavstva tovarn in podjetij cone B

Prvi dan dela II. kongresa KP STO-ja se je zaključil sinoči ob 20. uri. Kot je razvidno iz podrobnega poročila je bilo izvoljeno delovno predsedstvo, predstavnika KPJ in Jugoslovanske armade tovariša Ivan Regent in pod polk. Djordje Bonačič sta pozdravila kongres z govori, ki ju v celoti objavljamo. Nato so pozdravile kongres številne delegacije tovarn in podjetij cone B, stari delavec iz tvornice strojev Sv. Andreja v Trstu pa je kongresu poklonil svojo zlato kolajno, ki jo je prejel za svoje dolgoletno delo od tovarišev. — Popoldne je generalni sekretar CK KP STO-ja tov. Branko Babič prečital politično poročilo o dveletnem delu in borbi KP STO-ja. Poročilo objavljamo na III. in V. strani v današnji številki našega dnevnika v obširnem izvlečku. Ob 22. uri pa je bila za udeležence kongresa v gledališki dvorani v izoli prirejena uspela kulturna prireditev. Kongres nadaljuje z delom danes zjutraj ob 8.30 uri.

V priprostо, toda silno okusno okrašeni dvorani tovarne Arrigoni v Izoli se je včeraj zjutraj pričel II. kongres Komunistične partije Tržaškega ozemlja. Pred vhodom v dvorano stojijo v veži trije doprsni kipi: kip Lenina, kip Stalina in kip Tita. V ospredju dvorane je napisano geslo «Proletarci vseh dežel, združite se!» Na zadnji strani dvorane je napis: Živelo slovensko-italijansko bratstvo! Preko desne stene se razprostira napis «Za enotnost delovnega ljudstva proti imperializmu» na levi steni pa napis: «Pod zastavo marksizma-leninizma proti revizionizmu!» V teh napisih je program in enotna volje tržaških delovnih ljudi, ki hočejo nadaljevati z borbo na podlagi borbenih tradicijah, ker je samo taka borba pravilna in edino taka borba pelje do zmage.

Prvi je tovariš Babič, sekretar Komunistične partije Tržaškega ozemlja, izrekel ob otvoritvi kongresa pozdravne besede, so navzoči delegati vstali in začeli vzklikati Titu, Babiču. To je bila spontana manifestacija in pozdrav Komunistični partiji Jugoslavije, ki se bori za čistost načel marksizma in leninizma, in Komunistični partiji Tržaškega ozemlja, ki je prva izmed ostalih partij v svetu stopila na pot Komunistične partije Jugoslavije v borbo proti revizionizmu marksizma in leninizma. Po nekaj minut trajajočih ovacijah so delegati stoje zapeli internacionalo. Tovariš Babič je povedal, da prisostvuje kongresu 355 delegatov, nato pozdravil delegacijo KP Jugoslavije, v kateri so tov. minister Ivan Regent, tov. Marko Belinič in tov. Dragi Stamenković. Delegati so se zopet dvignili in pozdravili vzklikati: Heroj Tito, heroj Tito. Po ovacijah, ki se nikakor niso mogle poleči, je tov. Babič pozdravil predstavnika Jugoslovanske armije. Tudi na ta pozdrav so se delegati dvignili in znova začeli vzklikati heroju Titu. Po pozdravu množičnih organizacij se je izvolilo delovno predsedstvo, v katerem so tov. Babič Branko, Sorgo Giordano, Petronio Bortolo, Laurenti Eugenio, Stoka Franc, Rešič Alma, Ukmar Anton, Beltram Julij, Mrak Boris, Lipovec Franc-Tine, Kralj Franc-Petek, Vatovec Ernest, Skabar Marica, Mediza Erminij, Drašič Karlo in Živa Beltram. Volitvi delovnega predsedstva je sledila volitev sekretariata, v katerem so tov. Gino Gobbo, Luksa Giordano in Straus Nataša. Medtem ko je delovno predsedstva zasedlo svoja mesta, so delegati znova vstali in znova nekaj minut vzklikali: Tito, Partija in heroj Tito. V imenu delovnega predsedstva se je navzočim delegatom s toplimi besedami zahvalil tov. Bortolo Petronio za zaupanje, katerega so delovnemu predsedstvu izkazali.

V imenu Komunistične partije Jugoslavije je pozdravil kongres tov. Regent. Se predno je prišel na govorniški oder, so ga delegati stoje pozdravljali z vzkliki Titu in njemu samemu, nato pa so njegov govor, ki ga na drugem mestu v celoti objavljamo, neprestano prekinjali z aplavzi Komunistični partiji Jugoslavije, ki se je tako hrabro in premočrtno postavila za obrambo resnice. Tovariš Petronio se mu je v imenu KP Tržaškega ozemlja zahvalil za pozdrave, ki jih je prinesel od slavne Komunistične partije Jugoslavije.

Čim je stopil na govorniško mesto polkovnik Jugoslovanske armije Jurij Bonačič da pozdravi kongres v njenem imenu, so se navzoči delegati zopet dvignili in nekaj minut nepretrgoma vzklikali Jugoslovanski armiji in Titu. Tudi njegov govor katerega prinašamo v celoti na drugem mestu, je bil večkrat prekinjen s ponovnimi vzkliki Jugoslovanski armiji in heroju Titu.

Predno je prišlo do predloga in odobritve dnevnega reda, je bila izvoljena verifikacijska komisija, komisija za sestavo sklepne resolucije in komisija za sestavo kandidatne liste. Predsedstvu je bilo nato javljeno, da hoče pozdraviti kongres delegacija Narodne zaščite.

(Nadaljevanje na 8. strani.)

POGLED NA PREDSEDSTVO II. KONGRESA KP STO-ja, KI JE PRIČEL Z DELOM VČERAJ V SINDIKALNI DVORANI TVORNICE ARRIGONI V IZOLI, — GOVORI TOV. IVAN REGENT PREDSTAVNIK CK KP JUGOSLAVIJE.

Govor podpolk. Dj. Bonačića
predstavnika Jugoslovanske armade

Tovariši in tovarišice, delegati in delegatke!

Srečen sem, da se mi je ponudila priložnost, da vas srčno in iskreno pozdravim v imenu enot Jugoslovanske armade, ki so na Tržaškem ozemlju. Pozdravljam Vas v imenu enot tiste armade, ki se je hrabro in nesebično borila za osvoboditev Trsta in vsega tega ozemlja in ki je z delom pokazala svojo osvobodilno vlogo ter svoj globoko ljudski in revolucionarni značaj. Mi smo se, tovariši in tovarišice, borili za osvoboditev tega ozemlja ne le zato, ker smo smatrali in smatramo, da je to naša dežela in naše ljudstvo, temveč tudi zato, ker smatramo, da je naša sveta dolžnost, da čim več doprinesemo k borbi, ki so jo za osvoboditev izpod fašizma vodile vse demokratične sile sveta.

Naša armada je od svojega nastanka nosila v sebi pečat tiste partije, ki jo je ustvarila in zgradila, t. j. Komunistične partije Jugoslavije. Lahko rečemo, da so se v njej in skozi njeno borbo najočitneje vzdrževale vse tiste borbene, revolucionarne in internacionalistične lastnosti KPJ in njenega vodstva na čelu s tov. Titom.

Klevete in laži, ki jih poldrugo leto mečejo na KPJ, na našo deželo in na naše narode, so nezaslišane v zgodovini delavskega razreda. V zadnjem času, posebno pa po budimpeštanskim procesu, so dosegle vrhunec nemoralnosti, podlosti in hinavščine. Insceniran je bil proces, s katerim je bila Jugoslavija postavljena na zatožno klop in obtožena za vse tisto, proti čemer se je ona borila med vso drugo svetovno vojno in proti čemer se bori tudi danes.

Ves potek procesa je imel namen prikazati Jugoslavijo kot napadalno državo, kot državo, ki kuje zarote in ustvarja načrte za uničenje demokratičnega reda v vseh sosednih državah, kot državo, ki predstavlja največjo nevarnost za mir v svetu in ki preti z izzivanjem III. svetovne vojne. Vse to je bilo potrebno tistim iz Moskve, da bi opravičili svoje dosedanje kontrarevolucionarne postopke, proti naši državi in da bi na nekakšen način pripravili teren za vse tisto, kar nameravajo še napraviti.

Ta proces je bil potreben tudi kot odgovor na vprašanje, kako to, da je Jugoslavija, ki se je tako herojsko in požrtvovalno borila proti fašizmu med vojno, po vojni pa tako brezkompromisno vodila borbo proti zapadnim imperialistom - naenkrat, čez noč postala imperialistična in fašistično-gestapovska, zato je poskrbela množina inscenatorjev in konstruktorjev iz Moskve, ki so junaško borbo naših narodov pod vodstvom KPJ postavili na glavo ter prikazovali, kako je naša NOB organizirana in vodena s strani gestapovskih špijonov. V to svrho so vse naše španske borce, a to pomeni vse prvoborce in najvidnejše voditelje naše revolucije proglasili za špijone gestapa, Intelligence Service-a, in ne vem še čigave.

Te žalitve, klevete in podtikanja, vse to blago so vrgli v prvi vrsti na našo armado, kajti vsi ti tovariši so delali na njenem organiziranju in bili med vojno, kakor so tudi danes, njeni najvidnejši voditelji. O tem, kako je vse to laž in izmišljotina, sploh ne mislim govoriti, ker že sam obstoj, značaj in razvoj naše armade najočitneje pobija vse te izmišljotine. Pobija jih herojska in nadčloveška borba naše narodnoosvobodilne vojne proti fašističnim zavojevalcem, borba kakršno je vodila lahko samo resnično demokratična, revolucionarna in globoko ljudska armada. In dalje, mar more armada, na katere vodstvu so fašistični špijoni, sodelovati v gradnji socializma, kot sodeluje naša armada? Jasno je, da ne more. Tisto, kar danes naša armada doprinaša pri graditvi socializma v Jugoslaviji, doprinaša lahko samo ljudska, revolucionarna armada in nobena druga.

Poleg njenih takšnih lastnosti, za katere je dala nešteto dokazov in potrdil med požrtvovalno štiriletno borbo, so se našli danes takšni ljudje, ki se drznejo metati blato na vse njene slavne revolucionarne tradicije. Oni šli so tako daleč, da ne zmanjšujejo zgolj revolucionarnega značaja in vloge naše armade v drugi svetovni vojni., temveč gredo še dalje in se drznejo vzporejati našo armado in jo celo nazivajo fašistično armado.

Omenil sem te stvari, ker se tudi na Tržaškem ozemlju, posebno v coni A, ponekod slišijo pravljice o tem, kako je naša armada okupatorska, to pomeni, da se njena vloga izenačuje z ostalimi imperialističnimi armadami. Prej smo poslušali to od profašističnih in ostalih njim podobnih elementov, danes pa v tem tekmujejo z njimi Vidalijevi informbirojevci ter se trudijo, da ne bi niti za dlako zaostali za tistimi iz Moskve ter drugimi državami Informbiroja, ki danes tekmujejo z najbolj reakcionarnimi elementi v blatenju in žaljenju naše države.

Tovariši in tovarišice!

Enote naše armade niso tukaj zato, da bi osvajale tuje ozemlje, še manj pa, da bi zatirale tuj narod. Ravno nasprotno, te enote so tu prav zato, da ščitijo in branijo svoj lastni narod, del svoje rodne dežele, ki je z nepravično mirovno pogodbo z Italijo odtrgan od svoje domovine. Mi smo s svojim odnosom do ljudstva in ljudske oblasti, s svojo udeležbo pri raznih delih za obnovo te cone, kjer so naši vojaki složno z delovnim ljudstvom tega ozemlja sodelovali, še enkrat dokazali, da smo resnično ljudska armada, a ljudstvo tega ozemlja, ki je v nizu primerov izrazilo ljubezen do naše armade, je potrdilo, da so vse te pravljice najbolj navadne laži in klevete. Ravno na podlagi vsega tega je vloga naših enot tukaj osvobodilna, in drugačna nikdar ne bo, pa naj se kolikor hočejo trudijo raznobarvni sovražniki socializma, da bi jo prikazali drugačno.

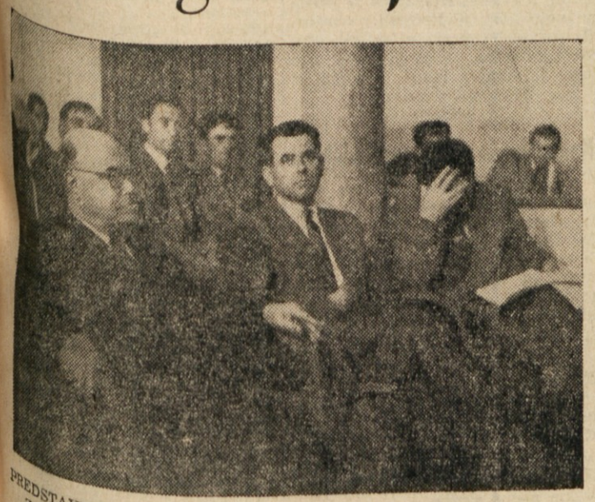
Naše bivanje tukaj je izraz maksimalnih teženj našega državnega in partijskega vodstva na čelu s tovarišem Titom, da bi napravili vse, kar je v njihovih možnosti, da bi ta del našega naroda čim svobodneje in srečnejše živel, ko že ni mogel uživati

(Nadaljevanje na 8. strani.)

PREDSTAVNIKI JUGOSLOVANSKE ARMADE NA II. KONGRESU: (OD LEVE NA DESNO): POLK. POTOCAR, KOMANDANT ODREDA JA V CONI B; POD. POLK. DJORDJEV BONAČIC; POLK. MIRKO LENAC, KOMANDANT VOJAŠKE UPRAVE JA V CONI B.

Pozdravni govor predstavnika KP Jugoslavije tov. I. Regenta

PREDSTAVNIKI KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE. — PRVI Z LEVE STRANI, TOV. IVAN REGENT, ČLAN CK KPJ.

Dovolite mi, da pozdravim vaš kongres v imenu Komunistične partije Jugoslavije in njenega Centralnega komitela. Posebno pa mi je prijetno, da pozdravim vaš kongres, ker vem, da je to kongres Partije, ki je bila in je ostala na stališču enotnosti tržaškega delovnega ljudstva, na stališču bratstva med slovenskim in italijanskim delovnim ljudstvom, na stališču resničnega mednarodnega proletarskega, socialističnega, komunističnega gibanja, na stališču resnice.

Naj vam povedati nekaj besed in sicer bi vam hotel v tem pozdravnem govoru povedati, da je treba še naprej delati na delu za uresničenje italijansko-slovanskega bratstva v Trstu, ki je edina resna podlaga za rešitev tržaškega vprašanja ki je edina resna podlaga, na kateri je edino mogoče razvijati naprej mednarodno socialistično, proletarsko, komunistično gibanje. Kdor koli naj bi se oddaljil od te podlage bi grešil in tisti ki so se oddaljili, so grešili. To, tovariši, ni samo moje mnenje, to so izpričale izkušnje tržaškega delavskega gibanja v poslednjih 50 letih. V Trstu smo imeli vedno več ko zadosti ljudi in najrazličnejših strank buržoaznih, nacionalističnih in sploh reakcionarnih, ki so skušale na vse načine preprečiti združitev italijanskega in slovenskega ljudstva v Julijski krajini in Trstu in razume se, da so vsakokrat našle elemente, ki so jim pomagali, elemente tudi med delavci in proletarci in vsakokrat prizadele delovnemu ljudstvu ogromno škodo, kakor tudi škodo mednarodnemu gibanju in tako omogočile reakciji, da se je utrdila, da se je ojačila, da se udrihala vedno bolj po delavcih, po delovnem ljudstvu sploh. In kdor koli je bil resničen internacionalist in kdor koli je resnično želel, da bi tržaško delovno ljudstvo kdaj koli prišlo do svojih pravic, je razumel in deloval na to, da se bratstvo Italijanov in Slovencev utrdi in da je treba delovati proti vsem, ki bi to delo hoteli ovirati.

Pred prvo svetovno vojno, med prvo svetovno vojno, po prvi svetovni vojni, med drugo svetovno vojno in osvobodilno borbo se je izkazalo, da narodi, da se delovno ljudstvo more osvoboditi le na podlagi bratskega sodelovanja med vsem delovnim ljudstvom, na podlagi skupnega boja proti vsaki reakciji, proti vsem, kar ovira razvoj delavskega in naprednega gibanja v socializem in komunizem.

Na podlagi tega resničnega bratstva, do katerega je prišlo zlasti med osvobodilno borbo in po osvobodilni borbi na Tržaškem ozemlju pod vodstvom KP STO-ja, na podlagi tega bratstva, katerega priča ste bili skoraj vsi in na podlagi pravilnega ocenjevanja narodnega vprašanja je prišlo do tega, da se je tržaško delovno ljudstvo izreklo za priključitev Trsta in Julijske krajine k Jugoslaviji.

Zakaj se je izreklo?

Ne iz kakšnih nacionalističnih in imperialističnih razlogov, ker veste vsi, da Jugoslavija ni imperialistična in tudi ne more biti, ker je socialistična. Vi veste, da se je ljudstvo izreklo za to, ker je videlo v Jugoslaviji možnost svojega nadaljnjega razvoja, ker je razumejo, da je samo v socialistični deželi mogoče rešiti narodno vprašanje, ker je

(Nadaljevanje na 8. strani.)

Avstralski izseljenci solidarni z jugoslovansko politiko

BEOGRAD, 8. — S proslave, ki so jo priredili na čast jugoslovanskega nogometnega moštva «Hajduka», ki se je dalje časa mudilo v Avstraliji, so jugoslovanski izseljenci iz mesta Perth v zapadni Avstraliji poslali vladi FLR Jugoslavije in maršalu Titu pozdravno brzojavko, v kateri izražajo svojo solidarnost s politiko vlade in KPJ. «Zahvaljujoč se vam, da ste poslali v Avstralijo nogometno moštvo «Hajduk», ki je pripomogel, da je ugled nove Jugoslavije še bolj narasel, vam izjavljamo, da se vam priključujemo pri socialistični izgradnji in pri obrambi pravične stvari naše domovine.»

Ogorčenost prebivalstva Korčule zaradi laži moskovskega radia

BEOGRAD 8 — Prebivalstvo otoka Korčule se je sestalo na protestnem zborovanju, med katerem je obsodilo laž moskovskega radia, da je jugoslovanska vlada «prodala ta otok imperialistom». Prebivalstvo otoka je istočasno izrazilo svojo zvestobo centralnemu komiteju KPJ in maršalu Titu. V brzojavki maršalu Titu pravi prebivalstvo Korčule: «Sovražniki jugoslovanskih narodov so iznašli še eno laž, da bi z njo varali svet. Ukazali so moskovskemu radiu ter kominformističnemu tisku, naj trdi, da je vlada FLR Jugoslavije prodala otok Korčulo imperialistom. Prav dobro vemo, s kakšnim namenom so iznašli to podlo obrekovanje.»

LJUBLJANA, 8. — Slovenski juristi so obsodili budimpeštanski proces, ki je služil za pretvezo za napade na Jugoslavijo. Slovenski pravniki so izrazili svojo solidarnost z resolucijo, ki jo je v tej zvezi objavila zveza pravnikov FLRJ.

Jugoslovanska nota madžarski vladi

Politika fašističnih režimov se obnavlja na Madžarskem

Odgovornost za posledice, ki bi nastale zaradi izzivalne politike madžarske vlade proti Jugoslaviji, pade izključno na madžarsko vlado

BEOGRAD, 8. — Zaradi enostranske odpovedi pogodbe o prijateljstvu, vzajemni pomoči in sodelovanju z Jugoslavijo, ki jo je podala madžarska vlada, je jugoslovansko zunanje ministrstvo izročilo včeraj madžarskemu poslaništvu v Beogradu noto, v kateri poudarja, da je jugoslovanska vlada v svoji zunanji politiki vedno želela odkrite prijateljske odnose s sosednimi demokratičnimi državami, ki naj bi temeljili na vzajemnem zaupanju in na tesnem sodelovanju.

Po končani vojni je jugoslovanska vlada sklenila kljub še vidnim sledovom množičnih zločinov, plenitev, uničenj in pokoljev, ki so jih izvršili madžarski okupatorji v Novem Sadu, Žablju in v številnih drugih krajih Jugoslavije, ponuditi prijateljsko roko ter pomoč in sodelovanje madžarskemu ljudstvu, da se utrdijo demokratične sile in demokratični red na Madžarskem. To prijateljsko stališče jugoslovanske vlade do Madžarske je pomenilo veliko pomoč za madžarske demokratične sile in je znatno pripomoglo k utrditvi mednarodnega položaja Madžarske, ki je bila takrat izolirana.

Z rešitvijo narodnostnega vprašanja v Jugoslaviji na najbolj demokratičen način je jugoslovanska vlada, ne glede na zločine, izvršene po madžarskih okupatorjih, z ustavo in drugimi zakoni zajamčila popolno enakopravnost madžarski narodni manjšini in drugim narodom jugoslovanske republike ter jim s tem zagotovila popolnoma svoboden narodni, gospodarski in kulturni razvoj.

Jugoslovanska vlada je vodila politiko odkritega prijateljstva do madžarske republike. Po vojni ni jugoslovanska vlada niti postavila vseh zakonitih zahtev Jugoslavije do Madžarske, da ne poslabša njenega političnega in gospodarskega položaja kot premagane države. Jugoslovanska vlada je vselej podpirala interese republike pred raznimi mednarodnimi skupščinami in na mirovni konferenci v Parizu. Ta prijateljska politika jugoslovanske vlade se je še posebno pokazala v raznih pogodbah in dogovorih, ki jih je jugoslovanska vlada sklenila z madžarsko republiko.

Nato poudarja nota, da je Jugoslavija sklenila pogodbo o prijateljstvu z najbolj odkritimi nameni. Jugoslovanska vlada je mislila, da bo sklenitev te pogodbe odpravila žalostne ostanke preteklosti v odnosih med ljudstvom obeh držav, ki so bili v zgodovini vedno nahujskani drug proti drugemu v nasprotju s svojimi interesi.

Pomoč in podporo jugoslovanske vlade madžarskemu ljudstvu so poudarili vsi madžarski voditelji in tudi madžarski tisk. Vendar je bilo pozneje dokazano, da so sedanji madžarski voditelji že od začetka vodili do Jugoslavije dvoličen in neodkrito politiko in da so se oni prvi pridružili napadom nekaterih sovjetskih voditeljev proti Jugoslaviji, da poživijo šovinistično mržnjo in zahteve Sv. Stefana do Jugoslavije.

Nota navaja nato številna sovražna dejanja madžarske vlade proti Jugoslaviji ter nezaslišano kampanjo klevet in laži proti Jugoslaviji, ki se vodi na Madžarskem. Dalje navaja kršitev pravic narodne manjšine in diplomatične imunitete jugoslovanskih funkcionarjev v Budimpešti, ki so bili aretirani in izgnani. Madžarska vlada nudi zavetišče in pomaga skupini izdajalcev v njihovem delovanju proti socialistični Jugoslaviji. Madžarska informativna služba pošilja tajno v Jugoslavijo fašistične zločince in vohune. Madžarska vlada je enostransko odpovedala vse gospodarske dogovore z Jugoslavijo, da izvede gospodarsko blokado, ki so jo sovjetska vlada in ostale njej podrejene vlade organizirale proti Jugoslaviji. Madžarska vlada je odredila prekinitev plačevanja reparacij in s tem prekršila mirovno pogodbo. Madžarski obmejni organi so večkrat prekršili mejo, da izzovejo nerede itd.

Sovražna politika madžarske vlade proti narodom Jugoslavije pa se je najjasneje pokazala, ob zločinskem in monstruoznem izzivalnem procesu v Budimpešti. Ta proces je

(Nadaljevanje na 8. strani.)

Danes volitve v Avstriji

Volivna zveza reakcionarne populistične stranke in bivših nacistov, katoliške cerkve, socialistov desnice in razseljencev proti demokratom

DUNAJ, 8. — Danes bodo v Avstriji politične volitve, ki se jih bodo udeležile populistična, socialistična in komunistična stranka. Komunisti bodo šli na volitve skupno z levičarskimi socialisti, ki jih vodi bivši tajnik socialistične stranke dr. Ervin Scherf.

Razen teh treh glavnih strank se bo volitev udeležila tudi «Zveza neodvisnih». Ta stranka je samo privesek popustične stranke, ker vsebuje nacistične elemente, ki jih populistična stranka kot stranka na oblasti ne more sprejeti v svojo sredo, da se ne «kompromitira».

Letošnje volitve v Avstriji se bodo razlikovale od volitev leta 1945 ne samo zaradi tega, ker se jih bo udeležilo večje število volivcev (okoli 26%), toda tudi zaradi tega, ker bodo volitve v ozračju intenzivnega delovanja tistih elementov, ki so jim bile vrnjene vse pravice, vštevši volivno pravico zaradi posredovanja strank, ki so na oblasti.

Kršeč zakon iz leta 1948 o amnestiji «malih» nacistov, so avstrijski vladni krogi pri svojem «lovu na glasove» amnestirali 400.000 malih nacistov ter 100.000 velikih in srednjih nacistov. Razen tega je nad 150.000 razseljencev dobilo avstrijsko državljanstvo. V takih okoliščinah je populistična stranka, ki je na oblasti, začela volivno kampanjo z največjo pomočjo zahodnih okupacijskih oblasti in katoliške cerkve.

Ta stranka je od vsega začetka izjavila, da je njen glavni namen sestava enotne desničarske fronte,ki se ji morajo pridružiti «vsi narodni elementi», ne da bi pri tem upoštevali njihovo preteklost.

Razseljenci na Tirolskem, v Vorarlsbergu, v Innsbrucku in v drugih nemških pokrajinah so napravili vrsto napadov na demokratične predstavnike avstrijskega ljudstva. Razen tega je populistična stranka organizirala posebne skupine, ki naj ovirajo volivna zborovanja «levičarskega bloka», trgajo njegove volivne manifeste in izvršijo napade na sedeže avstrijske komunistične partije.

Avstrijski desničarski socialisti so izdali avstrijsko delovno ljudstvo in podpirajo vse točke populistične stranke ter so se z njo sporazumeli o razdelitvi ministrstev v primeru zmage pri volitvah. Dosežen je bil tudi sporazum s tako imenovano «Zvezo neodvisnih» (čisto fašistična organizacija) glede mest za predstavnike te zveze, ki so vsi bivši nacistični voditelji, v zboru častnikov bodoče avstrijske vojske. Kampanjo populistične stranke podpirajo zahodne okupacijske oblasti in predvsem Američani. Agenti ameriške vohunske službe aretirajo demokratične elemente, da jim preprečijo udeležbo v volivni kampanji. Tudi katoliška cerkev aktivno sodeluje v volivni kampanji in se poslužuje vseh sredstev, da prisili vernike, naj volijo za populistično stranko.

Volivna zveza reakcionarne populistične stranke in bivših nacistov, katoliške cerkve, socialistov desnice in razseljencev jasno priča o pogojih, v katerih bodo potekale današnje volitve za avstrijski parlament.

Delo odborov OZN

LAKE SUCCESS, 8. — Včeraj popoldne se je pred političnim odborom OZN nadaljevalo razpravljanje o bivših italijanskih kolonijah. Predstavniki domačega prebivalstva v Libiji so podali svoje izjave. Pred posebnim političnim odborom pa so nadaljevali razpravljanje o «kršitvi človeških pravic v Bolgariji, Romuniji in na Madžarskem». Oba odbora bosta imela prihodnjo sejo v ponedeljek.

Popoldne so v političnem odboru razpravljali o programu o pomoči nezadostno razvitim deželam. Jugoslovanski delegat Joža Vilfan je govoril o gospodarskih odnosih med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo in poudaril, da pri tem ni mogoče govoriti o enakosti trgovinskih odnosov, ker se trgovina vrši na podlagi cen svetovnega kapitalizma ter bolj razvite socialistične države še nadalje zahtevajo od manj razvitih socialističnih držav izvoz pod pogoji, ki so neugodni za manj razvite države. Nato je jugoslovanski delegat poudaril, da privatne investicije imajo lahko samo negativen uspeh pri razvoju držav, kakor je bil primer Jugoslavije pred vojno. Razen tega je jugoslovanska vlada zelo rezervirana glede vseh tujih investicij nasplošno. Tu je navedel primer mešanih sovjetsko-jugoslovanskih družb za letalstvo in plovbo, ki je bil za Jugoslavijo zelo neugoden in ji prizadejal velike izgube. Zaradi tega mora OZN finansirati program za pomoč nezadostno razvitim državam v obliki mednarodnih posojil, ki naj se dovolijo s posredovanjem OZN.

Joža Vilfan je včeraj poslal pismo glavnemu tajniku OZN, v katerem sporoča, da so grške monarho-fašistične čete povzročile obmejni incident na grško-jugoslovanski meji. Pri tem je bil ubit en grški vojak, ki je prestopil na jugoslovansko ozemlje.

Prihodnji teden bo predsednik glavne skupščine Romulo sklical predstavnike ZDA, Velike Britanije, ZSSR, Jugoslavije, Albanije in Grčije, ki bodo razpravljali o sporu z Grčijo.

Moch je dobil nalogo da išče izhod iz krize

PARIZ, 8. — Splošno mnenje, ki se odraža tudi v pisanju časopisov, je, da bo sedanja francoska kriza še dolga in težka. Danes dopoldne je predsednik republike Auriol nadaljeval posvetovanja z raznimi politiki. Kot prvega je sprejel bivšega finančnega ministra oziroma predsednika vlade Marieja. Popoldne proti 4. uri pa je bil pri njem notranji minister Jules Moch. Temu je Auriol poveril nalogo «obveščevalca».

Ko je prišel iz Elizejske palače, je Moch izjavil: «Predsednik republike me ni poklical, da se izpostavim glasovanju v parlamentu, temveč, da me vpraša, če bi bilo mogoče poskusiti doseči sporazum med raznimi skupinami za rešitev sedanjih problemov. Poskušal bom določiti točen program in potem bom videl, če se lahko razne skupine večine sporazumejo.»

Jules Moch je nato dejal, da namerava današnji večer in jutrišnji dan porabiti za posvetovanja, toda smatra, da ne more pred ponedeljkom dati izjav o svoji nalogi predsedniku republike.

Danes popoldne je že stopil v stik s socialističnima parlamentarnima skupinama skupščine in republiškega sveta. Njegovi politični tovariši so mu zagotovili «prisrčno simpatijo in zaupanje», čeprav so dopoldne socialisti odobrili sklep vodstva stranke, da se solidarizira s stališčem za delo Daniela Mayerja.

Nekateri politični opazovalci so mnenja, da želi predsednik republike sestavo vlade podobne koalicije, kot je bila Queuillova, kajti sestava vlade nacionalne enotnosti se je izkazala za nemogočo zaradi stališča degolističnih poslancev, ki vztrajno zahtevajo razpust parlamenta in nove splošne volitve.

Generalni sekretar splošne zveze dela Benoit Franchon je med drugim izjavil, da je položaj v Franciji posledica politike Marshallovega plana. Govoreč o splošnem položaju, je Franchon dostavil: «Ni mogoče iti proti delavskemu razredu ne s policijskim nasiljem in ne z napadi proti sindikatom, ki so pravi branitelji delavskega razreda.» O vladni krizi pa je dejal: «Pri raznih razgovorih v Parizu je bil «prisoten» nekdo, ki ni bil povabljen: delavski razred. Zaradi tega delavski razred prevladuje pri razgovorih. V težkem položaju, v katerem se nahajajo, iščejo delavci enotnost.»

Veliko vlogo sindikatov v sedanji krizi vlade priznavajo celo listi kakor «Figaro», ki zaradi važne vloge sindikatov izraža tudi svojo bojazen. Piše namreč: «Ko zahtevajo povišanje mezd, imajo lahko sindikati prav ali pa mogoče nimajo prav, vendar imajo do tega neizpodbitno «pravico». In prav v tem je vsa težava položaja; čigar posledica je sedanja kriza. Mogoče je neprijetno, da sindikati povzročajo bojazen strankam. Toda kako ne bi povzročali bojazni z množico volivcev, ki jih predstavljajo. V tem je problem in ni lahko rešiti ga», z žalostjo zaključuje list.

BEOGRAD, 8. — Za 30. obletnico ustanovitve Zveze komunistične mladine Jugoslavije, ki se bo slavila 10. t. m. po vsej državi, so mladi delavci in kmetje kakor tudi dijaki napovedali tekmovanje, ki bo v glavnih industrijskih centrih v državi.

Kdo bo naslednji...

Bolgarski finančni minister odstavljen

SOFJA, 8. — Z odlokom prezidija bolgarskega sobranja je bil odstranjen z mesta ministra financ Petko Kunin, član Centralnega komiteja bolgarske komunistične partije. Začasno ga bo nadomestil Kiril Lazarov, minister za planiranje. Tudi pomočnik ministra financ Georgij Petrov je bil zamenjen; nadomestila ga je Vela Lukanova.

Medtem ko je bil s podobnim odlokom včeraj razrešen svoje funkcije prometni minister Štefan Tončev, ki je pripadal kmetijski stranki, pa je žrtev današnjega odloka član CK bolgarske partije. Uradno poročilo je Tončevu očitalo, da «voditelji ministrstva ne vodijo prave ljudske in demokratične kadrovske politike». Nadalje se je Tončevu očitalo nevestno izpolnjevanje planskih nalog. O Kuninu do sedaj še ni uradnega pojasnila za njegovo odstavitev.

Lokomotiva : Sochaux 7:0

ZAGREB, 8. — Zagrebško nogometno moštvo «Lokomotiva» je igralo v Zagrebu s francoskim moštvom «Sochaux», ki je sedaj na drugem mestu v lestvici francoskega prvenstva. Pred 6 tisoč gledalci je «Lokomotiva» zmagala s 7:0 (prvi polčas 2:0).

Danes ob 13.30 je prispela na zemunsko letališče francoska nogometna reprezentanca, ki bo jutri ob 15. uri odigrala tekmo jugoslovansko reprezentanco. Tekma se igra v okviru svetovnega prvenstva.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Borba proti slovenski kulturi

Vidalijeva provincialna podružnica italijanske KP hoče zadati smrtni udarec slovenski kulturi v Trstu s prevarami «zaščitnikov slovenske kulture» s tem, da bi uničili Slovensko-hrvatsko prosvetno zvezo.

To naj bi bil končni udarec za uničenje vseh demokratičnih množičnih organizacij, da bi mogla odkrito izvajati svoje namene za priključitev Trsta k De Gasperijevi Italiji. Kominformistični, protisocialistični revizionizem ji je dal pa pretvezo in možnost, da z blatenjem in obrekovanjem odvrača slovenske množice od socialistične Jugoslavije. S tem se je ustvarila podlaga za sodelovanje z drugimi italijanskimi nacionalističnimi in šovinističnimi strankami v korist italijanskega in mednarodnega imperializma.

To je politično jedro te cinične gonje, ki nas, slovenski del tržaškega prebivalstva in slovensko kulturo še prav posebno zadene. Predobro nam je v spominu več kot enoletno dejansko ravnanje vidalijevske KP nasproti slovenstvu — in Lenin je učil presojati po dejanskem ravnanju in ne po besedičenju —: «s'ciavi», ki so nam jih bruhali v obraz njegovi pristaši, napadi na prireditve Slovenskega narodnega gledališča, uničena slovenska prosvetna društva in otroški vrtci, otroci vidalijevskih staršev, ki zapuščajo slovenske šole, «obramba» jezikovne enakopravnosti v tržaškem in miljskem občinskem svetu ter na osebnih izkaznicah itd. itd.

Dejansko je torej začela tudi Vidalijeva kominformistična partija z rasno diskriminacijo, z nacionalističnim preziranjem in zapostavljanjem Slovencev ter njih raznarodovanjem oziroma poitalijančevanjem v skupni fronti z vsemi italijanskimi šovinističnimi strankami. Vsekakor je to dobra in dosledna priprava za prihod klerofašistične Italije in karabinerjev.

To so dejstva, trda in resnična dejstva v časovnem obdobju več kot enega leta, dejstva, ki smo jih čutili tisoči tržaških Slovencev na svoji koži, enako kot so bila dejstva 25 let fašističnega terorja in raznarodovanja Slovencev. In za ta dejstva je Vidalijeva KP kolektivno, in vsak pristaš osebno odgovoren pred zgodovino, pred resnično socialistično javnostjo in pred jugoslovanskimi narodi. Na srečo vidimo, da je vedno manj takih ljudi, posebno Slovencev, ki bi si hoteli naprtiti tako odgovornost, ali pri tem celo sodelovati.

Napad za uničenje slovenske kulture izvršujejo poslušni Vidalijevi slovenski hlapci, izdajalci slovenstva, — njegovi «zaščitniki» slovenske kulture.

Kdo so ti «zaščitniki» in kaj so dali slovenski kulturi? Naj mi kdo ne oporeka, da je to malenkostno zganjanje osebnosti. Ko gre za vprašanje, kdo vodi najvišjo slovensko kulturno ustanovo, gre za slovensko prosveto v Trstu. In tržaškim Slovencem čisto gotovo ni vseeno, če jo vodita n. pr. tudi dva dolgoletna fašista, in to ne glede na njih in vsega vodstva kulturno stvariteljsko višino. Ce pomislim na Justa Košuto, edino umetnostno reproduktivno osebnost v imenovani družbici, mi prihaja na pamet otvoritev umetnostne razstave ob obletnici smrti slikarja Alberta Sirka v Križu, ki jo je priredila SHPZ. Kljub temu da je bilo znano, da je Košuta nasprotnik njenega vodstva, ga je povabilo, da spregovori kot osebni prijatelj pokojnega umetnika. Zlorabil je celo to pietetno slovesnost in ime pokojnega prijatelja in umetnika za neslan političen izpad v korist kominformizma.

Vprašujemo se: ali imajo vidalijevski italijanski socialpatrioti ter njih slovenski hlapci več pravice, da odločajo o življenju in smrti slovenske kulture v Trstu kot so imeli fašisti, katerih delo hočejo nadaljevati!?

SHPZ goji slovensko prosveto v Trstu v povezavi z živo kulturo matičnega svobodnega slovenskega naroda, kulturo, poživljeno v zgodovinski epopeji narodno-osvobodilne borbe. In ni druge kulture. Kajti ne moremo govoriti o živi tvorni kulturi, ako imamo v mislih preteklo kulturo, pod poveznjenim steklenim zvoncem zgodovine, odtrgano od žive stvarjajoče narodne zgodovinske resničnosti in uporabljeno za gostilniško prepevanje ali politično cirkuško predvajanje v demagoške namene in zato, da jo diskreditirajo in ponižujejo, kakor si je to stavila v svoje načrte Vidalijeva KP.

Zaradi te svoje organske povezanosti in življenjske tvornosti je imela SHPZ in jih bo imela toliko uspehov, in niso razni «zaščitniki», ki bi mogli z njo tekmovati. Zato so videli edini izhod v tem, da si jo osvojijo s prevarami, sleparstvi, nezakonitostjo, — da bi jo uničili. Ti načini nastopanja sami dovoljno pričajo o kulturni višini onega, ki jih uporablja ter s tem razkriva vzroke njih prosvetnih «uspehov».

Z. Jelinčič

Današnjo nogometno tekmo za svetovno prvenstvo

Francija-Jugoslavija

v Beogradu ob 15 bodo oddajale jugoslovanske radijske postaje.

IZJAVE ČLANOV slovenskih prosvetnih društev

Šempolaj

Podpisani člani odbora prosvetnega društva «Zarja v svobodi» v Šempolaju ostro protestiramo proti nepravilnemu in protizakonitemu delovanju tistih članov odbora prosvetnega društva, ki so samovoljno in v nasprotju z društvenimi pravili sklicali nekak občni zbor društva. Zaradi tega sklepov tega občnega zbora ne priznavamo.

Obveščamo članstvo, da je odbor, ki je bil izvoljen na tem občnem zboru, nezakonit in zato nima pravice pošiljati delegate na vidalijevski občni zbor SHPZ, ker je naše društvo član SHPZ in bo zastopano na občnem zboru, ki ga je določila SHPZ za 6. november 1949.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Gruden Anton, Skerk Vanda, Legiša Franc, Stubelj Milan, Rebula Ivan, Zidarič Rudi, Zidarič Stanko

Sempolaj 7. oktobra 1949.

Zgornja Škorklja

Podpisani člani slovenskega prosvetnega društva «Simon Gregorčič» najodločneje protestiramo proti razbijaškemu in izdajalskemu delu Vidalijevega «Pripravljalnega odbora za zaščito in gojenje slovenske kulture», ker se dobro zavedamo, da cilj tega odbora ni zaščita in gojenje slovenske kulture, ampak uničevanje vsega, kar smo od leta 1945 pod vodstvom SHPZ zgradili, uničevanje v vezi z našim matičnim narodom, zatiranje slovenske narodne zavednosti in odpornosti in pripravljenje terena med slovenskim živijem na Tržaškem ozemlju za revizijo mirovne pogodbe v korist Italije. Izjavljamo obenem, da odobravamo dosedanje delo glavnega odbora SHPZ in mu dajemo našo zaupnico. Obsojamo prav tako razbijaštvo nekaterih maloštevilnih elementov v prosvetnem društvu «Simon Gregorčič» in odrekamo morebitnim delegatom našega prosvetnega društva na protizakonitem občnem zboru SHPZ, ki ga je sklical omenjeni «Odbor za zaščito in gojenje slovenske kulture», vsako pravico govoriti in odločati v imenu slovenskega prosvetnega društva «Simon Gregorčič».

76 podpisov

Kolonkovec

Tako imenovani «Pripravljalni odbor za gojenje ljudske prosvete» načrtno in zlonamerno uničuje slovensko kulturo in narodno zavest tukajšnjih Slovencev ter tako pripravlja vse pogoje za priključitev Trsta k Italiji.

V smislu teh smernic sklicuje omenjeni odbor proti vsem Zvezinim pravilom tudi «izredni občni zbor SHPZ».

Podpisani zato izjavljajo, da najostreje obsojajo to razbijaško početje.

Skupina zapeljancev na Kolonkovcu je v smislu navodil omenjenega odbora zlorabila ime našega prosvetnega društva «F. Prešeren» in se zlonamerno odpovedala sodelovanju SHPZ! Zato podpisani odobravajo ukrep SHPZ, ki je prosvetno društvo «F. Prešeren» izključila iz seznama svojih društev.

Podpisani, ki so ostali zvesti resnično napredni ljudski kulturi, ki jo smotrno goji SHPZ, so izvolili iz svoje srede «Pripravljalni odbor» za ustanovitev prosvetnega krožka na Kolonkovcu in v katerega se bodo vključili, ki bo deloval tako, da bo prosvetno društvo «F. Prešeren» postalo spet pravo žarišče slovenske kulture.

Vrdelca

Podpisani člani prosvetnega društva «Haas» na Vrdelci izjavljamo, da ima pravico, da zastopa naše društvo edinole na zakonit način izvoljeni odbor, nikdar pa na nezakonit način privilečena skupinica, ki si hoče s prevaro prisvojiti ime in delo našega društva, da ga uniči na zapoved vidalijevskih političnih agentov, ki jim je edini cilj delati za priključenje Trsta k De Gasperijevi Italiji.

Obsojamo nezakonito prizadevanje tako imenovanih «zaščitnikov slovenske kulture», ki si hočejo s sleparstvom prisvojiti kulturno dediščino Slovensko-hrvatske prosvetne zveze, da bi jo uničili in z njo slovensko kulturo na Tržaškem ozemlju, ter izjavljamo, da dajemo svoje neomajno zaupanje zakonito izvoljenemu glavnemu odboru SHPZ in po njem sklicanemu občnemu zboru.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Trst, 4. oktobra 1949.

Sledi 59 podpisov

Izjava

SKEDENJSKA KULTURNA DRUZINA PREPOVEDUJE VSAKOMUR UPORABO NASIH NIŽE NAVEDENIH PROSVETNIH IMEN ZA SVOJE ZLORABNE NAMENE:

SLAVIJANSKA VILA, PEVSKO DRUSTVO VELESILA, SLOVENSKA CITALNICA, LJUDSKA KNJIZNICA, TELOVADNO DRUSTVO SOKOL, DRAMATICNI KROZEK, MLADINSKO DRUSTVO SPARTA IN SPORTNI KLUB CONCORDIA.

Tajništvo.

„Zaščitniška zgradba - grad iz kart

IZ SESLJANA

V petek zvečer so sklicali «zaščitniki» samovoljno sestanek našega prosvetnega društva. Na sestanek je prišel sam predsednik zaščitnikov g. Gombač, ki je napravil prav dolg obraz, ko je našel tam reci in piši — dva svoja pristaša. Na «sestanek» je prišlo tudi nekaj opazovalcev, ki so pa drugačnega mnenja kot Gombač. Sestanka seveda ni bilo, pač pa se je razvil zelo zanimiv razgovor. Gombač je bil pri tem razgovoru precej v zadregi ter se je na ugotovitve naših tovarišev nekaj izvijal in jecljal; a ko so ga vprašali, kako to, da ni ubranil slovenskega otroškega vrtca v Skorklji, je kar obnemel. «Delegati» na njegovem «občnem zboru» mu gotovo ne bodo zastavili tako neprijetnega vprašanja. Kaj pa te «delegate» sploh briga slovensko šolstvo.

IZ DEVINA

Poizvedovali smo pri odbornikih in članih prosvetnega društva, kako je potekel devinski sestanek «zaščitnikov». Seveda nam nihče ni vedel povedati niti besedice o napovedanem sestanku. Da le ni «zaščitnica» Zorka Legiša sestanek v dvoje zamenjala za društveni sestanek?

IZ GROPADE

V Gropadi je bil tudi napovedan sestanek «zaščitnikov». Kot že drugod, tako tudi v naši vasi ni bilo napovedanega sestanka. «Kulturna» zgradba «zaščitnikov» stoji pa res na presneto peščenih tleh; sicer pa imajo peska kar v izobilju, da ga lahko mečejo ljudem v oči. Toda tudi je ta metoda «prepričevanja» izgubila že svojo moč. Laž in goljufija nimata več uspeha med resnimi ljudmi, najmanj pa še pri prosvetnem delu.

IZ LONJERJA

Lonjerci so sklenili, da ne bodo podpisovali ponovno resolucije v obsodbo Bidovčevega razbijaštva; saj so že pred časom objavili svojo izjavo, ki jo je podpisalo 76 odst. članstva. Pač pa so sklenili, da manifestirajo svojo solidarnost SHPZ na ta način, da uredijo vsi člani svojo obveznost do društva. V nekaj dneh je poravnalo že 157 članov vso zaostalo članarilo pri svojem društvu. Primer vrlih Lonjercev naj si vzamejo v zgled še vsa druga društva, ki so v zadnjem času zanemarila to svojo dolžnost.

IZ CEROVELJ IN MAVHINJ

Tudi v teh dveh vaseh sta bila napovedana sestanka prosvetnih društev. Kot po navadi tudi teh sestankov ni bilo in o njih tudi nihče obveščen ni bil.

Samomor s svetilnim plinom

Včeraj ob 15. so položili v mrtvašnico glavne bolnišnice trupla 65-letne Giglioli Birce vdove Sirotti iz ul. F. Severo 49. Omenjena se je zadušila s svetilnim plinom včeraj ob petih zjutraj. Ugotovljeno je bilo takoj, da si je pokojnica namenoma vzela življenje.

Pokojna Giglioli je že v petek zvečer okrog 23. ure zapustila stanovanje svoje hčerke Mafalde Sirotti poroč. Scotti, ki stanuje v isti hiši. Pokojnica se je v svojem stanovanju najprej dobro zaklenila. Nato je zamašila vsakršno najmanjšo odprtino in končno dobro zaprla okna v kuhinji. Iz spalnice pa si je prinesla žimnico in jo položila na tla v kuhinji. Potem ko je nesrečnica odprla pipo plina, se je vlegla na žimnico in čakala smrt.

Ker pa kot običajno ni bilo videti matere, je njena hčerka Mafalda bila v skrbeh. Zato je včeraj popoldne okrog pol dveh popoldne trkala na stanovanjska vrata svoje matere. Njeno trkanje je bilo zaman, kajti nihče se ni odzval, zato je poklicala svojega moža, s katerim sta skupaj siloma vdrla v stanovanje. Ko pa sta odprla kuhinjska vrata, se jima nudil žalosten prizor. Na tleh je ležala že mrtva mati. Vzroki, ki so dovedli pokojnico do takega obupnega koraka, so neznani.

Prišel je oktober, odprla so se šolska vrata...

Mimogrede je prišel oktober. Jesen je tu! Se prej kot mi so se prihoda tega meseca zavedli šolarji. Kar naenkrat so minile poletne počitnice, vročina je izginila, prišlo je deževje in včeraj zjutraj so šolarji pozdravili zadnji dan počitnic. Jutri bo prvi dan šolskega pouka. Začenja se šolsko leto 1949-50. Včeraj, v soboto, je bil uvod v novo šolsko leto. Uvod za šolarje in učitelje, saj so bili otroci v šolskih sobah le krajši čas le toliko da so dobili začasni urnik in se medsebojno spoznali z učiteljem.

Jutri, v ponedeljek pa začne resno delo. In tako se bodo spet začele domače naloge, ki bodo krajšale popoldneve, do sedaj določene za igro. Začele pa se bodo tudi — in to je hujše — šolske naloge. In s šolskimi nalogami se bodo začele dobre in slabe ocene v spričevalih. To pa bo prineslo razburkano in mično šolsko življenje, katerega smo bili tudi mi vsi deležni.

Čas teče. Čas je dragocen! Da ne bo na koncu leta pereče vprašanje; bom ali ne bom izdelal!

Slovenskemu učiteljstvu pa, ki mu je poverjena ta težka naloga, da mladino pripravlja na bodoče življenje, želimo, da se niti za korak ne loči od svoje naloge, da vzgoji človeka takega kot si želi naš narod.

Z Opčin

Obrekovanje jim je postalo kronično...

Na Opčinah se je v nedeljo zgodila nesreča, katere žrtev je postala Skrlavaj Marija, ki je poškodbam podlegla, in nekaj lažje ranjenih. V pozni nočni uri je skupina Opencev zapuščala «Prosvetni dom». V to skupino se je zaletel avto in povzročil grozno nesrečo.

Toda malalanovci bi ne bili to, kar so, če bi tudi te nesreče umazano ne zlorabili zato, da blatijo svoje politične nasprotnike. Vse kaže, da je kominformistom obrekovanje zlezlo v kri in meso in da sploh ne morejo drugače. Pri tem so izgubili tudi vsako najmanjšo mero razsodnosti, ki bi jim narekovala naj obrekujejo in lažejo tako, da se laž in obrekovanje ne razkrijeta že drugi dan.

Razširili so govorice, da so Skrlavajevo in tovariše povozili titovci, in to še namenoma. Brez najmanjše trohice vesti in časti je Katra to pripovedovala v zadružni trgovini, seveda zabeljeno s psovkami, ki so običajne na račun «Titovih izdajalcev». Pri tem svojem umazanem računu, da izrabijo še to nesrečo za svojo propagando, ker je vsa resničnost in stvarnost proti njim in nimajo političnih argumentov, so bili kratkovidni. Tudi tu je prišla resnica na dan: policija je izsledila šoferja, ki nima s «titovstvom» prav nič opraviti.

Katra, Malalan itd., kar tako naprej, da se do kraja razgalite pred poštenimi Openci ne le kot politični žonglerji, temveč tudi kot politični pokvarjenci.

TRŽAŠKA BORZA

Zlati sterling 9000 papirnati sterling 1800, telegrafski dolar 690, dolar 680, švicarski frank 160, 100 francoskih frankov 170, avstrijski šiling 26, zlato 1050.

Preveč vneto je molila

Guitani Vanda je včeraj ob devetih zjutraj hitela v cerkev Sv. Antona Novega, kjer je mislila pomoliti. Ni pa vedela, da jo čaka neprijetno presenečenje. Med tem ko se je predala molitvicam, je stegnila neznana roka po njeni torbi. Iz nje so nepoklicane roke izmaknile listnico s 1500 lirami in vsemi dokumenti. Guitani je o tatvini javila policiji v ul. XXX. Ottobre.

* * *

Prejšnjo noč so obiskali tatovi gostilno Molino Rosso v ul. R. Sanzio 23. Iz gostilne so nočni nepoklicani gostje odnesli 8 steklenic likerja; vrednost ukradenega blaga je 10.000 lir. V gostilno pa so tatovi prišli na ta-le način: na nekem oknu stranske sobice so lepo sneli železno rešetko. Po končanem delu v gostilni so nočni tiči zapustili lokal in šli mirno ven skozi glavna vrata gostilne. Kajpada so za sabo pustili vrata odprta.

* * *

Med 8. in 9. uro zjutraj pa je 47-letni Peter Pincini z Rocola 1007 ustavil svoj osebni avto na ul. Valdirivo, kjer se začenja ul. Filzi. Pincini je v avtomobilu pustil rjavo aktovko, v kateri so bili razni dokumenti trgovske vrednosti in hranilniška knjižnica neke hranilnice v Trstu. Pincini se je mudil po opravkih eno uro. Ko se je vrnil k svojemu avtomobilu, pa je zaman iskal aktovko. Neka gospa je Pinciniju povedala, da je opazila neznanca s klobukom na glavi, oblečenega v suknjo, kako se je približal avtomobilu, vzel iz njega aktovko in jo skril pod plašč ter nato izginil.

Ponarejen 1000 lirski bankovec je hotel zamenjati

Nekaj po 6 uri zvečer je bilo, ko je vstopil v tobakarno v ul. Ginnastica 22, ki je last 32-letne Lidije Plezzo, neki moški. Iz listnice je zvlekel tisočlirski bankovec in vprašal, če bi mu Plezzo lahko zamenjala bankovec v drobiž. Ženska je najprvo pogledala denar, ki ga ji je pomolil neznanec pod nos. Njeno vešče oko pa je takoj ugotovilo, da je bankovec ponarejen. Zaradi tega je trafikantka vrnila 1000 lirski bankovec nazaj in ga ni hotela zamenjati. Hujšega bi se ne zgodilo. Neznanec je začel obkladati žensko z najbolj prostaškimi besedami in na vse načine zahteval, da bi mu zamenjala denar. Ker pa je videl, da ima opravka z odločno žensko in ker se je medtem razširil glas, da prihaja policija, jo mož odkuril. Policija je res nato prispela, toda prekasno, kajti surovež je izginil.

V ul. Foscolo 50 je morala posredovati policija, ker sto tatovi oplenili stanovanje 27-letne Gabriele Hoffbauer. Ženska je zapustila stanovanje ob mraku, vrnila se je okrog 9 zvečer. Komaj pa je prišla v svojo sobo, je Hoffbauer opazila, da sta med tem časom izginila dva kovčega polna perila in oblek. Isto tako je izginila škatla, v kateri je imela skranjeno zlatnino.

Nedeljska in nočna služba lekarn

Dnevna: Annunziata, trg Valmaura 10, tel. 29398; Redenzione, trg Garibaldi 5a, tel. 90015; Mizzan, trg Venezia 2, tel. 4905; de Leitenburg, trg S. Giovanni 5, tel. 6924; Millo, ul. Buonarroti 11, tel. 90488; Codermatz, ul. Tor S. Pietro 2, tel. 8068; Vielmetti, Borzni trg 12, tel 5004.

Nočna: Alla Minerva, trg San Francesco 1, tel. 6862; Galeno, ul. Giulia 114, tel. 6325; Maddalena, Istrska ul. 43, tel. 90274; Pizzul-Cignola, Corso 14, tel. 7524; Harabaglia v Barkovljah, tel. 5728 in Nicoli v Škednju, tel. 93245, imata stalno nočno službo.

KOLEDAR

Nedelja 9. oktobra
Dionizij, Svetina
Sonce vzide ob 6.12, zatone ob 17.31. Dolžina dneva 11.24. Luna vzide ob 18.17, zatone ob 8.31.
Jutri, ponedeljek 10. oktobra
Frančišek B., Stremil

SPOMINSKI DNEVI

1547 je bil rojen Miguel S. Cervantes, največji španski pisatelj in eden najznamenitejših ustvarjalcev v svetovni literaturi. Njegovo življenje je bilo polno presenetljivih dogodivščin, hkrati tudi polno bede in trpljenja. Izmed kopice slovstvenih spisov pomeni svojevrstno umetniško dejanje roman «Don Kihot», s celotnim naslovom «Bistroumni plemič Don Kihot iz Manče», ki ga moramo uvrstiti med največje umotvore na svetu.

1792 je bil rojen v Kamniku Matej Langus, slovenski slikar.

1871 je hrvatski politik Evgen Kvaternik začel v Rakovici upor za osvobojenje Hrvatske izpod madžarskega in nemškega jarma.

10. 1920 je bil izveden na Koroškem krivični plebiscit, ki je odtrgal Slovensko Koroško od našega narodnega telesa.

10. 1944 so bili ostri boji okrog Litije. Enote IV. operativne cone zavzamejo postojanko Sava pri Litiji na progi Ljubljana-Zidani most.

PRESKRBA

Konec razdeljevanja testenin in olja. Sepral obvešča vse potrošnike, da bo v ponedeljek 10. t.m. zadnji dan za dvig belih testenin in semenskega olja katerega razdeljevanje se je pričelo 29. septembra

Konservirano meso za bolnike se prične deliti v ponedeljek 10. t.m. v mestu in podeželju, in sicer po 2 (dve) škatli upravičencem do 50 g in po 4 (štiri) škatle upravičencem do 100 g. Konec razdeljevanja 31. t. m. Cena v mestu 100 lir, v podeželju 101 liro.

ENOTNI SINDIKATI

Sindikat prosvetnih delavcev priredi v nedeljo 16. t.m. izlet v Buje-Novi grad. Prijave sprejema odbor do torka 11. t.m. Vabljeni so tudi svojci članov.

Zaprta ulica za promet

Zaradi popravil ulice Stuparich bo zaprt prehod med ulico Brunner in ul. Gatteri v torek in sredo 11. in 12. t.m.

Opozarjamo na slikarsko razstavo Lukežiča

V galeriji «Scorpione» v ul. S. Spiridione 12 b je do 15. t.m. odprta razstava tržaškega slikarja Avrelija Lukežiča.

Ljubitelji lepe umetnosti, pridite in si oglejte!

V POČASTITEV II. KONGRESA KP STO so nabrali člani OF III. okraja 11.500 lir za invalide - partizane, borce iz NOB.

Slovensko-hrvatska prosvetna zveza v Trstu daruje Dijaški matici 10.000 lir.

Dramska šola

Slovensko narodno gledališče v Trstu bo 13. oktobra ponovno odprlo dramsko šolo. Lanski in novi učenci naj se pismeno prijavijo upravi SNG v Trstu, ul. San Vito 17.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 8. oktobra 1949 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo je 8 oseb porok pa je bilo 11.

Cerkvene poroke: dijak Ward in uradnica Harradi Edda, geometer Del Piero Livio in uradnica Zornada Silvana, učitelj Pavan Luigi in gospodinja Šušteršič Euriala, narednik ameriške vojske Mc. Kinley Fred in gospodinja Mundula Delia, drogerist Cian Roberto in gospodinja Košuta Frančiška, pomorščak Pettirosso Giorgio in uradnica Predonzani Istria, uradnik Simonut Lino in šivilja Delpiano Maria, električar Bontempo Stellio in prodajalka Mauro Licia, uradnik Urli Mario in gospodinja Ferdin Giovanna, uradnik Perco Mario in gospodinja Calegaris Eugenia, knjigovodja Rosič Guglielmo in učiteljica Di Tommaso Jolanda.

Umrli so: 67-letna Vecchiet, por. Bekar Marija, 67-letni Scatigna Giovanni, 71-letna Komar, vd. Pizzutti Ana, 67-letna Scaini Pia, 70-letni Malleo Ernesto, 73-letni Rosso Ernesto, 69-letna Endrigo, vd. Pahor Mercede, 15-letna Vangelista Rosetta.

RADIO

JUG. CONA TRSTA

(Oddaja na srednjih valovih 240 m ali 1250 kc)

NEDELJA 9.10.1949

7.00: Jutranja glasba. 7.15: Poročila (v ital. in slov.). 7.45: Jutranja glasba. 8.00: Prenos z zasedanja II. kongresa KP STO-ja. 12.45: Poročila (v ital. in slov.). 13.15: Glasba po željah (v ital.). 14.00: Pionirska oddaja (v slov.). 15.00: Prenos z II. kongresa KP STO-ja. 20.00: Poročila (v ital. in slov.). 20.30: Orkestralna glasba. 20.50: Politični pregled (v ital.). 21.00: Glazunov: Ples letnih časov. 22.00: Sportne vesti (v ital.). 22.10: Lahek spored. 23.00: Zadnje vesti (v ital. in slov.). 23.15: Večerne melodije.

KINO

ROSSETTI. 15.00: «Hrast velikanov», Van Heflin, Susan Hayward, Boris Karloff.
EXCELSIOR. 15.30: «Parada filmskih zvezdnic».
FILODRAMMATICO. 14.00: «Medeni meseci brez medu», Van Johnson, Ester Williams.
ITALIA. 14.00: «Saigon» Alan Ladd.
ALABARDA. 14.30: «Ključi raja», G. Peck, Rosa Stradnev.
IMPERO. 14.00: «Zaljubljena», Maria Felix, Pedro Armendariz, Fernando Fernandez.
VIALE. Od 10 naprej: «Carovnik OZ».
GARIBALDI. 14.00: «Vrag s krili» Ronald Reagan.
MASSIMO. 14.30: «Upornik iz Tropskega pasu», Sabù, R. Douglas, E. Flynn.
ARMONIA. 14.30: «Talec», Julie Bishof.
NOVO CINE. Od 10 naprej: «Carovnik OZ».
SAVONA. 14.00: «Sin Robin Hooda», Cornel Wilde in Anita Louise.
ODEON. 14.00: «Gasilci iz Viggiu», Vanda Osiris, Nino Taranto.
IDEALE. 14.30: «Pesem puščave».
MARCONI. 14.30: «Zaklad Sierre Madre», Warner Bros.
KINO OB MORJU. 14.30: «Krvava Mehika» Dolores del Rio, P. Armendariz.
ADUA. 14.00: «Crni Zorrov bič».
RADIO. 14.00: «Noč v raju» Merle Oberon, Turhan Bey.
VITTORIA. 14.30: «Sestanek v Milaniju», D. Ameche, B. Gable.
AZZURRO. 14.00: «Kasbah», De Carlo, P. Lorre.
VENEZIA. «V znamenju Alahan», D. Darrieux, G Marshall.
BELVEDERE. 14.00: «Doktor Yeckyll in mister Hyde», S. Tracy, Ingrid Bergman, Lana Turnay.
KINO NA OPCINAH. Danes: «Mož dve soprogi».
KINO V NABREŽINI. Danes: «Ponarejeni denar».

Lokal za trgovino, bife ali drugo dam v najem.
KOSUTA — SV. KRIŽ št. 200.

NOVE KNJIGE

Melik: JUGOSLAVIJA, platno	L	600
Jurčič: ZBRANO DELO III. zv. (Grad Rojinje, Kloštrski žolnir, Deseti brat), platno	»	400
Cankar: KLASJE št. 18-19 (Na klancu), broširano	»	85
London: BELI OČNJAK, platno	»	380
Lavrič: PORODNISTVO, broširano	»	950
Iljin: VELIKI TEKOČI TRAK, platno	»	350

Teden za našega dijaka od 9. do 16. oktobra 1949

POLITIČNO POROČILO GENERALNEGA SEKRETARJA CK KOMUNISTIČNE PARTIJE ZA TRŽAŠKO OZEMLJE TOVARIŠA BRANKA BABIČA NA II. PARTIJSKEM KONGRESU V IZOLI 8. OKTOBRA t.l.

Dve leti borbe in dela KP STO-ja

Objavljamo v obširnem izvlečku politično poročilo, ki ga je na prvi dan II. kongresa Komunistične partije Tržaškega ozemlja, včeraj dopoldne v Izoli prečital generalni sekretar CK KP tov Branko Babič.

II. kongres naše Partije se vrši v dobi, ko pretresajo mučna in težka vprašanja mednarodno delavsko gibanje; ko skušajo pod zastavo marksizma-leninizma vtihotapiti v delavsko revolucionarno gibanje tuja in škodljiva stremljenja; ko hočejo z marksizmom in leninizmom na jeziku dejansko revidirati vsa njegova revolucionarna načela. Ta stremljenja, te tendence, ta politična linija je po Informbiroju nekaterih komunističnih partij dobila ime informbirojevska linija, ki bo v zgodovini delavskega gibanja prav gotovo označena kot linija najhujšega revizionizma marksizma-leninizma, kot je sicer na drugačni stopnji razvoja delavskega revolucionarnega gibanja, pod drugačnimi pogoji in v drugačnih političnih pojavih-označen revizionizem druge internacionale na čelu s Kautskim.

Dejstvo, da stoji na čelu revizionistične politike Informbiroja vodstvo boljševiške partije, je krivo, da podlega temu revizionizmu v prvi dobi velik del komunistov in komunističnih partij, kar otežkoča borbo za obrambo revolucionarnih načel marksizma-leninizma. Ravno dejstvo, da se pri tem izkorišča tako slavno ime kot je boljševiška partija in neizmerna ljubezen vseh delovnih ljudi do prve socialistične države na svetu, kaže, kako nevaren je in kakšne nepredvidene škodljive posledice utegne imeti informbirojevski revizionizem, če se mu odločno ne postavimo v bran.

Samo ime boljševiške partije, njene ogromne zgodovinske zasluge za mednarodno delavsko gibanje ne morejo v ničemer spremeniti sicer žalostne zgodovinske resnice, da je vodstvo boljševiške partije z informbirojevsko politiko zašlo na pot odstopanja od načel marksizma-leninizma, na pot revizionizma. Najširšim množicam proletariata in vsem delovnim ljudem je treba pomagati, da spoznajo to nevarnost, da spoznajo vso škodljivost revizionizma Informbiroja, in jih tako pripeljati na pot borbe proti temu revizionizmu. To bomo lahko izvršili, če bomo politiko Informbiroja stalno, povsod in v vseh njenih konkretnih manifestacijah razkrinkovali s podrobno analizo in kritiko, poslužujoč se pri tem nauka marksizma-leninizma.

V Trstu je revizionistični in odkrito kontrarevolucionarni značaj informbirojevske politike prišel v takšni meri do izraza kot malokje drugje. Te konkretne manifestacije informbirojevske politike pri nas moramo analizirati, jih prikazati v pravi luči in v sklopu ostalih informbirojevskih dejanj napraviti potrebne zaključke o celotni liniji Informbiroja. Če si hočemo pravilno začrtati naše bodoče naloge, je to danes nujno potrebno. II. kongres mora biti torej - poleg določitve pravilne politične linije naše partije na osnovi analize dosedanje linije - doprinos k razčiščevanju vseh vprašanj v zvezi z Informbirojem v mednarodnem delavskem gibanju, mora biti prispevek v borbi za obrambo in dosledno izvajanje načel marksizma-leninizma in istočasno za obrambo same boljševiške partije in Sovjetske zveze, katerih pridobitve so last vsega delovnega ljudstva sveta.

PRAVILNOST POLITIČNE LINIJE USTANOVNEGA KONGRESA

Naš kongres mora podati obračun dela za dobo dveh let, analizirati partijsko linijo za to dobo in pokazati tudi na morebitne napake, ki jih moramo pri nadaljnjem delu odpraviti. Ugotoviti je treba tudi, ali so nastale v tem času politične spremembe tudi z ozirom na mednarodni politični položaj, katere mora kongres upoštevati, ko bo določal bodočo partijsko linijo.

Potrebno je, da vzamemo za izhodišče sam ustanovni kongres Komunistične partije STO-ja. Osnove partijske linije za to dobo podaja sklepna resolucija z ustanovnega kongresa KP STO, ki nam že v uvodu jasno pove, da ustanovni kongres v interesu miru priznava Svobodno tržaško ozemlje kot izvršeno dejstvo. Ta izjava nam v bistvu pove, da Svobodno tržaško ozemlje ni tista rešitev vprašanja teritorialne pripadnosti, za katero so se borile naše demokratične množice in ki bi v polni meri zadovoljila pridobitve ljudsko demokratične revolucije, ki so jo vodile široke ljudske množice pod vodstvom Komunistične partije med protifašistično vojno. Vse to bi bilo mogoče samo s priključitvijo teh krajev k Jugoslaviji. Ker pa je bil odnos sil v svetu takšen, da je bil za ohranitev miru potreben kompromis, je naše ljudstvo ta kompromis sprejelo, t.j. sprejelo je formiranje STO kot izvršeno dejstvo, zavedajoč se pri tem, da doprinaša žrtev, sicer krivično, vendar pa v interesu splošnega miru v svetu potrebno. Prav gotovo je bilo to stališče pravilno v tistem trenutku v interesu miru in normalizacije povojnih prilik, kar je predstavljalo osnovni cilj vsega delavskega in demokratičnega gibanja v svetu. Temu osnovnemu cilju je bilo potrebno podrediti nekatere interese in prenesti težišče borbe na nove pozicije, da bi z nekoliko daljšo perspektivo in nekoliko drugačnimi pogoji dosegli bistveno iste rezultate.

Če analiziramo sklepno resolucijo, takoj vidimo, kako jasno je ustanovni kongres to vprašanje postavil pred delovne množice Tržaškega ozemlja v zahtevah:

1) Za politično in gospodarsko neodvisnost STO-ja;
2) za temeljito demokratizacijo javnega življenja in čiščenje vseh javnih ustanov od fašističnih ostankov;
3) za sodelovanje predstavnikov širokih ljudskih množic v vseh organih oblasti in javne uprave;
4) za sestavo začasnega vladnega sveta in začasne skupščine na osnovi statuta STO-ja in upoštevajoč neovržno dejstvo, da živeta na STO-ju trije narodi, in končno na osnovi obstoječega odnosa med raznimi političnimi strujami; nadalje sestavo zakona in volivnega pravilnika na demokratičnih načelih, ki bi naj omogočila dejansko svobodni izraz ljudske volje tako, da bi demokratična ustavodajna skupščina izdelala resnično demokratično ustavo STO-ja.

Te zahteve jasno odražajo borbo za resnično demokratično ljudsko oblast in dajejo delovnim množicam perspektivo zavojevanja oblasti in končnega uveljavljenja ljudske oblasti. Najbolj jasno je pa ta zahteva izražena v tisti točki resolucije, ki pravi, da se je treba boriti za obrambo pridobitev, ki si jih je priborilo ljudstvo v coni B z ljudsko oblastjo in za razširjenje teh pridobitev na ostalo ozemlje.

V sklopu borbe svetovnih demokratičnih sil pa resolucija jasno nakazuje neposredno funkcijo STO-ja, ko pravi, da naj STO ostane oporišče za obrambo ljudske demokratične Titove Jugoslavije in demokratičnih sil Italije proti vsem poskusom italijanske reakcije in zunanjih imperialističnih sil, ki žele pretvoriti STO v reakcionarno imperialistično oporišče proti demokratičnim silam.

Sklepna resolucija pa tudi jasno nakazuje sredstva, s katerimi se je mogoče uspešno boriti za dosego navedenega strateškega cilja. Ta sredstva so:

1) Ohraniti ideološko politično in organizacijsko enotnost partije kot je osnova za vsako nadaljnjo akcijo in stalna revolucionarna budnost proti vsem poskusom sovražnika, da bi partijo razbil od znotraj.
2) Stalno ideološko in teoretično izobraževanje njenih članov, kar naj usposobi našo partijo, da bo vršila vlogo avantgarde najširših demokratičnih množic združenih v antifašistični in antiimperialistični fronti.
3) Najtesnejša in stalna povezava s širokimi ljudskimi množicami. V ta namen je potrebno:
a) da nadaljuje partija svojo borbo za utrditev SIAU in v njenem okviru OF;
b) organizacija vse širšega enotnega ženskega in mladinskega gibanja;
c) ostvaritev enotnega sindikata;
4) Za utrditev partije kot avantgarde vsega delovnega ljudstva je potrebna vzgoja komunistov in vseh ljudskih množic v duhu proletarskega internacionalizma, ki je osnova bratskega sožitja med narodi.

S takšno linijo ustanovnega kongresa so se strinjali (vsaj formalno) tudi sedanji vodilni ljudje informbirojevske politike v Trstu na čelu z Vidalijem. Danes jo pa ogorčeno zavračajo kot napačno, nacionalistično, avanturistično itd. in v imenu resolucije Informbiroja pozivajo tudi ostale, naj to store. Oni gredo še dalje in obsojajo vso linijo narodno osvobodilne vojne pri nas in borbo povojnih let za obrambo revolucionarnih pridobitev te vojne, ki se je izražala v borbi za priključitev k Jugoslaviji.

Poglejmo sedaj, ali je bila partijska linija ustanovnega kongresa pravilna, ali je postavljala pred široke ljudske množice razumljive, realne in dosegljive cilje in ali je ta linija odgovarjala splošni liniji in interesom mednarodnega delavskega in demokratičnega gibanja. Na vsa ta vprašanja lahko takoj odgovorimo pozitivno.

Prav gotovo je bilo sprejetje sklepov mirovne pogodbe o ustanovitvi STO-ja kot izvršeno dejstvo pravilno in edino mogoče glede na razmerje političnih sil v svetu in v korist utrjevanja miru, če je tudi to predstavljalo za nas gotovo žrtev in odrekanje že priborjenih pozicij. Mir je v tem trenutku predstavljal prvo in osnovno stvar. Kar se tiče drugega vprašanja, češ da je bila linija borbe za ljudsko oblast nerealna in iluzorna, ker STO ni samostojna in suverena država, ampak je podvržena varuštvu Organizacije združenih narodov, kjer imajo glavno besedo imperialisti, ki ne bi nikdar dovolili, da bi proletariat in vse delovno ljudstvo STO-ja vzpostavilo svojo ljudsko oblast, lahko takoj ugotovimo, da je tako postavljanje vprašanja skrajno oportunistično, ker ne daje perspektive revolucionarne borbe, ampak sprejema določeno situacijo in v okviru te situacije razredne odnose kot nespremenljive ter se omejuje na enostavno borbo za majhne pozicije v okviru obstoječega stanja.

Res je, da je 12. junij, ko je bila Julijska krajina razdeljena na cono A in cono B, pomenil za našo revolucijo močan udarec, ker je to pomenilo neposreden poseg zunanjih kontrarevolucionarnih sil v našo revolucijo. Ne smemo pa pozabiti, da je bila naša revolucija še vedno v razvoju, da so bile notranje revolucionarne sile zaradi že dobljene oborožene bitke z buržoazijo v silnem poletu, kar je dajalo, v teh pogojih in ob pomoči nove Jugoslavije, realno perspektivo za zmago ljudske oblasti. Šlo je torej samo za drugačno pot uveljavljenja, razvoja in utrditve že dosežene pridobitve narodno osvobodilne vojne: obstajala je realna možnost - do same resolucije Informbiroja - ko je demokratično gibanje bilo enotno in v borbenem in revolucionarnem zaletu, da demokratične sile z vztrajno borbo ustvarijo program ustavodajnega kongresa KP STO.

Tudi z ozirom na skupne interese mednarodnega demokratičnega gibanja je bila ta linija popolnoma pravilna, ker jo je ustanovni kongres določal ravno na osnovi pravilne analize mednarodnega političnega položaja. Ugotovil je, da so demokratične sile v zmagovitem poletu in da je kapitalistični svet v umirajoči fazi imperializma z neštetimi notranjimi nasprotji in s perspektivo zaostritve splošne krize kapitalizma, da torej zaradi tega ne smemo precenjevati sile kapitalizma in reakcije ter podcenjevati sil demokracije. Na podlagi te pravilne analize mednarodnega političnega položaja je ustanovni kongres zavzel jasno in odločno stališče na strani svetovne demokratične fronte v borbi proti vojnohujskaškim imperialistom.

Ustanovni kongres KP STO je torej izdelal pravilno partijsko linijo, izdelal je pravilno taktiko za dosego popolnoma realnega strateškega cilja - ljudske oblasti - in pokazal na sredstva borbe za dosego tega cilja. Zavzel je nadalje pravilno stališče v interesu mednarodnih demokratičnih sil. Torej nikjer buržoaznega nacionalizma, avanturizma itd., kakor skušajo danes dokazovati informbirojevski kričači, ampak realna in revolucionarna linija, ki je v polni meri izražala pravilno razredno borbo v obstoječi notranji in mednarodni politični situaciji.

Vsaka druga pot bi bila in je odstopanje od razredne borbe, pot oportunizma in likvidacije vsakega revolucionarnega gibanja, pot kontrarevolucije na STO-ju in nujno naperjena proti interesom mednarodnega delavskega in demokratičnega gibanja.

DELAVNOST KP OD USTANOVNEGA KONGRESA DO RESOLUCIJE IU

Na osnovi partijske linije ustanovnega kongresa je naša Partija uspešno razvijala svojo delavnost na vseh sektorjih delavskega in demokratičnega gibanja sploh. Krstni ogenj je ta linija doživela v dneh 14. in 15. septembra, ko je reakcija s svojimi fašistično terorističnimi tolpami skušala ob podpori angloameriških imperialistov izkoristiti dan vstopa mirovne pogodbe v veljavo z odlično akcijo proti demokratičnim silam. Naš odgovor je bil tako silen in učinkoval je tako demoralizajoče na fašiste, da je morala priskočiti na pomoč angloameriška vojna uprava z aretacijami delavcev in s poskusi zvračanja odgovornosti za nerede na delavstvo. S splošno stavko je delavstvo tudi ta poskus okupacijske oblasti preprečilo. Ob žrtvah zahrbtnih napadov Milke Vrabec in Karla Castagne je priseglo nadaljevati bitko proti reakciji in imperializmu in jo nadaljevalo pod vodstvom izkušene in borbene Komunistične partije boljševiškega tipa. Tržaško delovno ljudstvo je v praksi vsak dan reševalo nacionalno vprašanje na tako občutljivi točki kot je Trst in tako dajalo vzgled, kako se je treba boriti proti nacionalističnemu strupu buržoazije.

Angloameriške okupacijske oblasti so ob pomoči domače reakcije neprestano iskale možnosti, da bi strle borbenost in enotnost tržaških demokratičnih množic. S pomočjo italijanskega šovinistično reakcionarnega časopisja so pričeli blatiti slavno preteklost narodno osvobodilne borbe; prikazovati osvoboditev Trsta in 40 dni ljudske oblasti kot dneve terorja, nasilja in preganjanje Italijanov, hoteli so postaviti pred sodišče vso narodno osvobodilno borbo, razbijati italijansko-slovansko bratstvo in s tem zadati odločilen udarec celotnemu delavskemu in demokratičnemu gibanju.

Ko je vsa domača in tuja šovinistična reakcija mislila, da ji je uspelo ustvariti primerno politično ozračje, je na zborovanju partizanov na Opčinah, v začetku januarja 1948, prešla v napad. Toda ponovno se je pokazala moč tržaškega delavskega in demokratičnega gibanja, ki je bilo enotno in dosledno borbeno v obrambi resnične demokracije. Spričo tega je reakcija menjala taktiko in ni več nastopala frontalno proti demokratičnemu gibanju, temveč je vršila posamezne izpade v vseh mogočih smereh, da bi ga izčrpala in postopoma odločilno oslabila.

Toda tudi ta taktika reakcije ni prinesla zaželenih rezultatov. To najbolj jasno dokazuje proslava 1. maja 1948, ko so kljub vsem mogočim oviram, ki naj bi preprečile uspeh proslave (prepoved sprevoda manifestacij v središču mesta, prepoved zborovanja na trgu Unità, prepoved udeležbe prebivalstva iz cone B, zapora meje, bloki na križiščih okoli mesta in nešteto drugih ukrepov) demokratične množice prebile vse blokade, vse policijske kordone, premagale ves teror civilne policije in se polnoštevilno udeležile prvomajske proslave in veličastnega popoldanskega telovadnega nastopa na stadionu pri Sv Soboti. Demokratične množice so na teh manifestacijah, pri katerih je sodelovalo preko 100.000 ljudi, ponovno dokazale svojo strnjenost in borbenost. Na trgu Unità pa se zbralo pičlo število klerofašističnih hlapčev angloameriških imperialistov, ki so v zadregi nad majhnim številom udeležencev ugotavljali, da je pač dež, da so njihovi pristaši pač svobodni in da lahko ostanejo tudi doma, če hočejo itd.

Ko so demokratične množice na angloameriškem področju cone A vodile pod vodstvom Komunistične partije ogorčeno borbo za priznanje svojih pravic in za uveljavljenje demokratičnih pridobitev narodno osvobodilne vojne, so ljudske množice cone B razvijale in utrjevale največjo pridobitev narodno osvobodilne vojne — ljudsko oblast. Na jugoslovanskem področju je bila na oblasti Komunistična partija, preko nje pa široke delovne množice. Z uvajanjem načrtnega gospodarstva, vzporedno z uničevanjem ekonomskih pozicij reakcije in krepitvijo gospodarskih pozicij ljudske oblasti, se je življenjski standard delovnih ljudi jugoslovanske cone stalno dvigal. Zato so bile ljudske množice cone B in so danes še bolj pripravljene braniti te pridobitve narodno osvobodilne vojne, delovne množice cone A so pa v ljudski oblasti cone B imele jasno in konkretno perspektivo svoje borbe in svojega cilja.

Takšno je bilo delavsko in demokratično gibanje na STO-ju na čelu z borbeno in izkušeno Komunistično partijo pred resolucijo Informbiroja, ko je izražalo silno moč organiziranih ljudskih množic, ko so šle skozi revolucijo, si v njej pridobile izkušnje in visoko politično in razredno zavest in pod vodstvom v revolucionarnem ognju prekaljene Komunistične partije nadaljevale herojsko bitko za zmago resnične demokracije. Kako bedno, izdajalsko in kontrarevolucionarno je kričanje informbirojevcev, ki imenujejo revolucionarno borbo tržaškega proletariata sramotno preteklost, kričijo da je bila Partija sektaška, nacionalistična itd., vidimo takoj če se samo spomnimo na čez 100.000 članov SIAU, na desettisoče članov ostalih množičnih organizacij, na to kako so sto in dvestotisoči delovnih ljudi pod vodstvom naše Partije demonstrirali po tržaških ulicah in kako se je pred silno močjo teh množic tresla vsa tržaška reakcija in njeni zunanji gospodarji.

Bile so seveda napake in slabosti. Naša Partija je kljub vsej politični širini še vedno bolehala na sektaštvu pri sprejemanju novih članov, predvsem borbenih in predanih delavcev v Partijo, pri čemer seveda ne mislim na širino, ki jo danes uporabljajo informbirojevci pri sprejemanju v svojo socialpatriotično frakcijo. Isti pojav smo imeli tudi v naših množičnih organizacijah, kjer je bila največja širina pri vpisovanju novih članov. To dejstvo tudi dokazuje, da so obstajale še rezerve, ki jih naša Partija ni uspela popolnoma aktivizirati.

Največja napaka, na kateri je naša Partija kolehala, je pa bila v nezadostni budnosti do vseh mogočih vplivov razrednega sovražnika na naše partijsko članstvo. Kolikor je bilo precej sektaštva pri sprejemanju poštenih in borbenih delavcev v Partijo, toliko in še več je bilo premalo revolucionarne ostrine proti vsem oportunistom, likvidatorjem in agentom razrednega sovražnika. Ta napaka je v veliki meri olajšala razbijaško in likvidatorsko delo informbirojevcev pri nas.

Na teh in še drugih manjših napakah je bolehala naša Partija, ki se proti tem napakam ni dovolj odločno in temeljito borila. Vendar pa vse te napake v ničemer ne zadevajo našo osnovno politično linijo, ki je bila vseskozi pravilna in dosledno revolucionarno razredna.

POSLEDICE RESOLUCIJE IU NA TRŽAŠKEM OZEMLJU

Resolucija Informbiroja je prišla nepričakovano in je bolestno odjeknila v srcih vseh tržaških komunistov, ki so bili iskreno povezani z našo revolucijo, v njej sodelovali in videli njene rezultate. Mi smo to občutili tem bolj, ker smo skupno z narodi Jugoslavije neposredno sodelovali v narodno osvobodilni vojni in tudi sami doprinesli k zmagi demokratične in socialistične revolucije Jugoslavije.

Težko je bilo sprejeti vse te trditve na račun Komunistične partije Jugoslavije kot končno ugotovljene in resnične, pa čeprav je to prihajalo od najvišje avtoritete v mednarodnem delavskem gibanju — od boljševiške partije. Toda za nas je takrat predstavljalo osnovno stvar ohraniti enotnost naše Partije in celotnega tržaškega delavskega in demokratičnega gibanja na osnovi dosedanje politične linije. K opreznosti nas je vodilo tudi globoko poznavanje raznih tendenc, nasprotnih naši partijski liniji, ki so bile v okviru naše Partije pod posrednim in tudi neposrednim vplivom nepravilnega stališča Komunistične partije Italije do tržaškega vprašanja.

To se je pokazalo že takoj na prvi seji po resoluciji, ko sta se pokazali dve liniji glede resolucije Informbiroja, ki sta v bistvu izražali dvoje različnih stališč glede našega celotnega delavskega in demokratičnega gibanja ter njegove politične linije. Ti dve liniji sta dobili izraz v teh resolucijah, ki sta bili sprejeti na tej seji, ki sta izražali v osnovi različni stališči: Naša tako imenovana «Babičeva» za ohranitev dosedanje revolucionarne linije in enotnosti vsega demokratičnega gibanja z željo, naj se spor čim prej reši med dvema organizacijama — KPJ in VKP-b — v interesu mednarodne socialistične fronte, in druga, «Vidalijeva» za popolno revizijo dosedanje revolucionarne linije in s tem za razbijanje enotnosti delavskega demokratičnega gibanja STO-ja.

Prav gotovo je naša resolucija izražala edino pravilno stališče, četudi kaže v odnosu do same resolucije še mnogo iluzij glede bratske in iskrene rešitve spora, kar pa je bilo razumljivo, ker nismo mogli v tem trenutku v sami resoluciji videti in spoznati vso politično in ideološko globino spora, ker nismo poznali vzrokov, ki so dovedli do resolucije, in zato nismo mogli predvidevati njenih posledic. Dogodki so pokazali, da je bilo naše stališče v interesu našega in mednarodnega delavskega gibanja.

Stališče Vidalijeve resolucije in neposredni dogodki so pokazali, da ni šlo zo iskrenost in zvestobo proletarskemu internacionalizmu, temveč za enostaven manever umika z vseh revolucionarnih pozicij in prehajanja na pozicije najhujšega oportunizma, likvidatorstva, malomeščanskega nacionalizma, razbijaštva, skratka na odkrit prehod na kontrarevolucionarne pozicije, za kar je resolucija Informbiroja nudila vse možnosti.

Osnova Vidalijevega stališča je bila v znanem nacionalističnem odnosu KPI do tržaškega vprašanja, ki pa zaradi revolucionarnega poleta širokih ljudskih množič ni moglo odločilno priti do izraza. Na tej liniji je KPI dejansko zavirala razvoj narodno osvobodilne borbe pri nas, po vojni pa stalno poskušala vnašati oportunistične in nacionalistične tendence v našo revolucionarno gibanje in razbijati njegovo politično in organizacijsko enotnost. KPI je torej, ne glede na vsa načela marksizma - leninizma izkoristila resolucijo Informbiroja čim bolj mogoče in uspešno.

Kot prvi korak na tej poti je bilo potrebno negirati in zbrisati revolucionarno preteklost revolucionarnega delavskega gibanja, da bi tako nastali potrebni pogoji za prehod na nacionalistično linijo priključitve Trsta k Italiji. Za takšno politiko je bilo treba ustvariti primerno politično platformo, za kar je bila resolucija Informbiroja sila primerna, saj je dala parole kot: 1) Jugoslavija razbija enotno socialistično fronto; 2) Jugoslavija vodi nacionalistično politiko; 3) na znotraj vodi politiko restavracije kapitalizma, na zunaj pa se veže z imperialisti, torej vodi protisovjetsko politiko; 4) naša Partija je navadna agentura KPJ in zato ima njena politična linija iste napake. Če je pa Jugoslavija buržoazno nacionalistična država, če se veže z imperialisti in vodi protisovjetsko politiko, je prejšnja politika priključitve k Jugoslaviji napačna in nujno tudi današnja in je torej pravilna linija KPI o priključitvi Trsta k Italiji. Tržaški informbirojevci mislijo, da so odkrili Ameriko, ko so za svoj nacionalizem našli opravičilo v takšnem dokumentu, kot je resolucija Informbiroja. Da so na tej liniji laže mobilizirali množice, so izrabili najsvetlejša imena proletariata in vseh delovnih množic: Sovjetsko zvezo, boljševiško partijo; marksizem-leninizem, proletarski internacionalizem in tako naprej, nas so pa označevali kot izdajalce, trockiste, buržoazne nacionaliste, agente imperializma itd..

Rezultati takšne politike tržaških informbirojevcev so bili: 1) razbitje enotnosti Partije in vseh množičnih organizacij, s tem pa ogromna oslabitev demokratičnih sil Tržaškega ozemlja; 2) razbitje politične enotnosti cone A in B; 3) uvajanje politične linije KPI glede priključitve Trsta in celotnega ozemlja k Italiji z vsemi oportunističnimi, socialdemokratičnimi, nacionalističnimi in kapitulantskimi napakami, ki jih ima linija KPI; 4) postopna vzkladitev z ostalo reakcijo v sovražni kampanji proti Jugoslaviji in coni B, do prednjačenja pred reakcijo v iniciativi in klevetah v tej kampanji; 5) konkretna provokacijska dejanja proti revolucionarnemu gibanju in njegovim predstavnikom na liniji imperialističnih agencij.

Nekdaj močna, enotna in borba Komunistična partija STO-ja je bila razbita in postala plen vseh mogočih avanturistov, oportunistov in vse do odkritih agentov razrednega sovražnika. Informbirojevci so uspeli zanesti zmedo med članstvo Partije, pa tudi med široke ljudske množice in tako ustvariti pogoje za razbitje njihove enotnosti. Ko so informbirojevci na čelu z Vidalijem uspeli tako razbiti enotnost Partije in formirati svojo frakcijo, so takoj šli na delo, da popolnoma likvidirajo in odstranijo iz svoje «partije» vso revolucionarno vsebino Komunistične partije STO-ja.

Torej nič več borbene avantgardne partije boljševiškega tipa, ampak «partija» meščanskega parlamentarizma, ki nima več pred seboj revolucionarne perspektive borbe za oblast, temveč izključno perspektivo borbe za majhne pozicije v okviru buržoazne oblasti. Na tej liniji so informbirojevci uvedli najhujši terorizem, odstranili iz svoje «partije» vsako zdravo kritiko in vrgli iz nje vsakogar, kdor koli se je drznil kdaj koli kritično postavljati kakšno važno vprašanje v zvezi z linijo njihove frakcije Na drugi strani pa so pod parolo demokratizacije partije odprli na široko vrata vsem mogočim oportunističnim, socialdemokratičnim, malomeščanskim, nacionalističnim elementom in ustvarili znotraj frakcije položaj, da se v njenih vrhovih razvija borba za položaje, za funkcije, tedaj frakcionaška borba, kjer ni več mesta nobeni razredno revolucionarni liniji. Koliko je takšna «partija», v katero lahko vsak čas vstopi tudi agent razrednega sovražnika, sposobna voditi revolucionarno borbo, je drugo vprašanje. Sicer pa takšna frakcija nima na programu revolucionarne borbe, temveč prepire z meščanskimi strankami.

Vidalijeva informbirojevska «partija» je torej frakcija menjševiškega in malomeščanskega tipa. To nam jasno pove Destradi v svojem referatu na zadnjem zasedanju njihovega «CK». «Partija kadrov je iznajdba Kraigherja. Partija kadrov kot sekta ne obstaja v mednarodnem komunističnem gibanju». Za Destradija je bistven prvi stavek, s katerim hoče sploh negirati avantgardne borbene revolucionarne partije. Drugi stavek mu služi samo, da nekoliko prikrije odkrito revizionistično stališče glede revolucionarne kompartije in njene vodilne vloge. Popolnoma jasno je, da ne obstajalo partije kadrov kot sekta, kajti sekta ne more biti nikdar partija, ki je povezana s širokimi ljudskimi množicami, ampak je samo sekta in nič več. Partija je lahko avantgardna samo, če je povezana z množicami, kot je bila boljševiška partija Oktobrske revolucije in kot sta jugoslovanska in kitajska partija, ki sta v svoji deželi izvedle revolucijo. Na zapadu res obstajalo množične partije, katerih izkušnje pa kažejo, da te partije kljub vsem objektivnim pogojem niso bile sposobne izvesti revolucionarnih preobratov v svojih deželah (Italija, Francija). Na tej liniji Destradi nadaljuje: «Običajno zahtevamo preveč od simpatizerjev pred njihovim vstopom v partijo»... in še dalje:... «Simpatizerji se ne brigajo, da bi stopili v partijo, ker vidijo komuniste preobložene z delom in se upravičeno boje takega dela...». Torej nič več avantgardne partije, kjer se vsak član preverja in preskuša na njegovem vsakdanjem delu, ampak vsak naj postane član njegove frakcije; da si le kupi legitimacijo. Zato ni potrebno, da od «partijcev» zahtevamo «preveč» dela in s tem odbijamo od sebe oportuniste, malomeščane in tudi agente razrednega sovražnika, da, tudi špijone in resnične provokatorje Taka je Destradijeva «teorija» o komunistični partiji, vse drugo pa so fraze in demagoško prikrivanje najhujšega revizionizma.

KOMINFORMISTI RAZBIJAJO MNOŽIČNE ORGANIZACIJE

Tej frakciji odgovarja tudi vodstvo, ki je izbrano na liniji likvidacije vsake revolucionarne teorije in prakse, kot so Destradi, Pogassi, Bidovec, Gasparini, Jaksetich in tako dalje na čelu z Vidalijem. Našli so pot, ki odgovarja njihovi oportunistični naravi, kar v bistvu velja za vse vodilne tržaške informbirojevce, ki jih je težila revolucionarna borba in ki so s pomočjo resolucije Informbiroja vrgli to težo od sebe in se sprostili v svojem oportunizmu.

Takšen likvidatorski odnos do partije pa nujno vodi do razbijanja in likvidacije vseh množičnih organizacij kot borbenih organizacij tržaških ljudskih množic pod vodstvom Partije. Najprej so v vrhovih razbili enotna vodstva, potem pa so šli na dejansko likvidacijo organizacije kot takih od spodaj. Ohranili so sicer vodstva, ki od časa do časa izdajajo kakšno deklaracijo, ki pa niso nobena neposredna politična in organizacijska vodstva širokih ljudskih množic organizacijske vodstva širokih ljudskih množic. To vlogo, pravijo informbirojevci, je prevzela njihova «partija», ki se je s tem diferencirala od množičnih organizacij. Kaj si pod tem mislijo, nam pove Destradi v istem referatu, kjer je sicer precej nejasnosti in zmede v formulacijah, kjer pa se skozi celotno argumentacijo jasno vleče likvidatorski duh. Zaradi splošno ideološke zmede v njihovih izjavah zahajajo informbirojevci v kontradikcijo, ko trdijo, da je potrebno diferencirati partijo od množičnih organizacij in s tem omogočiti njeno razširitev, na drugi strani pa potegniti partijo iz množičnih organizacij in jim odvzeti vsak komunistični značaj. V tej zmedi in nelogiki je ena sama logična jasnost: likvidacija revolucionarne borbene partije kot voditeljice najširših ljudskih množic v njihovi borbi za osvoboditev izpod izkoriščanja. To pomeni nadalje odpovedati se neposrednemu vodstvu teh množic in jih prepustiti vplivu vseh mogočih meščanskih strank, zožiti vpliv in aktivnost partije samo na njene člane in pristaše in tako spremeniti partijo v navadno strankarsko skupino buržoaznega parlamenta. To pomeni likvidacijo množičnih organizacij in s tem revolucionarnega gibanja širokih ljudskih množic in njihovo pretvarjanje — v kolikor sploh še ostanejo — v navadne stanovske organizacije, ali pa majhne in ozke agenture frakcije. To pomeni končno odpovedati se revoluciji in revolucionarni borbi za oblast. To predstavlja umik na vsej črti s pozicij, ki si jih je naša partija pridobila v pretekli revolucionarni borbi med vojno in po vojni.

Na isti liniji je njihov odnos do organizacije žena: nič več široke politične organizacije, temveč navadno feministično gibanje, ki naj se peča samo z ozkimi ženskimi problemi

Isto glede mladine: Likvidacija široke antifašistične fronte mladine in zoževanje političnega dela samo na komunistične mladince.

Glede SIAU, te mogočne osnovne množične organizacije, so pa informbirojevci še bolj dosledni in jasni, ko ugotavljajo, da je absurdno govoriti o nekakšni ljudski fronti, ki naj bi jo predstavljala SIAU, saj so med Italijani njeni člani le komunisti in simpatizerji partije. Logičen zaključek: treba je likvidirati SIAU, kot je bila likvidirana v Gorici takoj po priključitvi k Italiji. Tega se sicer na upajo še odkrito povedati, predvsem ne zaradi tega, ker jo še danes izrabljajo, da laže mobilizirajo Slovence za svojo umazano politiko. Izrazit primer za to so nedavne upravne volitve, ko so SIAU izgnali iz mesta na deželo.

V tej razbijaški politiki tudi Osvobodilni fronti niso prizanesli. Formirali so svoje vodstvo, ki je postalo instrument za razbijanje politične in narodne enotnosti slovenskega ljudstva na STO-ju, instrument za sovražno gonjo proti Jugoslaviji. Slovenski informbirojevci na STO-ju se razglašajo za zdrave sile slovenskega naroda in se pod firmo internacionalizma, Sovjetske zveze itd. vključujejo v splošno gonjo proti izgradnji socializma v Jugoslaviji na isti liniji z Agnelettom, slovensko belogardistično reakcijo, italijansko nacionalšovinistično reakcijo, z imperialisti, z vsemi mogočimi sovražniki socialistične Jugoslavije.

Najbolj jezuitsko nesramna in lažna pa je Destradijeva trditev o slovenski kulturi. Njihovo «hvale vredno» delovanje na tem polju se izraža z uničevanjem slovenskih prosvetnih društev. Kjer koli so informbirojevci uspeli s svojim razbijaštvom, tam je zamrlo skoraj vse kulturno prosvetno delo, če ne štejemo protijugoslovanske gonje in zanikanja veličine herojske narodno osvobodilne vojne in njenih ureditev v slovenski narod. Za informbirojevce se slovenska kultura konča z začetkom druge svetovne vojne, torej tam, kjer se pričenja najveličastnejša, najbolj politično in kulturno bogata doba slovenskega naroda.

Pri uničevanju slovenske kulture ima največje «zasluge» slovenski informbirojevski veljak Bidovec, ki pomaga na liniji italijanske nacional-šovinistične reakcije rušiti vse, kar je slovenskega, predvsem kar je politično in kulturno naprednega in povezanega z narodno osvobodilno borbo in gradnjo socializma v slovenski domovini. Takšno nalogo ima informbirojevski tako imenovani pripravljalni odbor ljudske prosvete (POLP), ki mu načeluje Bidovec.

LIKVIDATORSKO DELOVANJE V SINDIKATIH

Posebno poglavje v tem likvidatorskem delovanju Informbiroja pa so sindikati, najmočnejša množična razredna organizacija proletariata. Enotni sindikati, ki so nastali iz Delavske enotnosti, revolucionarne organizacije tržaškega delavstva v oboroženi protifašistični borbi, so bili ves čas po vojni dosledna razredna sindikalna organizacija tržaškega proletariata v borbi za vsakdanje ekonomske zahteve, obenem pa so bili osnovna in logična udarna sila tržaškega demokratičnega gibanja v njegovi političnih borbi za demokratične pravice širokih ljudskih množic. Po resoluciji Informbiroja, ko so se vodstva Enotnih sindikatov polastili vidalijevci in postavili za predsednika likvidatorja Radicha, se je začela likvidacija razredno borbenega sindikata, obenem z uvajanjem ekonomistične linije Trade Unionov. Torej nič več politike v sindikatih, temveč zgolj ekonomska borba za majhne priboljške v okviru kapitalističnega suženjstva Razbili so sindikalno enotnost cone B, ker okrožni sindikalni odbor cone B ni hotel sprejeti njihove likvidatorske in protirazredne linije.

Takšno stališče pa pomeni prvo in osnovno koncesijo italijanski nacionalistični reakciji, pred katero je treba oprati — «grehe» preteklosti in se odpovedati razrednemu boju. Ko se je informbirojevsko vodstvo Enotnih sindikatov odpovedalo preteklosti, prekinilo stike z razrednimi sindikati cone B in likvidiralo politično razredni značaj Enotnih sindikatov, je ponudilo «enotnost» Delavski zbornici

Ta enotnost pa ni bila ponujena samo za ceno koncesij buržoaziji na sindikalnem polju, temveč vsebuje predvsem politične koncesije. Delavska zbornica ni le črno-žolti delodajalski sindikat, ki dejansko ščiti interese delodajalcev, temveč ima tudi izrazito politični značaj na liniji priključitve Trsta k Italiji, kar je osnovna politična linija italijanske nacionalistične reacije. Na tej liniji pa so se informbirojevci znašli skupno na istih pozicijah z italijansko nacionalistično buržoazijo. Takšna linija pa seveda vodi k splošnemu umiku s pozicije razrednega boja, vodi na nacionalistične pozicije, v tem primeru na pozicije italijanske nacionalistične buržoazije.

Takšna politika informbirojevskega vodstva Enotnih sindikatov je pripeljala do tega, da Enotni sindikati prepuščajo iniciativo na vsem sindikalnem področju Delavski zbornici, da se ne eni ne drugi ne menijo za življenjske zahteve delavstva in da delodajalci nemoteno nadaljujejo ofenzivo proti delavstvu, ki doživlja vsak dan nove poraze. Razpuščeni so bili tovarniški odbori, odpusti so na dnevnem redu, podpisujejo se razne kolektivne pogodbe, ki v legalno sankcionirajo zahteve in koristi delodajalcev, že obstoječe pogodbe pa se kršijo na škodo delavstva itd itd Popolnoma razumljivo je potemtakem, da je delavstvo nad svojimi sindikati razočarano, da je postalo apatično, da mnogo delavcev sploh ne obnavlja članskih izkaznic itd..

GLAVNI CILJ KOMINFORMISTOV PRIKLJUČITEV K ITALIJI

Vsa ta politika pa ima namen pripraviti potrebne pogoje za uresničenje glavnega cilja politike tržaških informbirojevcev, t.j. priključitev Trsta in vsega STO-ja v De Gasperijevi Italiji. Danes se še ta cilj skriva za demagoško izjavo. «V pričakovanju boljše in končne rešitve je danes najboljša rešitev tržaškega vprašanja prihod guvernerja in združitev obeh con in umik okupacijskih čet». Vendar pa vsakdanja politična praksa tržaških informbirojevcev potrjuje njihovo linijo priključitve k Italiji.

Njihova kampanja laži in klevet proti Jugoslaviji in proti coni B, ki danes prednjači vsej ostali reakciji, nima drugega namena kot čim bolj umazati Jugoslavijo v očeh tržaških delovnih množic, prekiniti vse vezi z njo, zbrisati vso herojsko revolucionarno preteklost tržaškega delavskega in demokratičnega gibanja, ki je povezana z narodno osvobodilno borbo jugoslovanskih narodov, in tako pripraviti «politično ideološke» osnove za linijo priključitve k Italiji. Z «marksistično leninističnega» stališča pa naj pravilnost te linije utemelji «teorija», ki jo informbirojevski modrijani Sikamija preko Gasperinija in Vidalija do Marine izdelujejo, izrabljajoč marksistično leninistično načelo, da je nacionalno gibanje napredno takrat, kadar se njegovi interesi skladajo z interesi celotne politične fronte. Na osnovi klevet, da je Jugoslavija zašla v imperializem, izvajajo «teorijo», da je vsaka naslonitev ali celo priključitev Trsta k Jugoslaviji nasprotna interesom socialistične fronte

Na zadnjem likvidatorskem kongresu Vidalijeve socialšovinistične frakcije smo izvedeli od Marine, ki se je pod parolo «absolutne rešitve ni», kot mačka okoli vrele kaše vrtela okoli tržaškega nacionalnega vprašanja, izvedeli, da velja nacionalno vprašanje tudi za Trst, da je lahko danes napačno to, kar je bilo včeraj pravilno, da smo se borili za Petrovo Jugoslavijo in da je mogoče «kaj prepustiti» tudi nazadnjaški De Gasperijevi Italiji (naj nam Marina oprosti, če smo izrazili njeno misel do konca) in da Slovenci plašijo in nacionalno zatirajo tržaške Italijane.

Te osnovne poteze linije tržaških informbirojevcev o priključitvi k Italiji, ki je obenem linija KPI, in kateri skušajo dati neko «teoretično utemeljitev», pri čemer kar se se da nesramno potvarjajo in izrabljajo marksizem in leninizem Ta osnovna linija se kaže v vsej njihovi politični frakciji: na eni strani neprestana gonja obrekovanj in laži proti Jugoslaviji in coni B, na drugi strani pa izključno navezovanje celotnega gibanja z De Gasperijevo Italijo.

Najbolj očitno je to prišlo do izraza med upravnimi volitvami, kar nam dokazuje že sam volivni program Vidalijeve frakcije. Pod parolo «pomirjenja» (reci pomirjenja z italijansko nacionalistično buržoazijo) in ozko postavljenega vprašanja administrativnih volitev se ta volivni program v ničemer ni dotaknil osnovnega vprašanja mirovne pogodbe. Parola širokega volivnega bloka pomeni skupno s kategoričnim odklanjanjem sodelovanja z vsemi skupinami, ki se ne strinjajo z nacionalistično politiko priključitve k Italiji, težnjo po sporazumu z italijanskimi nacionalističnimi strankami pod pretvezo «pomirjenja» se program samo bežno dotika narodnega vprašanja, nikjer pa konkretno ne pove, v čem so pravice nacionalno zapostavljenih Slovencev. To program izraža popolno odstopanje od dosledne razredne in demokratične borbe sploh in vodi na linijo, do je potrebno v interesu snovnega cilja, t. j. priključitev k Italiji, žrtvovati načelne pozicije delavskega in demokratičnega gibanja.

Vsa volivna borba se je vodila v tem duhu. V poplavi italijanskih komunističnih županov se nihče ni dotaknil mirovne pogodbe in problema STO-ja, temveč so vsi, go-

(Nadaljevanje na 4. strani)

POLITIČNO POROČILO TOV. BRANKA BABIČA NA II. KONGRESU KP

PROTI REAKCIJI IN IMPERIALIZMU TER REVIZIONIZMU INFORMBIROJA IN ZA ZMAGO LJUDSKE DEMOKRACIJE!

(Nadaljevanje s 3. strani.)

voreč o problemih italijanskega političnega življenja, prikazovali v najlepši luči njihove komunistične občinske uprave. S tem so hoteli povedati, da v Italiji ni tako hudo, ker imajo «oblast» v občinah tudi komunisti, s tem so pa spet ustvarjali tržaškemu proletariatu nevarne iluzije, da je mogoče doseči celo neko komunistično oblast tudi v kapitalistični družbi in da zato ni potrebna revolucija, temveč zadostujejo navadne buržoazne volitve.

V luči teh dejstev nam postane jasna tudi zadnja poteza tržaških informbirojevcev z guvernerjem. Zahteva, naj bi prišel guverner, naj se združita obe coni in naj odidejo okupacijske čete, ne izraža nobeno skrb za spoštovanje mirovne pogodbe, temveč enostavno težnjo po njeni reviziji in priključitvi tudi cone B k Italiji. V tem je njihova «boljša rešitev» in v tej luči moramo razumeti tudi histerično kričanje Vidalija in KPI o nekaki kupčiji (baratto infame) Tito-De Gasperi na račun STO-ja.

Ko razmišljamo o tej najnovejši tezi Vidalija, se nam vsiljuje misel, da špekulantsko računa na sovražno politiko Sovjetske zveze do Jugoslavije. Dejstvo je, da Sovjetska zveza skuša škodovati, kjer le more, socialistični Jugoslaviji in se pri tem prav nič ne ozira na načela marksizma-leninizma. Če se spomnimo na koroško vprašanje, ne moremo danes izključevati enake kupčije tudi v zvezi s Trstom, morda zopet za kakšno kompenzacijo, predvsem pa z namenom škodovati Jugoslaviji. Vsekakor je nedavno insistiranje Sovjetske zveze v Varnostnem svetu za imenovanje kakršnega koli guvernerja v skladu z linijo sporazumevanja z imperialističnimi državami na račun malih narodov proti interesu demokracije. Tako sta Vidali in za njim KPI, računajoč z najnovejšo protidemokratično politiko Sovjetske zveze, postala naenkrat največja zagovornika guvernerja, seveda takšnega, ki bi ob prvi priliki prinesel tako imenovano boljšo rešitev, t. j. priključitev celotnega STO-ja k Italiji.

Računajoč s protijugoslovansko politiko Sovjetske zveze, gre KPI preko svoje Vidalijeve frakcije v Trstu še dalje in s kričanjem o preganjanju Italijanov v Istri in na Reki ustvarja pogoje za večji razvoj irredentizma v jasnih vrstah, da bi na njegovi osnovi jutri morda postavila zahtevo po priključitvi tudi tistih delov Julijske krajine, ki so po mirovni pogodbi pripadli k Jugoslaviji.

Brez dvoma je politika priključitve k Italiji nacionalistično, kajti Italija je buržoazno-kapitalistična država, v kateri se danes razvijajo in krepe fašistične forme oblasti. Italija je članica atlantskega pakta — imperialističnega vojaškega bloka, njena zahteva po Trstu in celotnem STO-ju izraža imperialistično težnjo italijanske nacionalistične buržoazije, pridobiti si pozicije za nadaljnjo imperialistično ekspanzijo in osvajanja novih ozemelj. V današnjem konkretnem primeru bi šlo — če bi italijanski imperializem v sklopu anglo-ameriškega — prešel od želje na akcijo za napad na ljudske demokratične države, za kontrarevolucionarno intervencijo pri socialističnih državah. V takšnem položaju pomeni nacionalistična politika priključitve k Italiji krepitev pozicij ne le italijanskega, temveč tudi svetovnega imperializma. Če pa je linija priključitve k Italiji nacionalistična — in to je — potem ne more biti napredna in revolucionarna in potem tudi «partizan», ki zastopa takšno linijo, ne more biti komunistična partija, temveč kvečjemu socialpatriotska frakcija. In takšna frakcija je frakcija tržaških informbirojevcev na čelu z Vidalijem.

Na isti liniji je tudi vsa politika tržaških informbirojevcev do cone B. Oni negirajo ljudsko oblast v coni B in enačijo prisotnost jugoslovanske armade in njene vojne uprave z anglo-ameriško imperialistično okupacijo cone A. Na liniji priključitve k Italiji se njihovi pristaši v coni B povezujejo z italijansko nacionalistično reakcijo in borbi proti ljudski oblasti, ki se izraža v pasivni rezistenci, sabotažne aktivnosti, terorističnih dejanj itd. Končno je linija priključitve cone B k Italiji isto kot linija likvidacije ljudske oblasti in restavracije buržoazne oblasti De Gasperijeve Italije, t. j. — linija kontrarevolucije.

Informbirojevci so v nacionalnem vprašanju popolnoma zašli na nacionalistično linijo. Nacionalistična zahteva po priključitvi Trsta in celotnega STO-ja k Italiji jih nujno vodi k zapostavljanju nacionalnih pravic Slovencev na isti črti z italijansko nacionalistično buržoazijo, izrazit tak primer so bile osebne izkaznice, ko so informbirojevci odločno podprli zahtevo italijanske reakcije in anglo-ameriške vojne uprave, da se izkaznice izdajajo samo v italijanščini in z oznako italijanskega državljanstva. In ko se ima anglo-ameriška vojaška uprava zahvaliti samo njihovi podpori, da ji je uspelo premagati odpor prebivalstva.

Takšna politika odgovarja liniji KPI glede nacionalnega vprašanja. Navedemo primere, ko je predstavnik KPI v goriškem občinskem svetu pozval slovenskega zastopnika, naj vendar govori v italijanščini, saj se je moral v 30 letih (nacionalnega zatiranja in poitalijančevanja) naučiti govoriti italijanski, ali pa primer Slovencev v Benečiji, za katere si KPI lasti edino pravico, da se bori za njihove nacionalne pravice, obenem pa imenuje zahteve po teh pravicah nacionalizem na liniji Titovega jugoslovanskega imperializma. Nacionalno vprašanje je eno od važnih vprašanj delavskega gibanja, na katerem se preizkuša njegov dosleden internacionalizem. Ravnanje KPI do Slovencev v Italiji pa kaže, da njen odnos do tega vprašanja ni internacionalističen, marveč nacionalističen.

Na podlagi vsega, kar smo do sedaj navedli, je popolnoma logično, razumljivo in nujno, da se vsa politika Informbiroja povezuje z raznimi nacionalističnimi agenturami razrednega sovražnika v borbi proti socializmu in revolucionarnemu gibanju v svetu, kar nam jasno in konkretno dokazuje tržaški primer. Prišel bo čas, ko bomo o primeru s tako imenovanim «patrimonio del partito» lahko jasno in podrobno govorili. Drugi tak izrazit primer agenture razrednega sovražnika v delavskih vrstah je zadeva Uršič. Vidali je že dolgo vedel, da je Uršič leta 1944 v zaporih gestapa, da bi si rešil življenje, postal agent gestapa in izdal Kovačiča. Vidali je to preko Borisa Kovačiča izvedel šele po resoluciji Informbiroja, ker je imel z Uršičem svoje posebne račune, ki veljajo še danes.

Izkušnje s procesov proti špijonom raznih imperialističnih agencij, predvsem Jugoslavije, kažejo, da so vsi bivši agenti gestapa (in tudi OVRA-e) danes bodisi direktno ali indirektno povezani z raznimi imperialističnimi agenturami. Uršič je po resoluciji Informbiroja najprej kolebal, potem formalno zagovarjal stališče KPJ, pozneje pa, ko je uvidel, da tam ni kruha za njegovo agenturno delovanje, je začel postopoma prehajati na pozicije resolucije, dokler ni odkrito zavzel stališča za resolucijo Informbiroja in proti politiki KPJ. Ta svoi odkriti prehod na pozicije resolucije Informbiroja je hotel maskirati z neko navidezno revolucionarnostjo s svojo znano tezo, da je proti liniji Vidalija in za linijo Babiča v odnosu do konkretne politične linije tržaškega delavskega in demokratičnega gibanja, vendar pa za resolucijo Informbiroja (kakor da je to mogoče). Prozorna politična linija, preračunana na varanja poštenih ljudi, ki so težko gledali na vse večji razkroj našega delavskega in demokratičnega gibanja po resoluciji Informbiroja, ki pa se še niso povzpeli do kritičnega gledanja na politiko Informbiroja in vodstva boljševiške partije. Ko pa v tem ni uspel in je bil politično razkrinkan, se je vrgel na odkrito agenturno delovanje. Morda Uršič kuje še nove provokacije, kajti vse je mogoče pričakovati v tej molni informbirojevski atmosferi, vendar pa bo megaloman in tipični machiavellist Uršič postal navaden agent razrednega sovražnika. To današnjo ugotovitev v veliki meri potrjuje tudi vsa njegova praksa. On v partiji nikoli ni imel partijskega odnosa do ljudi, zaradi česar je bil večkrat kritiziran, temveč je ljudi navezal na sebe osebno, izkoriščal njihove slabosti in grehe, da jih je potem držal v rokah in z njimi manevriral. To je bil čisto agenturni sistem dela, ki se je odražal v vsem njegovem partijskem delovanju.

Naš odnos do Uršiča ni bil nikoli konjunkturen, temveč dosledno principialen. Kljub temu da se je v začetku izjasnil za nas, je bil izključen iz CK, proti njemu pa je bila uvedena preiskava, ki sicer ni dala potrebnih rezultatov, ker jo je Vidali sabotiral in ni hotel dati nobenega podatka. Vidali je Uršiča držal v rokah in zahteval od njega, da razbije naše vrste kot njegov agent. Ker je Vidali razpolagal z obremenilnim materialom proti njemu, je Uršič tudi šel na to linijo. Tako politiko vodi Vidali dejansko proti vsem, ki imajo kaj na vesti, kot n. pr. Gombač, Radich, Malalan, Zidar itd. To je posebna karakteristika informbirojevske agenturne politike.

Politika Informbiroja v mednarodnih odnosih

Za boljše poznavanje naše konkretne situacije in politike tržaških informbirojevcev bo koristno, če se v nekaj osnovnih potezah dotaknemo celotnega vprašanja Informbiroja in njegove politike v mednarodnih odnosih.

Bistvo problema Informbiroja je v vprašanju političnih, gospodarskih, narodnih, kulturnih itd. odnosov med socialističnimi državami, ki se je konkretno pojavilo ob nastanku novih socialističnih držav, odnosno držav, ki gredo v socializem. Druga svetovna vojna je prinesla vrsto novih samostojnih socialističnih držav, tako da je sodoben socialistični svet vrsta socialističnih držav.

Problem graditve socializma obsega tedaj poleg graditve socializma znotraj vsake od teh držav tudi graditev socializma kot sistema samostojnih držav, graditev socialističnih odnosov med njimi, to je takih odnosov, ki bodo na vseh področjih družbenega življenja pomenili prelom s starimi kapitalističnimi odnosi in ustvarjenje novih odnosov na osnovi socialistične enakosti. Ekonomski odnosi med socialističnimi državami pa temelje še danes na kapitalistični osnovi, na osnovi izkoriščanja majhnih industrijsko nerazvitih strani velikih industrijsko močnejše razvitih držav.

Jugoslavija oziroma KPJ nosi pri tem «krivdo», da je pogumno in odkrito postavila pred mednarodno delavsko gibanje vprašanje socialističnih odnosov med socialističnimi državami in komunističnimi partijami. Zato je bila deležna «blagoslova» resolucije in vseh divjih kontrarevolucionarnih napadov Informbiroja.

Celotno vprašanje Informbiroja pa odkriva, da je že v preteklosti, davno pred objavo famozne resolucije, vodstvo boljševiške partije krenilo na pot revizionizma. Sovjetska zveza vodi izključno politiko svojih državnih interesov, katerim podreja delavska gibanja v ostalih državah. Dejansko jo ni več linija z revolucionarno perspektivo temveč linija najhujšega oportunizma in zaviranja vsakega revolucionarnega gibanja v svetu. Mi si tega ne moremo drugače tolmačiti, kot da je vodstvo boljševiške partije izgubilo zaupanje v revolucionarne sile v svetu in da si zaradi tega hoče zavarovati svoje socialistične pridobitve izključno s političnim, ekonomskim in vojaškim utrjevanjem svoje dežele kot velesile. V okvir te politike se vključuje izkoriščanje socialističnih držav za gospodarsko krepitev Sovjetske zveze in pridiganje, da ni mogoč noben revolucionarne prevrat brez direktne pomoči Rdeče armade. Jugoslovansko revolucijo je treba uničiti, ker sama po sebi demantira takšno linijo, komunistične partije v kapitalističnih deželah naj vodijo politiko parlamentarne opozicije v buržoaznem parlamentu, ljudsko demokratične države pa naj bodo področja, ki jih Sovjetska zveza ekonomsko dominira in jih izčrpuje za krepitev svojega ekonomskega potenciala. Takšna politika predstavlja nevarnost za vso mednarodno delavsko gibanje in za obstoj same Sovjetske zveze kot socialistične države. Zato se je treba proti vsemu temu odločno boriti. Zastavo te borbe je danes dvignila Komunistična partija Jugoslavije in njej gre brez dvoma že danes zgodovinska zasluga, da revolucionarno delavsko gibanje ne bo likvidirano, temveč da bo iz te borbe izšlo še bolj močno in obogateno z mnogimi izkušnjami. Revolucionarna načela marksizma-leninizma ni mogoče uničiti. Ta načela bodo končno zmagala in v tem je tudi gotovost zmage Komunistične partije Jugoslavije, zmage, ki ni važna samo za jugoslovanske narode, temveč za vse narode sveta.

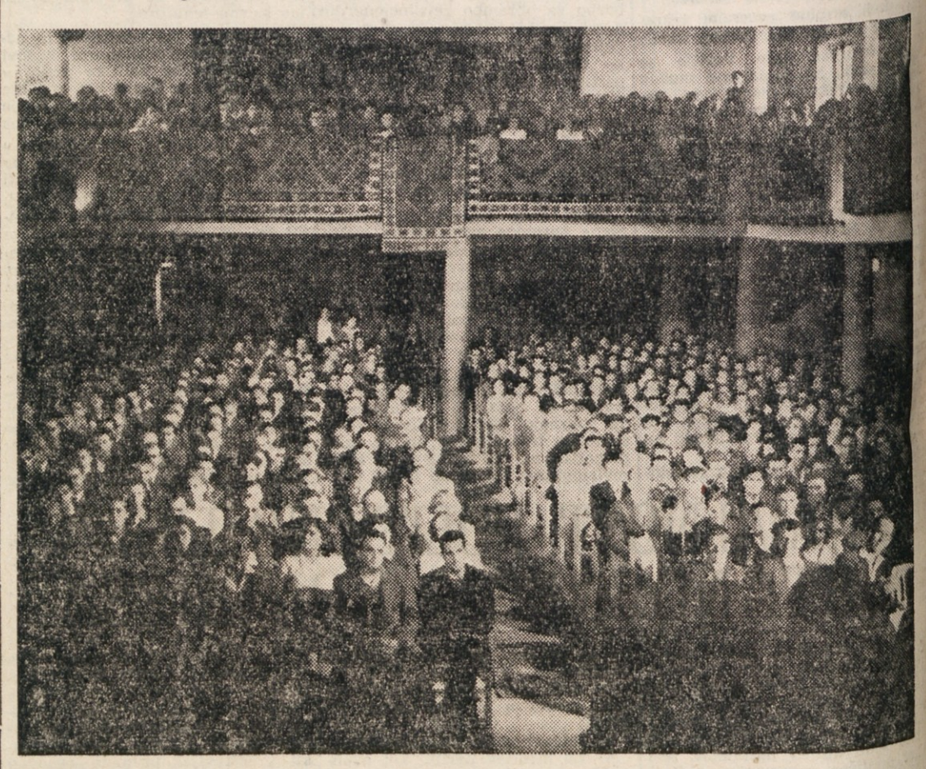
* * *

Po vsem tem, kar smo do sedaj rekli, nam ne bo težko reči, da je bila naša politična linija po resoluciji Informbiroja pravilna. Mnogi presojajo našo politiko po rezultatih občinskih volitev v coni A. Pri teh občinskih volitvah nam je šlo predvsem za to, da v politični borbi ohranimo načelne pozicije delavsko-revolucionarnega gibanja z jasno perspektivo glede bodočega razvoja našega političnega položaja. Z našim programom nismo ustvarili nobenih iluzij, temveč smo pred delovne množice resno in stvarno postavljali vsa politična vprašanja. Če pomislimo na položaj v Trstu, kjer je kontrarevolucija na pohodu in koraka na njenem čelu Informbiro, se je bilo marsikomu res težko odločiti za takšno politično linijo. Vendar za ceno večjega števila glasov nismo smeli zapustiti načelnih pozicij revolucionarnega delavskega gibanja, če smo hoteli ohraniti v tem kontrarevolucionarnem viharju dosledno revolucionarno gibanje in njegova načela. Za nas so v ogromni večini volili ljudje, ki so šli skozi revolucijo in ki so bili dejansko njeni glasniki, ljudje, ki so kljub vsemu ostali zvesti revoluciji.

Naša linija je bila edino pravilna in mogoče ter v perspektivi bo neizbežno dala svoje pozitivne rezultate v korist revolucije.

Mi smo v tem letu, in še več, po resoluciji Informbiroja vzdržali težko bitko, ali vzdržali smo jo častno, tako da lahko revolucionarno čisti in ponosni stopamo pred tržaški proletariat, ki je že začel množično zopet spoznavati svojo pravo pot.

Delegati na II. kongresu KP

Pogled na delegate v slavnostno okrašeni dvorani med govorom tov. Ivana Regenta

Politična linija naše Partije v bodoče

Na osnovi podane analize dveh let dela in borbe naše partije, predvsem v dobi po resoluciji Informbiroja, si bomo lahko pravilno začrtali našo nadaljnjo pot.

Kakšna naj bo naša partijska linija, če hočemo ostati zvesti revolucionarnemu gibanju in na tržaških tleh nadaljevati borbo proti reakciji in imperializmu ter proti revizionizmu Informbiroja, ki je ravno pri nas zavzel tako izrazite in konkretne kontrarevolucionarne oblike? Predno pa bi prišli k konkretnim nalogam, se mi zdi potrebno, da še enkrat poděrtamo bistvene faze razvoja revolucionarnega gibanja in njegove borbe na naših tleh po končani narodno-osvobodilni vojni.

Po zlomu nemško-italijanskega fašizma se je ogromna večina tržaškega delovnega ljudstva, ne glede na narodnost, odločila na čelu s svojo komunistično partijo, za priključitev Trsta in njegovega zaledja k FLR Jugoslaviji. Tržaško delovno ljudstvo je v ljudsko-demokratični Jugoslaviji zrlo vse pogoje za dosledni razvoj lastne ljudske demokracije in za pot v socializem, kakor tudi popolno jamstvo za pravično, marksistično-leninistično rešitev nacionalnega vprašanja narodnostno nehomogenega Trsta. Tako odločitev tržaških delovnih množic so narekovali tudi politični porazi italijanskega demokratičnega gibanja pod vodstvom KPI, ki zaradi svojih strateških in taktičnih napak ni mogla v Italiji izvojevati ljudske demokracije in tako ustvariti pogoje za rešitev tržaškega vprašanja na temelju ljudsko-demokratičnega sporazuma med jugoslovanskimi narodi in italijanskim narodom.

Iz istih razlogov, iz katerih se je tržaško delovno ljudstvo odločilo za priključitev k Jugoslaviji, se je mednarodna imperialistična reakcija z vsemi silami uprla priključitvi. Sledil je kompromis v Svetu četvorice, ki je prvi pogazil načelo samoodločbe tržaškega delovnega ljudstva ter inauguriral odločbo mirovne pogodbe, s katero so ustanavlja STO.

Kljub temu kompromisu so pa še vedno obstajale najosnovnejše subjektivne in objektivne možnosti, da v okviru tako ustvarjenega STO-ja enotno tržaško delovno ljudstvo pod vodstvom svoje komunistične partije ter ob zaščiti mednarodnega delavskega gibanja in držav ljudske demokracije na čelu s Sovjetsko zvezo, kljub manipulacijam mednarodnih imperialistov izvojuje svojo demokratično oblast in pogoje samoodločanja.

Po podpisu mirovne pogodbe je tržaško delovno ljudstvo zrlo jamstvo za usodo in razvoj svojih demokratičnih pravic v dveh činiteljih. Prvič v svoji lastni enotnosti, drugič pa v zaupanju v dosledno protiimperialistično politiko Sovjetske zveze in držav ljudske demokracije.

Čeprav je bilo njegovo zaupanje kljub kompromisni rešitvi še vedno tako rekoč brezmejno, je tržaško delovno ljudstvo doživljalo nova razočaranja. Med državami ljudske demokracije je nudila njegovemu demokratičnemu gibanju vso moralno pomoč edinole FLRJ. Glede drugih držav vzhodnega tabora vključno in na čelu s Sovjetsko zvezo, pa je na žalost postajalo vse očitneje, da podobno koroškemu vprašanju pričenjajo tudi tržaško vprašanje uporabljati na revizionistični način, v nasprotju s principi marksizma-leninizma, kot drobiž za trgovanje med velikimi silami. To dejstvo je zlasti jasno potrdil zločinski nastop frakcionaške tuje agenture pod vodstvom Vidalija, ki mu je trenutno uspelo razrušiti notranje pogoje za zmago demokratičnega gibanja tržaškega delovnega ljudstva, — namreč demokratično enotnost italijansko-slovanskih delovnih množic Trsta. Danes je očitno, da je imel Vidalijev agentski nastop namen in nalogo z razkrojem enotnosti demokratičnega tržaškega delovnega ljudstva ustvariti enotranjen tržaške pogoje za nadaljnjo brezprincipialno sporazumevanje na račun tržaških delovnih množic in njegovih demokratičnih pravic.

Za avantgardno revolucionarno partijo

Da bomo lahko uspešno izvrševali te naloge, je nujno potrebno, da ohranimo in še bolj učvrstimo našo Partijo kot avantgardno revolucionarno borbeno Partijo. Boriti se moramo proti liniji tako imenovane množične Partije, ki jo izvaja Vidalijeva social-patriotska frakcija, ker je to linija likvidiranja borbene revolucionarne Partije. Naša Partija je pokazala v preteklosti vse prednosti in sposobnosti kot takšna voditi v revolucionarni borbi najširše ljudske množice. Spreminjanje avantgardne partije v tako imenovano množično partijo pomeni vračanje v bistvu na pozicije social-demokratskih strank II. internacionale in s tem na vse tisto, kar je bilo politično negativnega pri II. internacionali: revizionizem, parlamentarizem, nacional-šovinizem, do direktnega služenja buržoaziji. To so tudi danes karakteristike Vidalijeve social-patriotske frakcije, to dejansko pomeni njihova linija množične partije, katere legitimacije se delijo na plesnih zabavah kot ena od točk, ki prispeva k pestrosti zabavnega programa.

Istočasno, ko se borimo proti takšni «širini» Vidalijeve social-patriotske frakcije, se moramo tudi boriti proti sektaštvu naših organizacij, ki zapirajo vrata pred borbenimi delavci in ostalim poštenim demokratom, ki so se pokazali v neštetih bitkah z razrednim sovražnikom. Takšnim aktivnim in borbenim delavcem ter demokratom, ki so se preizkusili v množičnih organizacijah, je treba odpreti vrata v Partijo in jih v Partiji potem nadalje vzgajati v revolucionarnem duhu. Le takšna partija bo mogla biti kos vlogi voditelja najširših ljudskih množic in z njimi biti najtešnje povezana.

Ni mogoče voditi uspešne borbe o vseh teh vprašanjih, če istočasno ne vodimo odločne borbe proti politiki Informbiroja kot sestavnega dela reakcionarne politike proti delavsko-revolucionarnem gibanju. Cez eno leto od famozne resolucije je več kot dovolj, da smo spoznali ves kontrarevolucionarni značaj informbirojevske politike. Ta politika ni se kot takšna pokazala samo v Trstu, ampak v mednarodnem merilu, ona pokazuje izgrajeno linijo vodstva Boljševiške partije, linijo oportunizma, revizionizma marksizma-leninizma, ki mora nujno zaiti na kontrarevolucionarne pozicije. V Trstu se je ona trenutno po «zaslugi» KPI, močneje odražala kot drugje v vsakodnevnem in konkretnem političnem življenju. Zato je popolnoma pogrešno mnenje, ki je v začetku obstajalo pri nekaterih, da je vsa politika Informbiroja v Trstu v glavnem vidalijevščina in da če bi Boljševiška partija vedela za vse, kar se dogaja v Trstu, prav gotovo ne bi dala prav Vidaliju. To je precejšnjo naivnost, pa tudi poštenemu zaupanje v vodstvo Boljševiške partije, ki ne bi smelo nikdar kaj takšnega podpirati, ali pa celo samo delati. To je bila revolucionarna vera v Boljševiško partijo Oktobrske revolucije. V tej veri so bile predvsem proletarske množice, predane revoluciji, ne varane. Dogodki so pokazali, da ne gre za nobeno zmoto, za nobeno napačno poznavanje stvarnosti, ampak da gre za jasno izgrajeno revizionistično linijo nekdanjega vodstva Boljševiške partije, ki se je v Trstu pač odražala tako kot se je in Vidali je samo izvrševal linijo Informbiroja. Morda je v to linijo vnesel samo nekaj svoje surovosti in meksikanskega banditizma in nič več. Kdor koli drugi, ki bi bil na čelu informbirojevske politike v Trstu, bi v bivstvu delal isto. Torej ta ne gre za Vidalija ali koga drugega kot osebo, ampak izključno za politično linijo Informbiroja. To mora biti vsakomur jasno in izhodišče za nadaljnjo ugotavljanje dejstev in določanje naše linije o vprašanju Informbiroja.

Proti trgovanju z našim ozemljem

Spričo teh in takih dejstev izjavljamo, da usoda STO-ja ne sme biti predmet kakršnega koli trgovanja med katerimi koli velesilami, temveč je in mora biti stvar sporazuma med prizadetimi jugoslovanskimi narodi in italijanskim narodom ter odločanja demokratičnih tržaških množic. Za takšen sporazum je že dal osnovo dogovor Tito-Togliatti, ki ga pa KPI ni izkoristila za široke množične akcije med italijanskim demokratičnim ljudstvom, za iskreno in demokratično reševanje tržaškega vprašanja, ampak za diplomatsko parlamentiranje s strankami italijanske buržoazije, ter je pozneje postala odkriti zagovornik in propagator politike italijanske nacionalistične buržoazije o priključitvi Trsta in celotnega STO-ja k Italiji. Kot vse doslej, tako bo tudi v bodoče KP STO-ja linijo sporazuma med prizadetimi jugoslovanskimi narodi in italijanskim narodom še nadalje zastopala, jo konkretno združevala s principom borbe za čim širše in doslednejše demokratične pravice tržaškega delovnega ljudstva, kot so te pravice že zajamčene v coni B Tržaškega ozemlja.

Edino realno osnovo, ki daje možnost ponovnega razvoja in razmaha demokratičnih sil na Tržaškem ozemlju predstavlja odločna, vztrajna in neomahljiva borba za obnavljanje in nadaljnje utrjevanje iskrene borbene enotnosti in bratstva italijansko-slovanskih ljudskih množic. Samo na osnovi take enotnosti je bilo mogoče v preteklosti razbijati nacionalistične, šovinistične izpade tržaške buržoazije in vse reakcije proti interesom delovnega ljudstva Tržaškega ozemlja. Samo na bazi čuvanja slavnih tradicij revolucionarnih borb tržaškega proletariata iz časa velike domovinske vojne mednarodnega proletariata proti fašizmu in neposredno ob strani junaške osvobodilne vojne jugoslovanskih narodov pa je bilo mogoče na bazi italijansko-slovanske enotnosti ljudskih množic ustvariti in utrditi tisto močno, resnično demokratično in resnično revolucionarno gibanje, ki ga je v času od leta 1945. do mračne resolucije Informbiroja občudoval ves demokratični svet.

Proti politični liniji Informbiroja

Če je tako, in dejstva govore, da je tako, potem je potrebno jasno in pogumno pogledati resnici v oči in pokazati na vodstvo Boljševiške partije, ki je v osnovi odgovorno za takšno politiko Informbiroja v mednarodnem merilu, kakor tudi pri nas. Otresti se je treba raznih sentimentalnih občutkov, dogmatičnega gledanja v nezmotljivost in kritično presojati vso današnjo politiko vodstva Boljševiške partije. Le tako bomo lahko sposobni voditi načelno, pa tudi vsakodnevno bitko proti revizionistični politiki Informbiroja. Vedeti je treba, da bitka ne bo lahka in da bo zahtevala še mnogo naporov. Premagati bo treba še mnoga neznanja in predsodke, predvsem pa še mnogo lumparij, ki jih bo izvršil Informbiro v poskusu, da zatre resnico in revolucionarno zavest proletariata in širokih ljudskih množic. Zato je potrebno, da vse članstvo intenzivno poglablja znanje marksizma-leninizma in v tej luči spoznava revizionizem Informbiroja. Potrebno je spoznanje vsega materiala KPJ v zvezi z Informbirojem. V svoji načelni diskusiji nam je KPJ dala že obilo teoretičnega materiala, ki obravnava politiko Informbiroja in ki nam odkriva po različnih vprašanjih njen revizionizem. Slediti je treba politiki posameznih informbirojevskih partij, predvsem pa spoznavati njihovo linijo za časa druge svetovne vojne. V analizi te politike bomo spoznali, kako so vse te partije že za časa druge svetovne vojne bolehale na oportunizmu in vsled tega tudi doživele poraz, čeravno so obstajali vsi objektivni pogoji za zmago revolucije. V tem oportunizmu KPI, KPF, KPG itd. pa najdemo bistveno sorodnost, ki se izraža v strahu pred oboroženo borbo, v paktiranju z buržoazijo, v parlamentarnih iluzijah misleč, da bodo lahko prišli do oblasti s pomočjo volilnih listkov itd. Vse to je treba šindirati in slediti dogodkom ter se tako oboroževati v tej ideološki bitki proti strahotnemu revizionizmu, ki preti z uničenjem vsakega revolucionarnega gibanja v svetu. Za vse to je potrebno organizirati intenzivni študij v Partiji. V tem je tudi zelo važna naloga našega agit-propa, ki mora pa istočasno organizirati in voditi široko kampanjo razkrinkavanja konkretne politike Informbiroja pri nas, ki nam nudi toliko jasnih in nedvomnih dokazov revizionizma in dejanske kontrarevolucionarnosti. Z vsem tem je pa treba spoznavati tudi široke ljudske množice. Naš tisk mora tukaj izvršiti važno nalogo obveščanja širokih ljudskih množic, predvsem na podlagi konkretnega in vsakodnevnega razkrinkovanja informbirojevske politike pri nas. Ravno tako je to treba vršiti z ustno propagando na raznih konferencah in množičnih zborovanjih. Izdajati je treba razne brošure o bistvenih vprašanjih Informbiroja, da bomo lahko nudili laži študijski material tudi nepartijskim množicam. Predvsem je treba bolj voditi računa o italijanskem tisku.

Končno je treba na konkretnih vprašanjih voditi vsakodnevno borbo proti Informbiroju. Zavedenim in poštenim je treba vztrajno in uporno pojasnjevati revizionizem in kontrarevolucionarno politiko Informbiroja ter našo dosledno revolucionarno linijo. Proti oportunistom in revizionistom po svojem bistvu, raznim malomeščanskim in nacionalističnim elementom, socialdemokratom do odkritih agentov razrednega sovražnika pa voditi neizprosno borbo.

Informbirojevci v coni B predstavljajo agente italijanske nacional-šovinistične reakcije in kontrarevolucije — sovražnike ljudske oblasti. Proti njim je treba voditi odločno borbo in jim ne dopustiti, da se skrivajo za parolami internacionalizma, prijateljstva do Sovjetske zveze itd. Strgati jim je treba to krinko z obraza in jih pokazati ljudskim množicam takšne kot so — sovražnike socializma. Braniti je treba ljudsko oblast pred vsakomur, ki bi jo hotel rušiti, pa naj se imenuje tako ali drugače. Borba za ljudsko oblast je zahtevala potoke krvi in nešteto žrtev, preveč drago smo jo plačali, da bi dopustili kaz tako sedaj rušiti jo. Pri tem je stvar popolnoma enostavna: ali si za ljudsko oblast, ali proti? Če si proti, si sovražnik ljudske oblasti ne samo v coni B, ampak sploh in s tem sovražnik socializma.

Z doslednim in uporno politično-ideološko ter vsakodnevno konkretno borbo proti politiki Informbiroja bomo lahko razvijali revolucionarno borbo proletariata in delovnih množic. Edino tako bomo lahko branili socializem ter tudi Sovjetsko zvezo kot prvo socialistično državo na svetu. Kričanje je danes popolnoma nično, da je antisovjetizem, kar oni delajo, kar delajo države in partije Informbiroja in kar dela samo vodstvo Boljševiške partije. Z našo borbo proti politiki Informbiroja na tržaških tleh pa bomo tudi doprinesli svoj delež v obrambi revolucionarne teorije in prakse marksizma-leninizma proti vsakemu poskusu revizionizma in uničenja revolucionarnega delavskega gibanja. Vedno več je ljudi, ki spoznavajo pravilnost in zgodovinsko važnost gigantske borbe, ki jo danes o tem vprašanju vodi KPJ. Ta borba mora nujno končati z zmago KPJ, ker ni mogoče uničiti revolucionarnega načela marksizma-leninizma in ker je na svetu večina poštenih ljudi, kot je dejal Tito, zato mora končno zmagati resnica.

NAJ ŽIVI KOMUNISTIČNA PARTIJA STO-JA, PREDVODNICA VSEGA DELOVNEGA LJUDSTVA V BORBI PROTI REAKCIJI IN IMPERIALIZMU TER REVIZIONIZMU INFORMBIROJA IN ZA ZMAGO LJUDSKE DEMOKRACIJE.

NAJ ŽIVI HEROJSKA KPJ NA ČELU S TOV. TITOM, PREDVODNICA V BORBI ZA OBRAMBO REVOLUCIONARNIH NAČEL MARKSIZMA—LENINIZMA V MEDNARODNEM DELAVSKEM GIBANJU

LA RELAZIONE POLITICA DEL SEGRETARIO GENERALE DEL COMITATO CENTRALE DEL PC TLT COMPAGNO BRANKO BABIČ AL II. CONGRESSO DEL PARTITO 8 OTTOBRE 1949 A ISOLA

Due anni di lotta e di lavoro del P.C. T.L.T.

Pubblichiamo un ampio riassunto della relazione politica tenuta dal segretario generale del CC PC comp. Branko Babič il giorno d'apertura del II. Congresso del PC TLT.

Il II.o congresso del nostro Partito ha luogo in un periodo in cui complessi e difficili questioni scuotono il movimento operaio internazionale, in un momento in cui si tenta di contrabbandare, sotto la bandiera del marxismo-leninismo, nel movimento operaio rivoluzionario tendenze a questo estranee e dannose, quando sbandierando il marxismo-leninismo si vuole effettivamente rivedere tutti i principi rivoluzionari di questo. Queste tendenze hanno ricevuto il nome di linea cominformista in relazione all'Ufficio d'Informazioni di alcuni Partiti Comunisti. Questa linea rimarrà segnata nella storia del movimento operaio come la linea del peggiore revisionismo del marxismo - leninismo, come lo è stato a dire il vero in un altro grado di sviluppo del movimento operaio rivoluzionario, in altre condizioni ed in altri fenomeni politici il revisionismo della II.a Internazionale con a capo Kautsky.

Il fatto che a capo della politica revisionista del Cominform si trovi la direzione del partito bolscevico e da ascriversi la colpa che a tale revisionismo soggiaccia in un primo tempo una gran parte dei comunisti e dei partiti comunisti, il che rende più difficile la lotta per la difesa dei principi rivoluzionari del marxismo-leninismo. Proprio il fatto che in tale circostanza si sfrutti un nome così glorioso come è quello del Partito bolscevico e l'illimitato amore di tutti lavoratori per il primo stato socialista nel mondo, mostra quanto sia pericoloso e quali impreviste conseguenze dannose può avere il revisionismo cominformista, qualora ad esso non ci si opponga decisamente.

Il solo nome del partito bolscevico, i grandiosi meriti storici per il movimento operaio internazionale non possono in alcuna cosa cambiare la verità storica, a dire il vero triste, che la direzione del Partito bolscevico è scivolata con la politica cominformista sulla via della rinuncia ai principi del marxismo-leninismo, sulla via del revisionismo. Si deve aiutare le più larghe masse del proletariato e di tutti i lavoratori perchè conoscano questo pericolo, perchè conoscano tutti i danni del revisionismo del Cominform, onde portarli così sulla via della lotta contro questo revisionismo. Noi potremo fare ciò se continuamente ed ovunque smaschereremo la politica del Cominform in tutte le manifestazioni concrete di questa con una analisi e una critica dettagliata, servendoci a questo scopo degli insegnamenti del marxismo-leninismo.

A Trieste il carattere revisionista ed apertamente controrivoluzionario della politica cominformista ha avuto un'ampiezza come in pochi luoghi altrove. Queste concrete manifestazioni della politica cominformista da noi, devono essere analizzate e mostrate in una luce giusta ed in relazione alle altre azioni cominformiste devono essere tirate le necessarie conclusioni in merito al complesso della linea cominformista. Se intendiamo determinare giustamente nostri futuri compiti ciò si rende oggi estremamente necessario. Il II.o Congresso deve costituire dunque — accanto alla determinazione della giusta linea del nostro Partito, sulla base dell'analisi della linea fin qui seguita — un contributo alla chiarificazione di tutte le questioni in relazione al Cominform nel movimento operaio internazionale. Deve essere inoltre un contributo nella lotta per la difesa e l'applicazione conseguente dei principi del marxismo-leninismo e contemporaneamente per la difesa del Partito bolscevico dell'U. S., le cui conquiste costituiscono una proprietà del popolo lavoratore di tutto il mondo.

La giusta linea del Congresso costitutivo

Il nostro Congresso deve fare il bilancio dell'attività per il periodo di due anni, analizzare la linea del Partito per questo periodo e mostrare anche gli eventuali errori che nell'attività ulteriore dovranno da noi essere eliminati. Si deve constatare anche se in questo periodo di tempo sono subentrati cambiamenti politici, pur in relazione alla situazione politica internazionale, la quale dovrà essere tenuta in conto dal Congresso quando si tratterrà di fissare la futura linea del Partito.

E' necessario prendere come punto di partenza il Consesso costitutivo del PC TLT. Le basi della linea di Partito per questo periodo ci vengono date dalla risoluzione conclusiva nel Congresso costitutivo del PC del TLT la quale già nell'introduzione ci dice chiaramente che il Congresso costitutivo riconosce, nell'interesse della pace, il Territorio libero di Trieste come un fatto compiuto. Questa dichiarazione ci dice in sostanza che il TLT non costituisce in sostanza quella soluzione del problema dell'appartenenza territoriale per la quale le nostre masse democratiche hanno combattuto e che passa pienamente garantire le conquiste della rivoluzione democratica popolare, condotta dalle nostre masse popolari sotto la direzione del PC durante la guerra antifascista. Tutto ciò sarebbe stato possibile sontanto con l'unione di queste terre alla Jugoslavia. Poichè il rapporto delle forze nel mondo era tale da rendere necessario un compromesso per la conservazione della pace, il nostro popolo ha accettato questo compromesso. Ha accettato cioè la formazione del TLT come un fatto compiuto, essendo cosciente pero che con ciò fa un sacrificio, dovuto invero ingiustamente, ma necessario nell'interesse della pace generale nel mondo. Questa posizione era certamente giusta in quel momento e nell'interesse della pace e della normalizzazione delle condizioni postbelliche, il chè rappresentava lo scopo fondamentale di tutto il movimento operaio e democratico nel mondo. A questo scopo fondamentale si doveva subordinare alcuni interessi e trasportare il centro di gravità della lotta su nuove posizioni per conseguire con una prospettiva più lunga e in condizioni un po' differenti, sostanzialmente gli stessi risultati.

Se analizziamo la risoluzione conclusiva, osserviamo subito come il Congresso costitutivo abbia posto chiaramente questa questione davanti alle masse lavoratrisi del territorio di Trieste con le seguenti richieste:

I. Per l'indipendenza politica ed economica del TLT.

II. Per una democratizzazione radicale della vita pubblica e per la epurazione di tutte le istituzioni pubbliche dai residui fascisti.

III. Per la collaborazione dei rappresentanti delle larghe masse popolari in tutti gli organi del potere e della pubblica amministrazione.

IV. Per la formazione del Consiglio provvisorio del Governo e dell'Assemblea provvisoria sulla base dello Statuto del TLT, tenendo conto del fatto inoppugnabile che nel TLT vivono 3 popoli ed infine sulla base del rapporto esistente tra le varie correnti politiche. Infine, per la compilazione della legge e del regolamento elettorale sulla base dei principi democratici, i quali avrebbero dovuto rendere possibile effettivamente la libera espressione della volontà popolare, perchè l'Assemblea costituente democratica potesse elaborare una costituzione veramente democratica del TLT.

Queste richieste riflettono chiaramente la lotta per un potere veramente democratico, e danno alle masse lavoratrici la prospettiva della conquista del potere, della definitiva affermazione del potere popolare. Questa richiesta trova però la sua espressione più chiara in quel punto della risoluzione dove è detto che bisogna combattere per la conservazione di quelle conquiste che sono state ottenute dal popolo nella zona B con il Potere popolare e per l'allargamento di queste conquiste al resto del territorio.

In merito al nesso con la lotta delle forze democratiche mondiali, la risoluzione dall'altra parte indica chiaramente la funzione diretta del TLT e precisamente in quel punto dove è detto che il TLT deve rimanere un punto di appoggio per la difesa della Jugoslavia democratica popolare di Tito e delle forze democratiche dell'Italia contro tutti i tentativi della reazione italiana e delle forze imperialiste straniere che vorrebbero trasformare il TLT in un punto d'appoggio reazionario e imperialista contro le forze democratiche.

La risoluzione conclusiva indica poi chiaramente i mezzi con i quali è possibile combattere con successo per il conseguimento dello scopo strategico surriferito. Questi mezzi sono:

1. Conservare l'unità ideologica, politica ed organizzativa del Partito, ciò che costituisce la base per ogni azione ulteriore; continua vigilanza rivoluzionaria contro tutti i tentativi del nemico di spezzare il Partito all'interno.

2. Continuo elevamento ideologico e teorico dei membri, il chè deve mettere il nostro Partito in grado di compiere il ruolo di avanguardia delle più grandi masse popolari unite nel fronte antifascista ed antimperialista.

3. Il più stretto e continuo collegamento con le larghe masse popolari. A tale scopo è necessario:

a) il Partito deve continuare la sua lotta per il rafforzamento dell'UAIS e nel quadro di questa, dell'OF.

b) l'organizzazione del movimento unitario femminile e giovanile, sempre più larghi.

c) la realizzazione di un sindacato unitario.

4. Per rafforzare il Partito, come avanguardia di tutto il popolo lavoratore, è necessaria l'educazione dei comunisti e di tutte le masse popolari nello spirito dell'internazionalismo proletario che costituisce la base della convivenza fraterna fra i popoli.

Con questa linea del Congresso costitutivo concordavano (almeno formalmente) anche gli attuali elementi direttivi della politica cominformista di Trieste, con alla testa Vidali. Oggi però essi la respingono con indignazione come sbagliata, nazionalista, avventurosa ecc. In nome della risoluzione del Cominform essi chiedono che anche gli altri facciano lo stesso. Ma vanno ancor più oltre e condannano tutta la linea della lotta di liberazione nazionale da noi, nonchè la lotta degli anni postbellici, sostenuta in difesa delle conquiste rivoluzionarie di questa guerra, che trovavano la loro espressione nella lotta per l'unione alla Jugoslavia.

Vediamo ora, se la linea di Partito del Congresso costitutivo era giusta, se essa poneva davanti alle masse popolari più larghe compiti comprensibili, reali e conseguibili e se questa linea rispondeva alla linea generale degli interessi del movimento operaio e democratico internazionale. A tutte queste questioni possiamo subito rispondere positivamente.

L'accettazione delle decisoini del Trattato di Pace relativamente alla costituzione del TLT come un fatto compiuto, è stata certamente giusta e l'unica possibile tenendo conto del rapporto delle forze politiche nel mondo e dell'interesse del rafforzamento della pace, per quanto ciò costituisca per noi indubbiamente un sacrificio e una rinuncia alle posizioni già conquistate. La pace rappresentava in quel momento l'elemento principale e fondamentale. Per quanto riguarda noi la seconda questione, che cioè la linea della lotta per il potere popolare sarebbe stata irreale, non essendo il TLT uno stato indipendente e sovrano, ma soggetto alla tutela dell'organizzazione delle Nazioni Unite, dove la parola decisiva l'hanno gli imperialisti, i quali non avrebbero mai permesso che il proletariato e tutto il popolo lavoratore del TLT potesse costituire il suo potere popolare, possiamo constatare immediatamente, che un tal modo di porre la qusetione è estremamente opportunista. Un tal modo infatti non offre la prospettiva della lotta rivoluzionaria, ma accetta una sistemazione determinata, e nel quadro di questa situazione, i rapporti di classe come immutabili. Esso si limita così alla semplice lotta per piccole posizioni nel quadro della situazione esistente.

E' vero che il 12 giugno, quando la Regione Giulia è stata suddivisa in zona A e zona B, ha significato per la nostra rivoluzione un duro colpo perchè ciò ha comportato un intervento diretto delle forze reazionarie esterne nella nostra rivoluzione. Non dobbiamo però dimenticare, che la nostra rivoluzione si trovava ancor sempre in isviluppo, che le forze rivoluzionarie interne seguivano una linea di poderosa ascesa motivo della battaglia armata con la borghesia già vinta, il chè offriva in tali condizioni e con l'aiuto della nuova Jugoslavia, una prospettiva reale per la vittoria del potere popolare. Si trattava cioè soltanto di un'altra via da scegliere per rafforzare, sviluppare ed affermare le conquiste già conseguite dalla lotta di liberazione nazionale. Esisteva una reale possibilità, fino alla risoluzione del Cominform, quando il movimento democratico era unitario e animato di slancio combattivo e rivoluzionario, perchè le forze democratiche potessero realizzare, mediante una lotta tenace, il programma del Congresso costitutivo del PC del TLT.

Questa linea era completamente giusta anche in relazione agli interessi comuni del movimento democratico internazionale, perchè essa veniva stabilita dal Congresso costitutivo, precisamente sulla base di una giusta analici della situazione politica internazionale. Il Congresso aveva già constatato che le forze democratiche si trovano in una fase di slancio vittorioso e che il mondo capitalista vive invece quella decadente dell'imperialismo, scosso da numerose contraddizioni interne, che vi esiste la prospettiva dell'acutizzazione della crisi generale del capitalismo e che per tale ragione non si deve sopravalutare le forze del capitalismo e della reazione e sottovalutare quelle della democrazia. Sulla base di questa giusta analisi della situazione politica internazionale il Congresso costitutivo ha preso una posizione chiara e decisa al fianco del fronte democratico mondiale in lotta contro l'imperialismo guerrafondaio.

Il Congresso costitutivo del PC TLT ha dunque elaborato una giusta linea del Partito, ha elaborato una giusta tattica per il conseguimento di uno scopo strategico — il potere popolare — del tutto reale. Esso ha indicato anche i mezzi di lotta per il conseguimento di questo scopo. Ha assunto inoltre una giusta posizione nell'interesse delle forze democratiche internazionali. Non si incontra dunque in nessuna parte il nazionalismo borghese, l'avventurismo ecc. come oggi tentano di dimostrare gli spacconi cominformisti, ma ci troviamo di fronte a una linea realistica e rivoluzionaria, che pienamente esprimeva la giusta linea classista da assumersi nella esistente situazione politica interna ed internazionale. Ogni altra via avrebbe significato deviazione dalla lotta di classe, sarebbe stata la via dell'opportunismo e della liquidazione di ogni movimento rivoluzionario, la via della controrivoluzione nel TLT e, necessariamente, diretta contro gli interessi del movimento operaio e democratico internazionale.

Il lavoro svolto dal PC dal Congresso costitutivo fino alla Risoluzione dell'UI

Il nostro Partito ha sviluppato sulla base della linea di Partito del Congresso costitutivo la sua attività in tutti i settori del movimento operaio e democratico in genere. Il suo battesimo di fuoco, questa linea l'ha vissuto nei giorni 14 e 15 setembre, quando la reazione ha tentato, con le sue bande fasciste e terroriste e con l'appoggio degli imperialisti anglo-americani, di sfruttare il giorno dell'entrata in vigore del Trattato di pace, per una azione decisiva contro le forze democratiche. La nostra risposta è stata così formidabile, essa ha avuto conseguenze così demoralizzatrici per i fascisti, da costringere il governo militare anglo-americano a venire in aiuto, mediante lo arresto di operai e con il tentativo di scaricare la responsabilità dei disordini sui lavoratori. I lavoratori hanno frustrato anche questo tentativo delle autorità di occupazione con lo sciopero generale. In occasione dei vili attacchi fascisti, dell'uccisione di Milka Vrabec e di Carlo Castagna, le masse hanno giurato di continuare la battaglia contro la reazione e l'imperialismo. L'hanno continuata sotto la direzione di un PC combattivo ed esperto, di tipo bolscevico. Il popolo lavoratore di Trieste risolveva ogni giorno nella pratica la questione nazionale in un punto così sensibile come lo è Trieste. In questa maniera dava l'esempio come si deve combattere contro il veleno nazionalista della borghesia.

Le autorità anglo-americane di occupazione cercavano continuamente, aiutate dalla reazione locale, l'occasione per spezzare la combattività e l'unità delle masse democratiche triestine. Con l'aiuto della stampa reazionaria e sciovinista italiana hanno cominciato ad infangare il glorioso passato della lotta di liberazione nazionale, a presentare la liberazione di Trieste ed i 40 giorni di Potere popolare, come giorni di terrore, di violenze e di persecuzione degli italiani. Volevano mettere in istato d'accusa tutta la lotta di liberazione nazionale, spezzare la fratellanza italo-slava e colpire con ciò decisamente tutto il movimento operaio e democratico.

Quando tutta la reazione locale e straniera imperialista ha creduto di aver già creato un'atmosfera politica adatta, in occasione del raduno dei partigiani a Opicina, all'inizio del gennaio 1948, passò all'attacco. Nuovamente però si manifestò la forza del movimento operaio e democratico triestino, unito e conseguentemente combattivo nella difesa di una vera democrazia. Di fronte a ciò la reazione preferì cambiare la tattica e non attaccare più frontalmente il movimento democratico. Compì invece singole sortite in tutte le direzioni possibili, per esaurirlo e gradualmente indebolirlo decisamente.

Ma anche questa tattica della reazione non ha conseguito i risultati sperati. Lo si è visto nella maniera più chiara con i festeggiamenti del 1.o Maggio 1948, quando, malgrado tutti gli impedimenti possibili che avrebbero dovuto minare il successo dei festeggiamenti (divieto dei cortei nel centro della città, divieto del comizio in Piazza Unità, divieto alla partecipazione della popolazione delal zona B, chiusura del confine, blocchi sugli incroci stradali nei dintorni della città, nonchè numerose altre misure) le masse democratiche riuscirono a spezzare tutti i blocchi, tutti i cordoni della polizia, a vincere tutto il terrore della Polizia civile ed a partecipare in un numero imponente alla manifestazione del 1. Maggio e al maestoso saggio ginnico pomeridiano allo stadio di San Sabba. Le masse democratiche hanno mostrato nuovamente in tale occasione con la partecipazione di oltre 100.000 persone, la loro coesione e combattività. In Piazza Unità si raccolsero invece pochi servi clerofascisti dell'imperialismo anglo-americano che imbarazzati dalla pochissima partecipazione, constatavano che pioveva e che la loro gente è libera e che può anche rimanere a casa se le aggrada ecc.

Quando le masse democratiche della zona anglo-americana conducevano, sotto la guida del PC, una lotta accanita per il riconoscimento dei loro diritti e per l'affermazione delle conquiste democratiche della lotta di liberazione nazionale, le masse popolari della zona B andavano sviluppando e rafforzando la massima conquista della lotta di liberazione nazionale — il potere popolare. Nella zona jugoslava si trovava al potere il PC ed attraverso a questo le larghe masse lavoratrici. Con l'introduzione di un'economia pianificata, parallelamente alla distruzione delle posizioni economiche della reazione e dal rafforzamento di quelle del Potere popolare, il livello di vita dei lavoratori della zona jugoslava, andava continuamente elevandosi. Per tale motivo le masse popolari della zona B erano e lo sono ancor oggi, ancor più decise a difendere queste conquiste della lotta di liberazione nazionale. Le masse lavoratrici della zona A vedevano invece nel potere popolare della zona B una chiara e concreta prospettiva della loro lotta e dei loro fini.

Tale era il movimento operaio e democratico nel TLT, con alla testa un P.C. combattivo e sperimentato, prima della risoluzione dello U. I. Esso esprimeva la forza grandiosa delle masse popolari organizzate che erano andate attraverso la rivoluzione ed in questa avevano conseguito esperienza ed un'alta coscienza politica e classista, continuando l'eroica battaglia per una vera democrazia sotto la direzione di un PC temprato dal fuoco rivoluzionario. Quanto sia miserabile traditore e controrivoluzionario il chiasso dei cominformisti che chiamano la lotta rivoluzionario del proletariato triestino «passato vergognoso», urlano che il Partito era settario, nazionalista ecc., lo si osserva subito purchè ci si ricordi degli oltre 100 mila membri dell'UAIS, delle decine di migliaia di membri delle altre organizzazioni democratiche, del fatto che centoduecento mila lavoratori hanno dimostrato, sotto la guida del nostro Partito per le vie di Trieste e come davanti a questa forza grandiosa delle masse abbia tremato tutta la reazine triestina insieme ai suoi padroni stranieri.

Vi esistevano naturalmente anche errori e debolezze. Il nostro Partito, malgrado la sua larghezza politica, era ancora ammalato di settarismo nell'accettazione di nuovi membri nel Partito, innanzitutto di operai combattivi e dediti alla causa. A tale riguardo non intendiamo naturalmente riferirci alla larghezza usata dai cominformisti nell'accettazione di nuovi membri, nella loro frazione social-patriota. Lo stesso fenomeno si osservava anche nelle nostre organizzazioni di massa, dove pur esisteva la maggiore larghezza nell'iscrizione di nuovi membri. Questo fatto dimostra anche l'esistenza di riserve che il nostro Partito non era riuscito ancora ad attivizzare completamente.

Il maggiore errore di cui soffriva il nostro Partito era costituito invece dalla non sufficiente vigilanza nei confronti di tutte le influenze posibili del nemico di classe sui nostri membri di Partito. Se vi esisteva molto settarismo nella accettazione di operai onesti e combattivi nel Partito, tanto maggiormente era dato di osservare una mancanza della severità rivoluzionaria nei confronti di tutti gli opportunisti, liquidatori ed agenti del nemico di classe. Questo errore ha in una grande misura facilitato la attività distruttrice e liquidatrice dei cominformisti locali.

Di questi ed altri errori minori soffriva il nostro Partito che contro di essi non ha saputo combattere abbastanza decisamente e radicalmente. Ciononpertanto tutti questi errori non toccano in nessuna parte la nostra linea politica fondamentale, la quale è stata continuamente giusta, conseguentemente e rivoluzionarmente classista.

Le conseguenze della Risoluzione dell'UI nel TLT

La risoluzione dell'U. I. è venuta inaspettatamente. Dolorosamente essa ha eccheggiato nei cuori di tutti i comunsiti triestini che sinceramente erano legati alla nostra rivoluzione e con essa avevano collaborato e visto i suoi risultati. Noi l'abbiamo sentito tanto più perchè insieme ai popoli della Jugoslavia abbiamo direttamente collaborato nella lotta di liberazione nazionale, contribuendo noi stessi alla vittoria della rivoluzione democratica e socialista nella Jugoslavia.

Era difficile accettare tutte queste affermazioni relative al PC della Jugoslavia, come definitivomente fissate e vere, quantunque ciò provenisse dalla massima autorità del movimento operaio mondiale, dal Partito bolscevico. Ma per noi era allora problema fondamentale la conservazione dell'unità del nostro Partito e di tutto il movimento operaio e democratico triestino, sulla base della linea politica fin là seguita. Alla cautela ci spingeva anche una profonda conoscenza delle varie tendenze, contrarie alla nostra linea di Partito, che esistevano nel quadro del nostro Partito, influenzate indirettamente ed anche direttamente dalla non giusta posizione del PC d'Italia nei confronti della questione triestina.

Ciò si è manifestato subito in occasione della I. riunione che seguì la risoluzione. Si delinearono due linee relativamente alla risoluzione dell'U. I. Esse però esprimevano sostanzialmente due diverse posizioni nei riguardi di tutto il movimento operaio e democratico e della linea politica di questo: l'U. S. — l'interesse del fronte socialista internazionale, e l'altra, di Vidali, che comportava la revisione completa di tutta la linea rivoluzionaria fin là seguita e con ciò diretta alla distruzione dell'unità del movimento operaio e democratico del TLT.

La nostra risoluzione assumeva certamente l'unica posizione giusta, quantunque manifesti nei confronti della stessa rivoluzione, ancora molte illusioni relative ad una soluzione fraterna e sincera del dissidio. Ma ciò era comprensibile perchè noi non si poteva in quel momento intravvedere nella risoluzione e conoscervi tutta la profondità politica ed ideologica del dissidio, non conoscendo le cause, che avevano determinato la risoluzione. Non potevamo perciò prevedere neppure le conseguenze di questa. Gli avvenimenti ahnno dimostrato che la nostra posizione difendeva gli interessi del movimento operaio nostrano ed internazionale.

La posizione della risoluzione di Vidali e gli avvenimenti immediati hanno dimostrato che non si trattava di sincerità e di fedeltà allo internazionalismo proletario, ma di questo. Queste due linee hanno trovato espressione nelle risoluzioni votate in questa riunione. Esprimevano queste, due posizioni diverse fondamentalmente: la nostra, così detta di «Babič», per la conservazione della linea rivoluzionaria fin là seguita e dell'unità di tutto il movimento democratico, esprimente il desiderio che il dissidio venga quanto prima risolto fra le due organiggagioni — PCJ e PC(b) della una pura e semplice manovra per ritirarsi da tutte le posizioni rivoluzionarie e passare su quelle del peggiore oportunismo, della liquidazione, del nazionalismo piccoloborghese, in una parola per passare apertamente su posizioni controrivoluzionarie, per la qual cosa la risoluzione del U. I. offriva tutte le possibilità.

Il fondamento della posizione di Vidali si trovava nel noto atteggiamento nazionalista che il PCI assumeva nei confronti della questione triestina, atteggiamento però che a motivo dello slancio rivoluzionario delle larghe masse popolari non aveva potuto manifestarsi decisamente. Il PCI ha frenato effettivamente su questa linea lo sviluppo della lotta di liberazione nazionale da noi. Dopo la guerra invece ha cercato continuamente di introdurre tendenze opportuniste e nazionaliste nel nostro movimento rivoluzionario e spezzare l'unità politica ed organizzativa di questa. Il PCI ha dunque sfruttato contro tutti i principi del Marxismo-leninismo, quanto più gli è stato possibile, la risoluzione dell'U. I.

Come primo passo su questa via si doveva negare e cancellare il passato rivoluzionario del movimento operaio e rivoluzionario, perchè si potessero verificare le condizioni necessarie al passaggio sulla linea nazionalista dell'annessione di Trieste all'Italia. Ai fini di una tale politica era necessario creare una piattaforma politica adatta. A ciò si prestava molto bene la risoluzione dell'U. I., avendo essa dato parola d'ordine come: 1. la Jugoslavia spezza il fronte socialista unitario; 2. la Jugoslavia conduce una politica nazionalista; 3. all'interno conduce una politica di restaurazione del capitalismo, all'esterno invece si vincola agli imperialisti e conduce perciò una politica antisovietica; 4. il nostro partito è un'ordinaria agenzia del PCJ e per tale motivo la sua linea politica soffre degli stessi errori. Se poi la Jugoslavia è un paese nazionalista borghese, se essa si lega agli imperialisti e conduce una politica antisovietica, la precedente politica della unione alla Jugoslavia e necessariamente anche quella attuale sono sbagliate. E' dunque giusta la linea del PCI che vuole l'annessione di Trieste all'Italia. I cominformisti triestini pensano di aver scoperto l'America, quando hanno trovato la giustificazione del loro nazionalismo in un documento qual'è la risoluzione dell'U. I. Per poter su questa linea mobilitare più facilmente le masse, essi hanno sfruttato i nomi più cari al proletariato e a tutte le masse lavoratrici: Unione societica, Partito bolscevico, marxismo-leninismo, internazionalismo proletario e via di seguito. Noi invece siamo stati caratterizzati da essi come traditori, trockisti, nazionalisti borghesi, agenti dell'imperialismo ecc.

I risultati di una tale politica dei cominformisti triestini erano: 1. Distruzione dell'unità del Partito e di tutte le organizzazioni di massa e con ciò un forte indebolimento delle forze democratiche del territorio di Trieste; 2. distruzione della unità politica della zona A e della zona B; introduzione della linea politica del PCI relativamente alla annessione di Trieste e di tutto il territorio all'Italia, unitamente con tutti gli errori opportunistici, socialdemocratici, nazionalisti e capitolardi di cui soffre la linea del PCI; 4. allineamento graduale col resto della reazione nella campagna ostile contro la Jugoslavia e la zona B, fino al conseguimento del primo posto nelle iniziative e nelle calunnie di questa campagna; 5. azioni completamente provvocatorie contro il movimento rivoluzionario ed i rappresentanti di questo, sulla linea delle agenzie imperialiste.

Il PC del TLT, già forte, unitario e combattivo, era spezzato. Diventava preda di tutti gli avventuristi, opportunisti, e su su fino agli agenti aperti del nemico di classe I cominformisti sono riusciti a introdurre la confusione tra i membri del Partito ed anche fra le larghe masse popolari e creare così le condizioni per spezzare la loro unità. Dopo chè i cominformisti, guidati da Vidali, furono riusciti a spezzare l'unità del Partito ed a formare la loro frazione, si misero subito al lavoro per liquidare ed eliminare completamente dal «loro partito» tutto il contenuto rivoluzionario del PC del TLT. Non più dunque un partito combattivo di avanguardia, di tipo bolscevico, ma il «partito» del parlamentarismo borghese, che non ha più davanti a sè la prospettiva rivoluzionaria della lotta per il potere, ma esclusivamente quella pei piccole posizioni nel quadro del potere borghese. Su questa linea i cominformisti hanno introdotto il terrorismo più spietato. Dal loro «partito» hanno eliminato qualsiasi critica sana espellendo chiunque avesse osato porre più criticamente qualche questione importante in relazione alla linea della loro frazione. Servendosi della parola della democratizzazione del Partito hanno d'altra parte aperto la porta, largamente, a tutti gli opportunisti, socialdemocratici, piccoloborghesi, agli elementi nazionalisti. All'interno della loro frazione hanno così creato una situazione per cui nei fori superiori si sta sviluppando la lotta per le posizioni e per le funzioni. Una lotta frazionista dunque, dove non vi è più posto per nessuna linea classista e rivoluzionaria. Quanto poi un «partito», nel quale in ogni momento può entrare anche l'agente del nemico di classe, capace di condurre la lotta rivoluzionaria, è invece un'altra questione. Una frazione simile del resto non contempla nel suo programma la lotta rivoluzioria, ma soltanto le liti con i partiti borghesi.

Il «partito» cominformista di Vidali è dunque una frazione di tipo menscevico e piccolo borghese. Ce lo dice chiaramente Destradi nella sua relazione all'ultima sessione del loro «C. C.». «Il Partito dei quadri è un invezione di Krajgher. Il Partito dei quadri come setta, non esiste nel movimento comunista internazionale.» Per Destradi è sostanziale la prima preposizione. Con essa vuole addirittura negare il ruolo combattivo, rivoluzionario e d'avanguardia del Partito. La seconda preposizione gli serve soltanto per nascondere la sua posizione apertamente revisionista nei riguardi del PC rivoluzionario e del ruolo direttivo di questo. E' perfettamente chiaro che non vi esistono partiti di quadri come setta, perchè la setta non può essere mai partito che sia collegato con le larghe masse popolari. Può esser soltanto setta e nulla più. Il Partito può essere avanguardia soltanto quando sia collegato con le masse, come lo è stato il Partito bolscevico della Rivoluzione d'ottobre e come lo sono i Partiti Jugoslavo e Cinese, che nei loro paesi hanno realizzato la rivoluzione.

Nell'occidente esistono veramente partiti di massa, le esperienze dei quali mostrano però che essi, quantunque vi esistessero tutte le condizioni oggettive, non sono stati capaci di realizzare cambiamenti rivoluzionari nei loro paesi (Italia, Francia). Destradi continua su questa linea: «normalmente chiediamo troppo ai simpatizzanti prima della loro entrata nel Partito «.... e più oltre: «....» i simpatizzanti non si interessano di entrare nel Partito perchè vedono che i comunisti sono sovracarichi di lavoro e giustamente hanno paura di un tale lavoro....» dunque non più partito di avanguardia dove ogni membro viene vagliato e provato con il suo lavoro quotidiano, ma ognuno può diventare membro della sua frazione purchè comperi la tesera. Perciò non è necessario esigere dai «membri del partito» «troppo» lavoro, respingendo con ciò da noi gli opportunisti, i piccoli borghesi ed anche gli agenti del nemico di classe, si, anche gli spioni e i veri provocatori. Così appare la «teoria» di Destradi sul PC. Tutto il resto sono frasi e mascheramenti demagogici del peggiore opportunismo.

A una tale frazione corrisponde anche una direzioe che è stata scelta sulla linea della liquidazione di ogni teoria e pratica rivoluzionaria, quali sono: Destradi, Pogassi, Bidovec, Gasparini, Jaksetich e via di seguito, con a capo Vidali. Hanno trovato la via che risponde alla loro natura opportunista, il che vale sostanzialmente per tutti i cominformisti dirigenti triestini, ai quali pesava la lotta rivoluzionaria e che con l'aiuto della risoluzione dell'U.I. si sono sbarazzati di questo peso, beandosi nel loro opportunismo.

I cominformisti distruggono le organizzazioni di massa

Un tale etteggiamento liquidatore nei confronti del Partito conduce però necessariamente alla distruzione e liquidazione di tutte le organizzazioni di massa, come organizzazioni combattive delle masse popolari triestine sotto la guida del Partito. Prima di tutto hanno spezzato negli organi superiori le direzioni unitarie, poi sono passati alla liquidazione eifettiva delle organizzazioni come tali, al basso. Hanno conservato a dire il vero le direzioni, che di tempo in tempo emettono qualche dichiarazione, le quali però non costituiscono affatto una direzione diretta, politica ed organizzativa delle larghe masse popolari.

Questo compito, dicono i cominformisti, è stato assunto dal loro «partito», che si è con ciò differenziato dalle organizzazioni di massa. Cosa pensino in merito a questo, ce lo dice Destradi nella stessa relazione in cui però ci sono parecchi punti oscuri e confusione nella formulazione e dove, attraverso tutta l'argomentazione, traspare chiaramente lo spirito liquidatore. A causa della generale confusione ideologica nelle loro dichiarazioni, i cominformisti si trovano spesso in contraddizione, quando affermano da una parte che è necessario diferenziare il Partito dalle organizzazioni di massa e con ciò rendere possibile il loro allargamento, d'altre parte estraniare il Partito dalle organizzazioni di massa e togliere ad esse ogni carattere comunista. In questa confusione e illogicità una sola chiarezza logica: la liquidazione del Partito rivoluzionario combattivo come guida delle più larghe masse popolari nella loro lotta per la liberazione dallo sfruttamento. Ciò significa inoltre rinunciare alla guida diretta di queste masse e abbandonarle all'influenza di tutti i partiti borghesi, restringere l'influenza e l'attività del Partito soltanto ai membri ed ai partigiani, cambiando cosìi il Partito in un ordinario gruppo di partito del parlamento borghese. Il che significa liquidazione delle organizzazioni di massa e con ciò del movimento rivoluzionario e la loro trasformazione — in quanto esistano ancora in ordinari organizzazioni di categoria o in piccole e ristrette agenzie di frazione. Ciò significa rinunciare definitivamente ala rivoluzione ed alla lotta rivoluzionaria per il potere. Ciò rappresenta una ritirata su tutta la linea dalle posizioni del nostro Partito che hà conquistato nella passata lotta rivoluzionaria nel periodo della guerra e dopo di essa.

Sulla stessa linea si trova il loro attegiamento nei confronti dell'organizzazione delle donne: non più una larga organizzazione politica ma un semplice movimento femminista che deve interessarsi soltanto di ristretti problemi femminili.

Lo stesso vale per la gioventù, liquidazione di un largo fronte antifascista della gioventù e limitazione della attività politica ai soli giovani cumunisti.

Nei riguardi dell'UAIS, di questa potente organizzazione basilare di massa, i cominformisti sono ancora più conseguenti e chiari, quando constano essere assurdo parlare di un certo Fronte Popolare che dovrebbe esser rappresentato dall'UAIS, quado si rifletta che tra gli italiani sono soli membri soltanto i comunisti ed i simpatizzanti al Partito.

Conclusione logica: bisogna liquidare l'UAIS come è stata liquidata a Gorizia immediatamente dopo l'annessione all'Italia. A dire il vero non hanno ancora il coraggio di dire apertamente ciò, innanzitutto perchè ancor oggi la sfruttano per poter più facilmente mobilitare gli sloveni a favore della loro sporca politica. Un esempio caratteristico a tale riguardo è dato dalle recenti elezioni amministrative, quando essi hanno scacciato l'UAIS dala città nella campagna.

In questa politica liquidatrice non hanno perdonato neppure all'O.F. Hanno formato una propria direzione che è diventata uno strumento per la distruzione dell'unità politica e nazionale del popolo sloveno del TLT, lo strumento di una campagna ostile contro la Jugoslavia. I cominformisti sloveni del TLT si proclamano forze sane del popolo sloveno e sotto le insegne dell'internazionalismo, dell'URSS ecc. si uniscono alla campagna generale contro l'edificazione del socialismo nella Jugoslavia, sulla stessa linea con Agneletto, la reazione slovena belogardista, la reazione nazionalsciovinista italiana, con gli imperialisti, con tutti i possobili nemici della Jugoslavia socialista.

L'affermazione più gesuitica, spudorata e menzognera è invece quella di Destradi sulla cultura slovena. La loro attività « degna di lode» in questo settore si esprime nella distruzione delle società culturali slovene. Ovunque i cominformisti sono riusiti a conseguire i successi con la loro fobia distruttrice, dappertutto si è estinta quasi ogni attività culturale, se, naturalmente, la campagna antijugoslava e la negazione della grandiosità dell'eroica lotta di liberazione nazionale e delle conquiste di questa non si identifichino col popolo sloveno.

Nella distruzione della cultura Slovena spettano i maggiori «meriti» al maggiorente sloveno cominformista Bidovec, che aiuta, sulla linea della reazione nazionalsciovinista italiana, a distruggere tuttociò che è di sloveno e sopratutto quanto politicamente e culturalmente progressivo, è collegato alla lotta di liberazione nazionale ed all'edificazione del socialismo nella patria slovena. Un tale compito lo hà il cosidetto Comitato promotore della cultura popolare (POLP) cominformista diretto da Bidovec.

L'azione liquidatrice nei sindacati

Un capitolo particolare di questa attività liquidatrice del cominform lo costituiscono però i sindacati, la più forte organizzazione classista di massa del proletariato. I Sindacati Unici che si sono sviluppati dall'Unità Operaria — organizzazione rivoluzionaria della classe operaria triestina nella lotta antifascista — hanno continuato ad essere in tutto il periodo postbellico un'organizzazione sindacale conseguentemente classista del proletariato triestino in lotta per le rivendicazioni economiche quotidiane. Nello stesso tempo erano anche la forza fondamentale e, logicamente, d'urto del movimento democratico triestino nella lotta politica che questo conduceva per i diritti democratici delle più larghe masse popolari.

Dopo la risoluzione dell'U.I, appena i vidalisti riuscirono ad impossesarsi della direzione del S.U.! ed a nominare presidente il liquidatore Radich, passarono immediatamente alla liquidazione del sindacato classista e combattivo ed alla introduzione della linea economista delle Trade Unions. Dunque non più politica nei sindacati, ma unicamente lotta economica per piccole migliorie nel quadro della schiavitù capitalista. Spezzarono la unità sindacale nella zona B perchè il Comitato Circondariale dei S.U. non volle accettare la loro linea liquidatrice ed anticlassista.

Una tale posizione ha però il significato di una prima e fondamentale concessione alla reazione nazionalista italiana, agli occhi della quale bisogna lavare i «peccati» del passato e rinunciare alla lotta di classe. Quando la direzione cominformista dei S.U. ebbe rinunciato al passato, spezzato i legami con i sindacati di classe della zona B e liquidato il carattere politico e classista dei S.U., essa offrì la «unità» alla Camera del Lavoro.

Questa unità non è stata però offerta soltanto a prezzo di concessioni alla borghesia in campo sindacale, ma contiene altresì ed innazituto concessioni politiche. La Camera del Lavoro non è soltanto il sindacato giallo — nero dei datori di lavoro — sindacato che effettivamente protegge gli interessi di questi, ma ha anche un carattere nettamente politico che si esprime

(Continua in 6.a pagina)

LA RELAZIONE POLITICA DEL COMP. BRANKO BABIČ AL II. CONGRESSO DEL PC TLT

Contro la reazione e l'imperialismo, contro il revisionismo dell'Informbiro, per la vittoria della democrazia popolare

La meta principale dei cominformisti l'annessione all'Italia

(Continuazione dalla 5.a pagina)

sulla linea dell'annessione di Trieste all'Italia, il che costituisce la linea politica fondametale della reazione nazionalista italiana. Su questa linea i cominformisti si sono trovati insieme alla borghesia nazionalista italiana sulle stesse posizioni. Una tale linea conduce però naturalmente alla ritirata generale dalle posizioni della lotta di classe, conduce sulle posizioni nazionaliste; in questo caso, sulle posizioni della borghesia nazionalista italiana.

Una tale politica della direzione cominformista dei S. U. ha portato la conseguenza che i S. U. abbandonano l'iniziativa su tutto il settore sindacale alla Camera del Lavoro, che nè gli uni nè gli altri s'interessano delle rivendicazioni vitali della classe operaia e che i datori di lavoro continuino indisturbati a muovere l'offensiva contro la classe operaia, cui ogni giorno toccano nuove sconfitte. Sono stati sciolti i Comitati di fabbrica i licenziamenti sono all'ordine del giorno, si sottoscrivono contratti collettivi che legalmente sanzionano le richieste e gli interessi dei datori di lavoro. I contratti esistenti, vengono invece violati ai danni della classe operaia ecc. E' del tutto comprensibile, dunque, che la classe operaia sia rimasta disillusa dei suoi sindacati, sia diventata apatica e che molti operai addirtttura non rinnovino le loro tessere, ecc.

Tutta questa politica ha però lo scopo di preparare le condizioni necessarie per la realizzazione dello scopo principale della politica dei cominformisti triestini, cioè la annessione di Trieste e di tutto il TLT all'Italia di De Gasperi. Veramente questo scopo viene oggi ancora mascherato dietro la dichiarazione demagogica: «In attesa di una migliore e definitiva soluzione, la soluzione migliore di oggi della questione triestina, consiste nella venuta del Governatore, nell'unione delle due zone e nel ritiro delle truppe d'ocupazione». La pratica quotidiana dei cominformisti triestini, conferma però la linea di annessione all'Italia.

La loro campagna di menzogne e di calunnie contro la Jugoslavia e contro la zona B, campagna che stà alla testa di tutta la reazione, non ha altro scopo che quello di infangare quanto più la Jugoslavia agli occhi delle masse lavoratrici triestine, spezzare ogni legame con quella, cancellare tutto l'eroico passato rivoluzionario del movimento operaio e democratico triestino, — legato alla lotta di liberazione nazionale dei popoli jugoslavi, — per preparare così le basi «politico-ideologiche» per la linea dell'annessione all'Italia. La giustezza di questa linea dovrebbe poi essere crismata della «teoria» elaborata dai saggi cominformisti, da Sikami, attraverso Gasparini e Vidali, fino a Marina, sfrutatndo, a tale riguardo il principio marxista-leninista che il movimento nazionale è progressivo quando i suoi interessi concordano con quello di tutto il fronte socialista. Sulla base delle calunnie che la Jugoslavia sia scivolata nell'imperialismo, essi deducono la «teoria» che l'appoggiarsi o, oddirittura, unire Trieste alla Jugoslavia, sia contrario agli interessi del fronte socialista.

In occasione dell'ultimo congresso liquidatore della frazione socialsciovinista di Vidali, abbiamo saputo, da Marina, che sotto la parola d'ordine che non esiste «una soluzione assoluta», si girava e rigirava intorno alla questione nazionale triestina; abbiamo saputo, ripetere sbagliato ciò che ieri era giusto, che abbiamo combattuto per la Jugoslavia di Pietro, che è possibile «concedere qualche cosa» anche all'Italia retrograda di De Gasperi (che Marina ci perdoni di aver espresso il suo pensiero sino in fondo) e che gli sloveni opprimono gli italiani triestini.

Queste le caratteristiche fondamentali della linea dei cominformisti triestini — relativamente all'annessione all'Italia— che è nello stesso tempo la linea del PCI ed alla quale tentano di dare un «fondamento teorico», deformando, a tale riguardo, e sfruttando, quanto più posibile, il marxismo-leninismo. Questa linea fondamentale si mostra in tutta la loro pratica politica: da una parte una campagna continua di calunnie e di menzogne contro la Jugoslavia e la zona B, dall'altra un esclusivo e continuo sforzo di legare tutto il movimento all'Italia di De Gasperi.

Un tanto si è manifestato, nella maniera più chiara, durante le elezion amministrative. Ce lo dimostra già lo stesso programma elettorale della fazione Vidali. Sotto la parola d'ordine della «pacificazione» (leggi pacificazione con la borghesia nazionalista italiana) e dopo aver posto in modo ristretto il problema delle elezioni amministrative, questo programma elettorale non ha toccato in nessuna parte il problema fondamentale del trattato di pace. La parola d'ordine di un largo blocco elettorale significa — insieme al rigetto categorico della collaborazione con tutti i gruppi, che non sono d'accordo con la politica nazionalistica dell'annessione all'Italia — la tendenza all'accordo con i partiti nazionalisti italiani. Con la scusa della «pacificazione» il programma tocca soltanto di sfuggita la questione nazionale. In nessun luogo non dice però chiaramente in che cosa consistono i diritti degli sloveni nazionalmente soggetti. Questo programma esprime la rinuncia completa alla lotta di classe democratica in genere e porta sulla linea per la quale è necessario sacrificare le posizioni di principio del movimento operaio e democratico nell'interesse dello scopo fondamentale, dell'annessione all'Italia. Tutta la campagna elettorale è stata condotta con questo spirito. Nell'alluvione dei sindaci comunisti italiani nessuno ha toccato il Trattato di Pace e i problemi del TLT. Tutti hanno però mostrato nella luce migliore le loro amministrazioni comunali comuniste. Con ciò hanno voluto dire che in Italia non si sta così male perchè anche i comunisti hanno il «potere» nei comuni. Con ciò hanno però nuovamente creato illusioni pericolose nel proletariato triestino che sia possibile conseguire persino un certo potere comunista anche nella società capitalistica, e che perciò non è necessaria la rivoluzione, ma bastano le elezioni normali borghesi.

Alla luce di questi fatti, ci diventa chiara anche l'ultima mossa dei cominformisti triestini con il Governatore. La richiesta della venuta del Governatore, dell'unione delle due zone e del ritiro delle truppe d'occupazione, non esprime nessuna preoccupazione per il rispetto del Trattato di Pace, ma la pura e semplice tendenza alla revisione di questo e all'annessione anche della zonaB all'Italia. In ciò consiste la loro «soluzione migliore». Ed in questa luce dobbiamo anche comprendere le urla isteriche di Vidali e del PCI sul «baratto infame» tra Tito e De Gasperi ai danni del TLT.

Quando meditiamo questa nuovissima tesi di Vidali, ci si impone il pensiero che egli faccia dei calcoli da speculatore sulla politica ostile dell'Unione Sovietica contro la Jugoslavia. E' un fatto che l'Unione Sovietica cerca di danneggiare, dove solo lo possa, la Jugoslavia socialista e che nel fare ciò non si cura dei principi del marxismo-leninismo. Se ci ricordiamo della questione carinziana, non possiamo oggi escludе un mercato identico anche in relazione a Trieste, forse, di nuovo per qualche compensazione, ed, innanzi tutto, allo scopo di danneggiare la Jugoslavia. Ad ogni modo le recenti insistenze dell'Unione Sovietica nel consiglio di sicurezza per addivenire alla nomina di un qualsiasi Governatore concordano con la linea del patteggiamento con gli stati imperialisti ai danni dei piccoli popoli e contro l'interesse della democrazia. Così Vidali e, dietro ad esso, il PCI, puntando le loro carte sulla nuovissima politica antidemocratica della Unione Sovietica, sono divenuti, ad un tratto, i maggiori patrocinatori del Governatore. Di un Governatore naturalmente che alla prima occasione favorisse la cosidetta migliore soluzione, cioè l'annessione di tutto il TLT all'Italia.

Puntando sulla politica antijugoslava dell'Unione Sovietica, il PCI va a Trieste attraverso alla sua frazione vidalista, ancora più oltre. Urlando ai quattro venti sulla per seguitazione degli italiani nell'Istria e a Fiume, crea le condizioni per un ancora maggior sviluppo dello irredentismo nelle sue stesse file, onde poter, forse sulla base di questo, porre domani la richiesta per l'annessione all'Italia anche di quelle parti della Regione Giulia che con il Trattato di Pace sono andati alla Jugoslavia.

La politica dell'annessione all'Italia è senza dubbio nazionalista, poichè l'Italia è un paese borghese capitalista nel quale si sviluppano e si rafforzano oggi le forme fasciste del potere. L'Italia è membro del Patto Atlantico — blocco militare imperialista — la sua rivendicazione su Trieste e su tutto il TLT esprime le tendenze imperialiste della borghesia nazionalista italiana, di conquistarsi, cioè, le posizioni per l'ulteriore espansione imperialista e per la conquista di nuove terre. Nell'odierno caso concreto si tratterebbe — ove l'imperialismo italiano, in collegamento a quello anglo-americano, passase dai desideri all'azione — di un attacco ai paesi democratici popolari, di un intervento controrivoluzionario presso gli stati socialisti. In tale situazione, la politica nazionalista di annessione all'Italia comporta il rafforzamento delle posizioni dell'imperialismo non solo italiano, ma anche di quello mondiale. Se però è nazionalista la linea dell'annessione all'Italia, e ciò lo è, allora essa non può essere progressiva e rivoluzionaria. Neppure il «partito» che propugna una tale linea può essere un partito comunista, ma tutt'al più, una frazione social patriota. La frazione dei cominformisti triestini, con alla testa Vidali, è infatti tale.

Sulla stessa linea si svolge anche tutta la politica dei comniformisti triestini nei confronti della zona B. Essi negano il potere popolare nella zona B ed identificano la presenza dell'armata jugoslava e della amministrazione militare di quest, con l'occupazione imperialista anglo-americana della zona A. Sulla linea dell'annessione all'Italia i loro fedeli nella zona B, si collegano alla reazione nazionalista italiana nella lotta contro il potere popolare. Questa lotta si esprime nella resistenza passiva, nella attività sabotatrice, nelle azioni terroristiche, ecc. e, finalmente la linea dell'annessione della zona B all'Italia significa lo stesso come la linea della liquidazione del potere popolare e della restaurazione del potere borghese dell'Italia di De Gasperi. E cioè la linea della controrivoluzione. I cominformisti sono scivolati nei riguardi della questione nazionale completamente sulla linea nazionalista. La rivendicazione nazionalista dell'annessione di Trieste e di tutto il TLT all'Italia, li porta necessariamente al misconoscimento dei diritti nazionali degli sloveni, sulla stessa linea con la borghesia nazionalista italiana. Un esempio caratteristico di ciò, è dato dalle carte d'identità. Quando i cominformisti appoggiarono decisamente la richiesta della reazione italiana e del Governo militare anglo-americano, perchè i documenti d'identificazione venissero compilati nella sola lingua italiana e con la segnalazione della cittadinanza italiana. Soltanto a questo loro appoggio il governo militare anglo-americano ha da rendere merito se esso è riuscito a vincere la resistenza della popolazione.

Una tale politica risponde alla linea del PCI nei riguardi della questione nazionale. Riportiamo il caso del rappresentante del PCI al Consiglio comunale di Gorizia il quale ha invitato il rappresentante sloveno di parlare pure in italiano, perchè in trent'anni (di oppressione nazionale e di colonizzazione italiana) ha ben dovuto imparare a parlare l'italiano. Vi è poi il caso degli sloveni della Benecija nei confronti dei quali il PCI si arroga il diritto esclusivo di combattere per il loro interesse nazionale e nello stesso tempo chiama l'esigenza di questi diritti nazionalismo sulla linea dell'imperialismo jugoslavo di Tito. La questione nazionale è una delle questioni più importanti del movimento operaio. Essa è la pietra di paragone dello internazionalismo conseguente del movimento operaio. Il modo con cui si comporta il PCI nei confronti di tale questione non è internazionalista, ma bensì nazionalista.

Sulla base di tutto quello che abbiamo riportato fino ad ora è perfettamente logico, comprensibile e necessario che tutta la politica del Cominform si colleghi con varie agenzie nazionaliste del nemico di classe nella lotta contro il socialismo e contro il movimento rivoluzionario nel mondo. Ce lo dimostra chiaramente e concretamente il caso triestino. Verrà il momento quando potremo chiaramente e dettagliatamente parlare del caso riguardante il cosidetto «patrimonio del partito». Un altro simile caso caratteristico di agenzia di un nemico di classe nelle file operaie è la questione di Ursich. Vidali sapeva già da molto tempo che Ursich è diventato nel 1944 nelle carceri della Gestapo agente di questa per salvare la vita ed ha tradito Colarich. Vidali ha fatto sapere ciò attraverso Boris Kovacich appena dopo la risoluzione del Cominform, perchè con l'Ursich faceva dei calcoli particolari, calcoli che valgono ancor oggi.

Le esperienze dei processi contro le spie di agenzie imperialiste ed innanzi tutto in Jugoslavia, mostrano che tutti gli ex agenti della Gestapo (ed anche dell'Ovra) sono legati oggi tanto direttamente quanto indirettamente con agenzie imperialiste. Dopo la Risoluzione dell'U. I. Ursich ha dapprima oscillato, poi ha formalmente difeso la posizione del PCJ. Più tardi, dopo aver constatato che là non c'è pane per la sua attività di agente, ha cominciato a passare gradualmente sulle posizioni della Risoluzione, finchè non ha apertamente assunto la posizione favorevole alla Risoluzione del Cominform e sontro la politica del PCJ.

Questo suo passaggio aperto sulla posizione della Risoluzione dell'U.I. egli l'ha voluto mascherare con un rivoluzionarismo apparente servendosi della sua nota tesi di essere contro la linea di Vidali e per la linea di Babič in relazione alla concreta linea politica del movimento operaio e democratico triestino, ma malgrado ciò per la Risoluzione del Cominform (quasicchè ciò sia possibile). E' questa una linea politica trasparente, concepita per ingannare elementi onesti che soffrivano nel guardare la crescente decomposizione del nostro movimento operaio e democratico dopo la Risoluzione dell'U.I., ma che non si erano ancora elevati a un punto tale da esaminare criticamente la politica dell'U.I. e della Direzione del Partito bolscevico. Non avendo però in ciò conseguito alcun successo e dopo essere stato smascherato pubblicamente, egli cominciò una aperta attività di agente Forse l'Ursich medita ancora nuove provocazioni perchè ogni cosa possiamo attenderci in questa torbida atmosfera cominformista. Il megalomane Ursich, questo tipo di machiavellista, diventerà però un ordinario agente del nemico di classe. Questa odierna constatazione viene in gran misura confermata da tutta la pratica che egli fin qui ha tenuto. Nel Partito egli non ha avuto mai un atteggiamento partitico nei confronti dei compagni, ragione per cui è stato più volte criticato. Egli ha legato a sè gli uomini in modo personale, ha sfruttato le loro debolezze e peccati per poterli poi tenere nelle sue mani e manovrare con essi. Questo era un sistema di lavoro con nette caratteristiche di agenzia, metodo che si esprimeva in tutta la sua attività di partito.

Il nostro atteggiameno nei confronti dell'Ursich non ha avuto mai un carattere di congiuntura, ma è stato sempre conseguentemente di principio. Quantunque egli si sia dichiarato da principio per noi, egli è stato espulso dal CC e nei suoi confronti è stata disposta un'inchiesta che a dire il vero non ha dato i risultati necessari perchè Vidali l'ha sabotata e non ha voluto fornire alcun dato. Vidali teneva Ursich nelle sue mani ed esigeva da lui di spezzare le nostre file in qualità di suo agente. Poichè Vidali era in possesso di materiale d'accusa nei suoi confronti, Ursich si è messo su questa strada. Una tale politica venne condotta da Vidali effettivamente contro tutti coloro che hanno qualche cosa sulla loro coscienza, come per es. Gombac, Radich, Malalan, Zidar, ecc. Questa è una caratteristica particolare della politica cominformista. Per una migliore conoscenza della nostra situazione concreta e della politica dei cominformisti triestini sarà utile se tocchiamo in alcune linee fondamentali la questione complessiva del Cominform e della politica di questo nei rapporti internazionali

La politica dell'Informbiro nelle relazioni internazionali

La sostanza del problema del Cominform sta nella questione dei rapporti politici ed economici, nazionali, culturali, ecc. fra gli stati socialisti, questione che si è manifestata concretamente al momento della comparsa di nuovi stati socialisti, ovverossia di stati che si dirigono verso il socialismo. La seconda guerra mondiale ha portato con sè una serie di stati socialisti indipendenti, cosicchè l'attuale mondo socialista è una serie di stati socialisti. Il problema dell'edificazione del socialismo comprende quindi, accanto all'unificazione del socialismo all'interno di ognuno di questi stati, anche l'edificazione del socialismo come sistema di stati indipendenti, l'edificazione dei rapporti socialisti fra di loro, di rapporti che in ogni settore della linea sociale significhino rottura con i vecchi rapporti capitalistici e creazione di nuovi rapporti sulla base dell'uguaglianza socialista. I rapporti economici fra gli stati socialisti si basano però ancora oggi su fondamenta capitalistiche, sullo sfruttamento di piccoli stati industrialmente non sviluppati, per opera di paesi grandi industrialmente più evoluti.

La Jugoslavia, ovverossia il PCJ porta in ciò la «colpa» di aver posto coraggiosamente ed apertamente davanti al movimento operaio internazionale il problema dei rapporti socialisti fra gli stati socialisti ed i partiti comunisti. Perciò esso è stato gratificato con la «benedizione» della risoluzione e con tutti gli attacchi selvaggi e controrivoluzionari del Cominform.

Tutta la questione del Cominform rileva però che già nel passato, molto tempo prima della pubblicazione della famosa risoluzione, la direzione del P. C. (b) si era messa sulla via del revisionismo. L'Unione Sovietica conduce esclusivamente una politica dei suoi interessi statali ai quali subordina i movimenti operai negli altri paesi. Questa non è più effettivamente una linea che abbia una prospettiva rivoluzionaria, ma è invece la linea del peggiore opportunismo e del frenamento di ogni movimento rivoluzionario nel mondo. Noi non possiamo interpretare ciò diversamente se non pensando che la direzione del partito bolscevico abbia perso la fiducia nelle forze rivoluzionarie nel mondo e che per tale ragione voglia proteggere le sue conquiste socialiste unicamente col rafforzare politicamente, economicamente e militarmente il suo paese, come grande potenza. Nel quadro di questa politica rientra lo sfruttamento dei paesi socialisti allo scopo di rafforzare economicamente l'Unione Sovietica e rientrano inoltre le prediche secondo le quali non è possibile alcun cambiamento rivoluzionario senza l'aiuto diretto dell'Armata rossa. La rivoluzione Jugoslava deve essere liquidata perchè di per sè stessa smentisce una tale linea. I partiti comunisti nei paesi capitalistici conducano una politica di opposizione parlamentare nei parlamenti borghesi. Gli stati democratici popolari rimangano invece una zona dominata economicamente dall'URSS e possano essere sfruttati per il rafforzamento del potenziale economico di quella. Una tale politica è un pericolo per tutto il movimento operaio internazionale e per l'esistenza della stessa Unione Sovietica come stato socialista. E' necessario perciò combattere decisamente contro tutto questo. La bandiera di questa lotta è stata oggi alzata dal P. C. J. e a questo bisogna indubbiamente rendere già oggi il merito storico che il movimento operaio rivoluzionario non sarà liquidato, ma che invece da questa lotta esso uscirà ancora più forte e più ricco di molte esperienze. I principi rivoluzionari del marxismo-leninismo non possono essere distrutti. Questi principi trionferanno alla fine ed in ciò consiste anche la sicurezza della vittoria del Partito Comunista della Jugoslavia, vittoria che non è importante soltanto per i popoli jugoslavi, ma bensì anche per quelli di tutto il mondo.

Dopo tutto quel che abbiamo detto fino ad ora non ci sarà difficile affermare che la nostra linea politica dopo la risoluzione dell'U. I. è stata giusta. Molti giudicano la nostra politica sulla base dei risultati delle elezioni amministrative nella zonaA. Nei confronti delle elezioni amministrative ci interessava innanzi a tutto di mantenere nella lotta politica le posizioni di principio del movimento operaio rivoluzionario, unitamente ad una chiara prospettiva del futuro sviluppo della nostra situazione politica. Con il nostro programma non abbiamo creato nessuna illusione. Davanti alle masse lavoratrici abbiamo soltanto posto seriamente e realisticamente tutte le questioni politiche. Se riflettiamo alla situazione a Trieste, dove la controrivoluzione avanza ed il Cominform marcia alla sua testa, a più di uno è stato veramente difficile decidersi per una tale linea politica. Non di meno noi non potevamo abbandonare, al prezzo di un maggior numero di voti, le posizioni di principio del movimento operaio rivoluzionario, se si voleva conservare in questa tempesta controrivoluzionaria un movimento conseguente rivoluzionario ed i principi di questo. Per noi hanno in maggioranza votato coloro che sono passati attraverso la rivoluzione e che sono stati effettivamente portavoce di questa, coloro che malgrado tutto ciò sono rimasti fedeli alla rivoluzione.

La linea politica del nostro Partito nell'avvenire

In base all'analisi di questi due anni di attività e di lotta del nostro Partito, soprattutto però nel periodo dopo la risoluzione dell'U,I., noi possiamo tracciare agevolmente il nostro cammino futuro. Quale dovrebbe essere la nostra linea di Partito, se vogliamo essere fedeli al movimento rivoluzionario e continuare qui a Trieste la lotta contro la reazione, l'imperialismo e contro il revisionismo del Cominform che ha assunto proprio qui da noi forme controrivoluzionarie così esplicite e concrete? Prima di passare però ai compiti concreti, mi sembra necessario sottolineare ancora una volta le fasi essenziali dello sviluppo del movimento rivoluzionario e della sua lotta da noi dopo la fine della guerra di liberazione nazionale.

Dopo il crollo del nazifascismo, la stragrande maggioranza del popolo lavoratore triestino, con a capo il suo Partito comunista, si espresse, e prescindendo dalla nazionalità, per l'unione di Trieste e del suo retroterra alla Repubblica federativa popolare di Jugoslavia. Nella Jugoslavia democratica e popolare il popolo lavoratore di Trieste vedeva tutte le condizioni per un completo sviluppo della propria democrazia popolare, la via che porta al socialismo, come pure la più completa garanzia per una soluzione giusta, marxistico-leninistica della questione nazionale della città nazionalmente non omogenea di Trieste. Tale decisione delle masse lavoratrici di Trieste fu determinata anche dalle sconfitte politiche del movimento democratico italiano, sotto la direzione del PCI, il quale non ha potuto conquistare in Italia la democrazia popolare a causa dei suoi errori tattici e strategici, per creare in tal modo le condizioni per la soluzione della questione di Trieste sulla base di un accordo democratico popolare fra i popoli jugoslavi ed il popolo italiano.

Per le stesse ragioni per cui il popolo lavoratore di Trieste si è espresso per l'unione alla Jugoslavia, la reazione imperialistica internazionale avversò con tutte le forze questa unione. Ne conseguì un compromesso nel Consiglio dei Quattro che per la prima volta calpestò il principio d'autodecisione del popolo di Trieste, sanzionando la decisione del Trattato di pace con cui si costituiva il TLT.

Nonostante questo compromesso, esistevano ancora sempre le possibilità fondamentali soggettive ed obbiettive, per cui nell'ambito del TLT così costituito, il popolo lavoratore di Trieste unito e sotto la direzione del suo Partito comunista e con l'aiuto del movimento operaio internazionale e dei Paesi a democrazia popolare con a capo l'Unione Sovietica, conquisti il proprio potere democratico e le condizioni necessarie per esercitare il diritto di autodecisione, nonostante le macchinazioni degli imperialisti internazionali.

Dopo la ratifica del Trattato di pace, il popolo lavoratore di Trieste vedeva la garanzia per il destino e lo sviluppo dei propri diritti democratici in due fattori. In primo luogo, nella sua stessa unità; in secondo luogo, nella fiducia nella politica coerentemente antiimperialistica dell'Unione Sovietica e dei Paesi a democrazia popolare.

Sebbene la sua fiducia fosse, nonostante la soluzione di compromesso, ancora sempre quasi illimitata, il popolo lavoratore di Trieste provava sempre nuove delusioni. Fra i Paesi a democrazia popolare fu solo la Repubblica federativa popolare di Jugoslavia a porgere tutto l'appoggio morale al suo movimento democratico. Per quello che riguarda gli altri Paesi del campo orientale, ivi compresa la Unione Sovietica che ne è a capo, diventava purtroppo sempre più palese che, come nel caso della questione carinziana, anche della questione di Trieste cominciano a servirsi nella maniera revisionistica come moneta spicciola per i mercanteggiamenti fra le grandi potenze, in contrasto con principi del marxismo-leninismo. Questo fatto è stato confermato chiaramente soprattutto dall'azione criminosa dell'agenzia straniera frazionista sotto la direzione di Vidali, a cui è riuscito momentaneamente a distruggere le condizioni interne per la vittoria del movimento democratico del popolo lavoratore di Trieste, ossia l'unità democratica delle masse lavoratrici italo-slave di Trieste. Oggi è del tutto chiaro che, provocando la distruzione dell'unità del popolo lavoratore democratico del Territorio di Trieste, la azione provocatrice di Vidali aveva lo scopo ed il compito di creare le condizioni triestine «interne» per ulteriori marci compromessi ai danni delle masse lavoratrici di Trieste e dei loro diritti democratici.

Contro il baratto con la nostra terra

Di fronte a tali fatti dichiariamo che il destino del TLT non dev'essere oggetto di un mercanteggiamento qualsiasi fra le grandi potenze, ma che è e dev'essere la conseguenza di un accordo fra i popoli jugoslavi interessati ed il popolo italiano nonchè della decisione delle masse lavoratrici democratiche di Trieste Per un simile accordo ha fornito le basi già lo accordo Tito-Togliatti che però non è stato sfruttato dal PCI per larghe azioni di massa in mezzo al popolo democratico italiano per una soluzione leale democratica della soluzione di Trieste ma per un patteggiamento diplomatico con i partiti della borghesia italiana, ed è diventato in seguito un acerto fautore e propagandista della politica della borghesia nazionalistica italiana mirante all'annessione di Trieste e di tutto il TLT all'Italia. Come sempre finora, il PC del TLT sosterrà anche in futuro la linea dell'accordo fra i popoli jugoslavi interessati ed il popolo italiano, collegandola concretamente con il principio della lotta per i diritti i più larghi ed i più coerentemente democratici del popolo lavoratore di Trieste, come questi diritti sono garantiti nella zona B del Territorio di Trieste.

L'unica base reale che può rendere possibile nuovamente lo sviluppo delle forze democratiche nel Territorio di Trieste è costituita da una lotta decisa, perseverante ed inflessibile per il rinnovamento e l'ulteriore consolidamento di una leale unità combattiva e della fratellanza italo-slava delle masse popolari. Soltanto sulla base di una tale unità è stato possibile nel passato controbattere le offensive nazionalistico-sciovinistiche della borghesia e di tutta la reazione contro gli interessi del popolo lavoratore del Territorio di Trieste. Soltanto sulla base della difesa delle tradizioni eroiche della lotta rivoluzionaria del proletariato triestino nel corso della grande guerra patriottica del proletariato internazionale contro il fascismo all'immediato fianco dell'eroica guerra di liberazione dei popoli jugoslavi è stato possibile creare sulla base dell'unità italo-slava delle masse popolari e consolidare quel forte movimento veramente rivoluzionario e democratico che è stato ammirato da tutto il mondo democratico dal 1945 all'infausta Risoluzione del Cominform.

Il Partito e le organizzazioni di massa

Per tale ragione sarà compito fondamentale rimettere in piedi l'UAIS come lo fu a suo tempo, rafforzarla e consolidarla e mobilitare nel suo ambito le più larghe masse popolari in una lotta attiva e concreta contro la reazione per i diritti democratici del popolo lavoratore di Trieste. L'UAIS e, nel suo ambito, l'OF del popolo sloveno deve diventare di nuovo quella forza contro la quale si infrangeranno tutti gli attacchi nazionalsciovinistici della reazione triestina, nella zona B per essa dovrebbe diventare maggiormente la base politica di massa del potere popolare.

Nello stesso modo dobbiamo allargare ancora di più e consolidare organizzativamente le organizzazioni di massa delle donne e della gioventù. Dobbiamo lottare contro le tendenze che vorrebbero trasformare l'organizzazione di massa delle donne in una semplice organizzazione femministica di tipo borghese, come viene propagato dai cominformisti. L'UDAIS deve diventare l'organizzazione politica di tutte le donne che partecipano assieme all'uomo alla lotta politica quotidiana per una vita migliore e più bella di tutti i lavoratori. Soltanto nell'ambito della lotta politica generale, le donne possono lottare con successo anche per la soluzione dei loro problemi specificatamente femminili. Per quello che riguarda la gioventù, noi non dobbiamo restringere l'organizzazione solo ai giovani comunisti, come fanno i liquidatori cominformisti. **La gioventù comunista deve rappresentare l'ossatura combattiva e dirigente di un'ampia organizzazione antifascista della gioventù che lotta per gli interessi di tutta la gioventù lavoratrice. E' un errore grandissimo abbandonare la gioventù non comunista all'influenza di tutti i possibili partiti borghesi che l'educano poi nell'odio verso tutto ciò che è progressivo. Alla gioventù ed alla sua educazione politica noi dobbiamo dedicare la massima attenzione, affinchè essa non diventi preda del fascismo, ma sia in grado di marciare nelle prime file del movimento democratico. Per tale ragione bisogna mettere quanto prima su basi più salde l'organizzazione antifascista di massa della gioventù specialmente nella zona A.**

Lo stesso vale anche per tutte le altre organizzazioni di massa come i partigiani, perseguitati politici, ecc. Anche la loro lotta per le rivendicazioni immediate dei suoi membri deve essere collegata con la lotta politica generale di tutto il movimento democratico. Soltanto nell'ambito di questa lotta esse potranno conseguire la soluzione dei loro problemi specifici, per cui esse devono però lottare quotidianamente.

Nelle organizzazioni di massa bisogna eliminare i vecchi errori settari ed introdurre la massima larghezza nell'accogliere nuovi membri. Per tale ragione bisogna garantire saldamente la direzione del nostro Partito in tutte le organizzazioni di massa, e ci non in base a certe disposizioni, ma con il lavoro attivo e la lotta dei membri del Partito in esse, i quali devono essere i migliori ed i più coerenti combattenti per le aspirazioni ed i diritti di tutti i lavoratori. Soltanto in questo modo le larghe masse popolari avranno fiducia nei membri del Partito e, per mezzo di loro, nel Partito comunista stesso e saranno disposte ad accettare il suo ruolo dirigente.

Il Fronte popolare italo-slavo deve continuare a rappresentare il blocco parlamentaristico elettorale di tutte le organizzazioni di massa con a capo il Partito comunista.

Il nostro Partito deve dedicare la massima attenzione al movimento sindacale concretamente ai sindacati Unici. Su questo terreno i cominformisti hanno causato un grande danno alla lotta progressista del proletariato. Le conseguenze dei quale esso risente ogni giorno sulle proprie spalle. E' cessata la lotta sindacale classista ed il proletariato triestino è abbandonato alla mercè dei datori di lavoro i quali possono contare sull'appoggio concorde delle direzioni di esempio delle organizzazioni sindacali dei Sindacati Unici e della Camera del Lavoro, nonostante il continuo contrastare fra di esse per sapere chi tradisce di più gli interessi dei lavoratori. Qui è necessaria una decisa e perseverante azione per vincere e organizzare i lavoratori nella lotta contro la Camera del Lavoro e la direzione dei SU. Non dobbiamo avere paura del rimprovero di essere noi a rompere l'unità perchè non è possibile rompere ciò che più di quello che non l'abbiano già fatto i cominformisti. In base alla lotta concreta quotidiana per i interessi economici immediati dei lavoratori bisogna, nella zona A, conquistare un'organizzazione dietro l'altra, categoria per categoria e se necessario organizzare anche solo parte della categoria nella lotta contro l'attuale direzione. La lotta deve avere per prospettiva lo isolamento dell'attuale direzione traditrice e liquidatrice, dagli operai, per scacciarla finalmente dalla direzione dei SU. Soltanto in questo modo i SU diventeranno nella zona A nuovamente sindacati classisti combattivi e potranno condurre una lotta inflessibile per l'interesse della classe operaia, ogni tentennamento, ogni preoccupazione» per l'unità dei SU può soltanto nuocere alla vera unità.

Per un Partito rivoluzionario di avanguardia

Nella zona B i SU devono appoggiare il potere popolare nei suoi sforzi per l'aumento della produzione, per il miglioramento del sistema di lavoro ecc.; insomma, i SU possono lottare per il miglioramento delle condizioni dei lavoratori soltanto nell'ambito della lotta per il massimo consolidamento del potere popolare. Ogni tendenza, secondo cui bisogna proteggere la classe operaia di fronte al potere popolare, tendenza, per cui si cerca di sabotare la produzione e creare la falsa opinione che l'atteggiamento della classe operaia verso il potere popolare debba essere uguale a quello di fronte al datore di lavoro capitalista, è la linea della reazione nella lotta contro il potere popolare e contro gli interessi della classe operaia stessa in quanto detentrice del potere popolare. Su questa linea si sono trovati anche cominformisti, ciò che li caratterizza ancora di più come elementi della reazione e della controrivoluzione. Che cosa altro è la politica dell'attuale direzione dei SU nella zona A, quando difende gli operai della zona B che lavorano a Trieste e contabbandano la valuta e la merce ai danni del potere popolare; quando aizza gli operai nella zona B a sciopeare contro il potere popolare; quando manda lettere di protesta addirittura alla FSM, abusando in tal modo delle supreme assise del movimento sindacale classista del mondo. Si tratta quindi di un'aperta attività controrivoluzionaria dei cominformisti, e nessun «internazionalismo» falso e menzognero potrebbe farla apparire diversa da quella che essa è. Bisogna distinguere chiaramente la funzione dei SU nella zona A, sotto il potere della borghesia, e quella in zona B, dove abbiamo il potere popolare - il potere del proletariato e di tutti i lavoratori.

Allo scopo di adempiere con successo a questi compiti, è necessario assolutamente di mantenere e rafforzare ancora di più il nostro Partito, come partito d'avanguardia combattiva e rivoluzionaria. Dobbiamo lottare contro la linea del cosiddetto partito di massa come viene applicata dalla frazione socialpatriottica vidaliana, essendo questa la linea della liquidazione del partito rivoluzionario e combattivo. Il nostro Partito ha dimostrato nel passato tutti i vantaggi e le capacità nel saper condurre come tale le più larghe masse popolari nella lotta rivoluzionaria. La trasformazione del partito d'avanguardia nel cosiddetto partito di massa significa ritornare in sostanza alle posizioni dei partiti socialdemocratici della seconda Internazionale, e quindi a tutto quello che c'era di negativo nella II Internazionale: revisionismo, parlamentarismo, nazional-sciovinismo, fino al diretto asservimento alla borghesia. Queste sono anche oggi le caratteristiche della frazione social-patriottica vidaliana; questo significa oggi la loro linea del partito di massa, le tessere del quale vengono distribuite ai trattenimenti danzanti come uno dei punti del programma che dovrebbe contribuire alla sua varietà.

Nello stesso tempo in cui lottiamo contro una tale «larghezza» della frazione socialpatriottica vidaliana, dobbiamo lottare anche contro il settarismo nelle nostre organizzazioni che chiudono la porta davanti agli operai combattivi e agli altri democratici onesti che si sono distinti in molte azioni contro il nemico di classe, agli operai attivi e combattivi ai democratici che si sono distinti nelle organizzazioni di massa bisogna rendere possibile l'entrata nel Partito, ed in esso continuare ad educarli nello spirito rivoluzionario. Soltanto un tale partito può essere all'altezza del suo compito di guida delle più larghe masse popolari ed essere collegato con esse nel modo più streito.

Non è possibile condurre con successo la lotta su tutti questi problemi, se non conduciamo nello stesso tempo una lotta decisa contro lo politica del Cominform come parte integrante della politica reazionaria contro il movimento operaio rivoluzionario. Un anno più dalla famigerata Risoluzione, è più che sufficiente per conoscere tutto il carattere controrivoluzionario della politica cominformista. Questa politica non si è manifestata soltanto a Trieste, ma anche nell'ambito internazionale; essa ha dimostrare una determinata linea della direzione del Partito bolscevico, la linea dell'opportunismo e del revisionismo della dottrina marxista-leninista, la quale deve portare necessariamente su posizioni controrivoluzionarie. Per anni il PCI essa si è manifestata a Trieste momentaneamente in modo più forte che altrove nella vita politica quotidiana. Perciò è del tutto errata l'opinione che esisteva all'inizio presso alcuni compagni per cui tutta la politica cominformista a Trieste sarebbe dovuta in sostanza a Vidali, e che se il partito bolscevico sapesse tutto quello che succede a Trieste, certamente non avrebbe dato ragione a Vidali. Tutto ciò era l'espressione di una ingenuità considerevole, ma esisteva meva anche l'onesta fiducia nella direzione del Partito bolscevico, la quale non avrebbe dovuto mai appoggiare qualcosa del genere e, dirittura, agire essa stessa in questo senso. Qui si trattava della fiducia rivoluzionaria nel Partito bolscevico della Rivoluzione d'Ottobre.

Contro la linea politica dell'Informbiro

In questa loro fiducia furono ingannate soprattutto le masse proletarie fedeli alla rivoluzione. Gli avvenimenti hanno dimostrato che non si trattava di una linea revisionistica chiaramente determinata della direzione del Partito bolscevico e che essa si manifestava a Trieste nel modo come si è manifestata, e che Vidali non faceva che applicarla. Può darsi che egli vi avesse aggiunto soltanto un po' della sua brutalità e del banditismo messicano, ma niente

(Continua in 8. pagina)

ISTRSKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA PRIMORSKEGA DNEVNIKA V KOPRU - ULICA C. BATTISTI 301/a PRITL. - TEL. 70

Pozdravi II. kongresu KP STO

Od vseh krajev okrožja prihajajo še vedno pozdravi in resolucije, sprejete na sestankih in množičnih zborovanjih, v katerih izraža naše ljudstvo Komunistični partiji STO-ja svoje priznanje za njeno sposobno in uspešno vodstvo ter istočasno izreka svoje zvestobo in vdanost tako Partiji, kakor tudi njenim voditeljem.

Tako so naslovile podružnice Enotnih sindikatov iz Kopra II. kongresu sledeče pozdravno pismo: «Podružnice ES iz Kopra pošiljajo s kulturne prireditve, ki je bila v obnovljenem gledališču 6. t. m. v počastitev kongresa svoje tople pozdrave. Čestitamo vodstvu Partije za dosedanje dosežene uspehe v korist delovnega ljudstva STO-ja, za njeno revolucionarno linijo in neomajno stališče v obrambi resnice.

Člani sindikalnih podružnic izražajo zaupanje v Partijo in obljubljajo, da jo bodo s svojim podvojenim delom in disciplino podprli v njeni borbi proti vsem notranjim in zunanjim sovražnikom naših delovnih množic. S svojim delom bomo nudili vso pomoč Partiji pri njenem stremljenju za utrditev ljudske oblasti ter jim pomagali v njenih naporih za izboljšanje življenjskih pogojev delovnega ljudstva.

Naj živi II. kongres KP STO-ja!»

○

Slovensko prosvetno društvo «Anton Župančič» v Kopru pa je poslalo Centralnemu komiteju Komunistične partije STO-ja sledečo brzojavko: «Zahvaljujemo se Komunistični partiji STO-ja za dragoceno pobudo in podporo, ki jo je vedno nudila prosvetnim društvom pri njihovemu delovanju za dvig napredne prosvete med ljudstvom STO-ja. Pozdravljamo II. kongres ter obljubljamo, da bomo še nadalje zastavili vse naše sile za širjenje prave napredne prosvete med našim ljudstvom po direktivah KP STO-ja in v skladu z nauki Marksa in Lenina. Zaupamo v Partijo in želimo II. kongresu največji uspeh.

Naj živi II. kongres KP STO-ja! Naj živi sekretar KP STO-ja tov. Babič!

Babiči

Uspehi članov SIAU v trimesečnem tekmovanju za II. kongres KP STO

Krajevni odbor SIAU iz Babičev se je isto tako s svojimi člani udeležil trimesečnega tekmovanja in tekmovanja v čast partijskega kongresa.

Tako so napravili naši frontovci v času trimesečnega tekmovanja 2765 delovnih ur. Sodelovalo je 553 tovarišev po 5 ur. V čast partijskega kongresa pa je 80 članov doprineslo 400 ur, tako da je skupen rezultat 3750 ur. Največ je bilo izvršeno dela za čiščenje vodnjakov, popravljanje poti, kamenje za zadružni dom v Marezigah, kakor tudi za obdelavo tega gradiva.

V počastitev kongresa so se naši prostovoljci odločili, da bodo napravili še nadalje 330 ur. To delo, ki bi moralo biti izvršeno že v petek 7. t. m., na žalost zaradi velikega dežja ni bilo izgotovljeno. V nedeljo 9. t. m. pa bodo vsi člani SIAU iz Babičev odšli na partijski kongres v Izolo.

Medtem ko so naši mladinci z vztrajnostjo in požrtvovanjem delali na avtomobilski cesti Zagreb-Beograd in na cesti Šmarje-... vas, dela tudi 42 pionirjev in pionirk na dvorišču pred šolo, kjer planirajo prostor za telovadišče. Pionirji so se lotili z vso pridnostjo učenja, hočejo bit disciplinirani kot vojaki in pomagajo drug drugemu pri učenju. Tako hočejo tudi pionirji doprinesti svoj prispevek v počastitev partijskega kongresa.

Ob zaključku sporočam še to, da smo na večer pred kongresom na najbolj vidnem prostoru zažgali velik kres. V kratkem nagovoru je učitelj orisal pomen in zasluge KP, dalje generalnega sekretarja KP STO-ja tov Babiča in razbijaško delovanje Vidalijeve skupine.

Junaki dela-udarniki ob II. kongresu KP STO

Z današnjim dnem, s katerim je bil otvorjen II. kongres KP STO-ja, je zaključeno tekmovanje na čast partijskemu kongresu. Naši mladinci in mladinke, tovariši in tovarišice, ki so sodelovali pri tem tekmovanju in ki delajo po tovarnah, podjetjih, pristaniščih, na polju, uradu ali kjer koli, in ki so s svojim delom prispevali za povečanje proizvodnje ali kakršno koli izboljšanje življenjskih prilik, niso delali za nobeno čast in slavo. Vsem tem junakom dela je šlo samo zato, da pokažejo, da razumejo trenutni gospodarski položaj in da se zavedajo, da je treba ravno v tem trenutku prejeti krepko za delo in pomagati ljudski oblasti do čim večjega uspeha.

Ne glede na skromnost vseh naših prostovoljcev, ki so toliko žrtvovali za skupnost, pa je vseeno pravilno, da so posamezne tovarne, podjetja, delavnice, kolektivi, množične organizacije dela najboljšim teh junakov še posebno priznanje, ki obstoji v njihovem imenovanju v tem, da so jih razglasili za «udarnike».

Tako je bilo ravno s pričetkom partijskega kongresa izbranih 91 delavcev udarnikov iz vrst vseh kategorij delavstva. Od teh sta bila dva razglašena že tretjič za udarnike, 9 delavcev je dobilo ta naziv že drugič, ostalih 80 pa prvič.

Poleg tega pa je oddelek za trgovino in preskrbo podelil vsem udarnikom po eno nakaznico za tkanine in obutev z 80 točkami in eno dodatno živilsko nakaznico, ki opravičuje vsakega udarnika za prejem 4 kg masti, 4 kg sladkorja, 8 kg mesa, 8 kg moke ali testenin. Ta dodatek bodo prejemali udarniki od 1. oktobra do 1. januarja 1950.

V naslednjem objavljamo seznam imen in priimkov ter kraj zaposlitve posameznih udarnikov:

Grassi Marija, delavka pri Arrigoniju v Umagu, Juriševič Ernesta, delavka ravno tam iz Materade, Grassi Jolanda, delavka ravno tam, iz Umaga, Vilanovič Marija, iz Petrovije, sedaj pri Arrigoniju v Umagu, Urbac Ivan iz Kaštela, miner pri Edilitu v Bujah, Marušič Emil, iz Grožnjana, delavec pri Edilitu v Bujah.

Naslednji so zaposleni pri plinarni v Piranu: Baldo Marij iz Nove vasi, Cirelli Medard iz Formignana pri Ferrari in Parenzan Ivan. Rigutti Lidija, iz Pirana, Parentin Viktor, iz Izole, mehanik, Darossi Ivan, težak iz Izole, Colomban Ivan, iz Izole, klepar, Gregoretti Frančiška iz Gažona, delavka, Bernardi Roza, delavka iz Pirana, Vascotto Anna, delavka iz Izole, Božič Albina, delavka iz Buzeta, vsi ti zaposleni pri Arrigoniju v Izoli, Dapretto Venico, in Vidale Anton, iz Tribana pa v plinarni v Izoli, Corsi Italico iz Burol, delavec pri zadružnem domu v Materadi in Visintin Oliviero, zidar ravno tam.

Nadalje imenovani delajo v tovarni Ampelea v Izoli, in sicer: Dadič Antonija, iz Gažona, Špek Ana, iz Sv. Petra, Sau Bortolo, delavec iz Izole, Delise Salvator, delavec ravno tam, Rusconi Anton, delavec iz Tribana, Mondo Ana, delavka iz Izole.

Tovarna De Langlade ima nove udarnike: Zarro Bianco iz Kopra in Stepančič Karlo iz Bužeta.

Ladjedelnica v Piranu je imenovala za udarnike Castro Petra, Bonifacio Antona, Fragiacomo Jakoba, Radino Marina, Cassetti Marija, Fornazaro Jerneja, mehanika, vsi profesionisti iz Pirana, ter Paulon Angela, mehanika iz kraja Barcis pri Vidmu.

Zadružni dom v Marušičih je imenoval za udarnike Sain Petra, tesarja iz Sorbaca, Giurgioviča Martina, zidarja iz Sorbca in Saiuna Marijana, zidarja iz Sorbca.

Iz Kopra so sledeči tovariši: Pesaro Mario, pri STIL-u, Chelleri Anton, kamnosek pri MOO, Norbedo Eli, zidar ravno tam, Zaro Bruno, težak istotam, Gasperutti Anton, težak istotam, Beržan Jolanda, iz Šmarij, delavka pri STIL-a, Cefuta Frančišek iz Povirja, mizar pri STIL-u, Bugno Decimo, iz Passagna pri Trevisu, mizar pri Adriji, Muzenič Silvij, iz Sv. Antona, mehanik, Piciga Franc, iz Dekan, šofer, Tedesco Pavel iz Pobegov, šofer, Rijavec Ivan iz Garfarja, šofer vsi pri avtopodjetju Adrija.

Na gradilišču garaže v Semedeli so postali udarniki Marc Marij, zidar iz Trsta, Krmac Just, težak iz Marezig, Gavinel Ivan, težak iz Kopra, Argenti Egidij, težak iz Lazareta, Piciga Valerija, kuharica iz Dekanov, Starc Aleksander, šofer z Opčin, Živec Ivan, delovodja iz Trsta, Bologna Hektor, zidar iz Izole, Delise Bruno, težak iz Izole, Knez Anton, zidar iz Izole, Siega Natale, težak iz Hrpelj, Tuljak Mario, težak iz Bar pri Izoli.

Pri gradnji zadružnega doma v Cezarji Pobegi imajo dva nova udarnika, Dubrinijo Jožefa, zidarja iz Loparja in Mendico Jakoba, zidarja z Kostanjevega.

Pri Edilitu v Kopru je zopet udarnik Valentič Ivan, težak iz Dekanov, pri Gorivu v Kopru, Vatovac Pio, delavec iz Cežarjev in pri Fructusu Delise Olivo, tehnični vodja iz Izole, pri tvrdki Rusjan v Kopru pa Corda Nikolaj, zidar iz Škofij in Verh Mirko, šofer iz Izole.

Pri gradnji zadružnega doma v Sv. Antonu si je pridobil naslov udarnika Gregorič Jože, kmet iz Sv. Antona, pri stavbeni zadrugi v Marezigah: Babič Jože, mizar iz Babičev, Toscan Pavel, zidar iz Dekanov, Bordon Avgust, šofer iz Krncev, Dobrinja Jože, zidar iz Loparja in Furlanič Leander, tesar iz Dekanov.

Edilit v Kopru je nadalje izbral za udarnike Lukača Viktorija, delavca iz Škocijana, Bertoka Marijana, kovača iz Pobegov, Umerja Mirka, delavca, Babuderja Želka, delavca iz Šmarij, Sgoifo Ivana, zidarja iz Sv. Daniela v Furlaniji, Bonifaccia Viktorja, delavca iz Pirana, Vuka Ivana, delavca iz Kaldanije, Knežiča Antona, delavca iz Kaštela.

Pri podjetju solin v Piranu so imenovali za udarnike Babiča Antona, zidarja iz Sv. Jerneja, Fonda Jurija, delavca iz Pirana, Jakomina Nazarija, zidarja iz Kubeda, Berdardija Ivana, delavca iz Malije, Finderle Jožeta, delavca iz Sv. Lucije, Cimermana Antona, zidarja istotam in Benčiča Petra, delavca iz Kaštela.

S kakšnim zanimanjem se je naše ljudstvo pripravljalo za II. kongres

Po vsem sektorju Marezige so člani partije in množičnih organizacij pripravljali slavoloke in krasili balkone ter sedeže množičnih organizacij. Na mostu pod Novakom je tak slavolok z napisom: Živel II. kongres KP STO. Kjer obrne cesta na Manžan je drugi slavolok z enakim napisom in slikama Tita in Stalina. Prav tako je v Vanganelu velik slavolok z napisi. Nad vasjo Babiči žari na višini velika rdeča zvezda. Na zvoniku v Marezigah je prav tako že od daleč vidna peterokraka zvezda.

To so znaki zaupanja in solidarnosti našega ljudstva svoji komunističnih partij, katere vodstvo bo v treh dneh kongresa potegnilo ravno črto

Izlet na Čaven (Kucelj)

Planinsko društvo v Kopru priredi v soboto in nedeljo, to je 15. in 16. oktobra skupinski izlet na Čaven (Kucelj).

Prijave sprejema do torka 11. t. m. do 18. ure tov. Franjo Kerkoč pri zavodu za socialno zavarovanje.

Trst

Zakaj je tržaška industrija mila v težavah?

Poročila lokalne Trgovinske zbornice tožijo že blizu leto dni, da je tržaška milarska industrija v težavah. Zaposlena je ves čas komaj z 30 odst. svoje proizvodne zmogljivosti! Zakaj? Poročilo «Astre» z dne 6. t.m govori jasno: «Pomanjkanje dela izvira predvsem iz pomanjkanja surovin ameriškega izvora. Tukajšnja podjetja se preskrbujejo sedaj na italijanskem trgu, zlasti v oljarnah v Margheri in Tržiču, toda cene niso ugodne. Upajo pa in pričakujejo povečanja uvoza ameriškega loja in maščob po izvirnih cenah, ki so ugodne. Proizvodnja tudi močno občuti konkurenco italijanskih tvornic ter prav s težavo oddaja izdelke v Italijo, ker ne more tekmovati z izdelki italijanske industrije, ki prejema surovine iz inozemstva v zadostni meri in ceneno.»

Zaključek je dvojen: namerna sabotaža tržaške milarske industrije je prav groba. Vprašanje je le, kje je krivda, ali na strani italijanske industrije ali pa morda ameriških tvrdk, ki skušajo oddajati na tržaški in italijanski trg svoje lastne izdelke, deloma tudi preko svojih podružničnih tvornic v Italiji sami (n.pr. Palmolive itd). Ali se ne bi morda pristojni krogi vendarle zganili in kaj ukrenili v korist naše industrije, že zato, da ne bo treba poslušati našega dokazovanja o škodljivosti vključevanja Trsta v Marshallov plan?

Nove grobnice na pokopališču pri Sv. Ani

Uprava občinskega pokopališča pri Sv. Ani obvešča, da bo v najkrajšem času pripravljen za nove pokope prostor št. XXXII na oddelku II., kjer so posmrtni ostanki pokopanih od 26. avgusta 1939 do 25. oktobra 1939.

Kdor bi hotel posmrtne ostanke prenesti v drug grob, se mora obrniti do 5. novembra t. l. na odsek za pokopališča v ul. Teatro št. 5-III, soba 43. Po tem roku ne bo več dovoljen prekop. Prav tako ne bo po tem roku dovoljeno, da bi svojci dvignili nagrobne plošče in druge pogrebne znake pokopanih, kateri ostanejo v tem primeru last občine.

Iz Kanalske doline

Sejem v Ukvah in še kaj drugega

Naša občinska uprava se je končno odločila, upeljati v Ukvah reden sejem po dvakrat na leto, in sicer prvo soboto v aprilu in oktobru. Prvo sejmovanje je bilo določeno za soboto 8. t.m. Kako se je obneslo, kakšen je bil obisk in če bo ta novost v korist tudi delovnemu ljudstvu, bomo poročali ob drugi priliki.

Sedaj je doba, ko se zaljubljeni pari podvizajo v zakonski jarem in tako sta si 1 t.m. obljubila večno ljubezen in zvestobo tudi domačin Slander Rihard in Vipavka Tončka, ki že več let prebiva v naši sredi. To je že drugo dekle iz Vipavske doline, ki je stopilo pri nas v zakonski jarem. Upamo, da bo to križanje z živahno vipavsko krvjo poživilo tudi domačo ukvansko zaspanost. Sicer domača dekleta takega uvoza nič kaj ne odobravajo, vendar si tega ne upajo javno pokazati.

Števerjan

Ščedenci so še vedno v temi

Po dolgem moledovanju domačinov je električna družba Selveg pred časom pričela z delom za ojačenje električnega toka in kakor je obljubila, tudi za napeljavo luči v one predele naše občine, kjer je še ni bilo. Proračun za ta dela pa je bil precej visok in zato so vaščani sami priskočili na pomoč in sicer na ta način, da je vsak gospodar dobavil po en drog in prostovoljno delal po več kot 10 ur.

Ko so končali z deli, so morali vaščani z žalostjo ugotoviti, da je bil ves njihov trud zaman, ker so samo ojačili dosedanjo napeljavo, medtem ko so naselja Ščedno, Ašči in Ušje ostali še vedno brez razsvetljave. Pozneje je krožila govorica, da bo Selveg najprej končala selo v št. Mavru in nato nadaljevala z novo napeljavo v Števerjanu, vendar pa doslej o tem ni ne duha ne sluha, čeprav je delo v št. Mavru že končano. Najbrže je Ščedencim in drugim usojeno, da bodo še za naprej ostali v temi in si bodo morali okajevati zidove s smrdečimi petrolejkami.

Prometni davek na povrtnino

Pokrajinska zveza trgovcev v Gorici sporoča:

Glede splošnega prometnega davka na povrtnino vsebuje čl. 24 ministrskega odloka št. 76172 z dne 23. 12. 1948 posebne predpise o plačilu tega davka za leto 1949. Ta določba pravi, da mora splošni prometni davek plačati kupec v primeru, da je nabavil blago direktno pri pridelovalce. Ta predpis velja samo za nakupe, ki se izvršijo na kraju pridelave in kupec prevzame blago na posestvu prodajalca. V primeru pa, da poljedelec prodaja svoje blago na javnem tržišču, prevzame sam vlogo trgovca in mora plačati splošni prometni davek, kot ga plačujejo trgovci na debelo in komisionarji na podlagi računa ali drugega enakovrednega dokumenta.

GORIŠKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA IN UPRAVE PRIMORSKEGA DNEVNIKA V GORICI - SVETOGORSKA ULICA 42 - TEL. 749

Ponosni smo na brate, ki grade socializem

Vtisi Goričanov ob obisku Jugoslavije in zagrebškega velesejma - Velikanski napredek na vseh področjih

Skupina goriških Slovencev si je ogledala pred dnevi zagrebški velesejem. Z njo je bil tudi pisec tega članka, ki nam pripoveduje o svojih vtisih naslednje:

Takoj, ko sem prestopil mejo pri Gorici, sem imel vtis, da sem stopil v veliko delavnico. Vse dela in hiti. Ne najdeš človeka, da bi držal križem roke, tudi če si boš ne vem kako prizadeval. Vse povsod vidiš nove zgradbe in nove objekte. Značilno je, da so povsod napisi, ki pozivajo ljudstvo na delo, kot najboljši odgovor kominformističnim klevetam. «To je naš odgovor klevetam» pravi napis na neki zgradbi, ki je skoro dokončana. In podobne napise vidiš vsepovsod.

Potovali smo do Zagreba s posebnim vlakom skupno z Tržačani. V bližini hrvaške prestolnice smo opazili vlake, ki so prihajali iz Zagreba. Bilo so natrpano polni, da so ljudje stali na strehah, se vzpenjali ob vozovih in je bil ves vlak podoben velikanskemu človeškemu grozdu, ki se je premikal. Tudi na glavnem kolodvoru velika množica ljudi. Marsikaterega izmed nas je preletel dvom, da ne bo mogoče najti v Zagrebu prenočišča in hrane spričo take množice ljudstva. Toda vse je bilo dobro in do pičice natančno urejeno. Našli smo udobno prenočišče, izdatno in tečno hrano. Zvečer smo se porazgubili po Zagrebu.

Zagreb je krasno mesto. Ulice so široke s številnimi drevoredi in med hiše so posajeni parki. Ogledal sem si «Narodni magazin», kjer je bilo v izložbah veliko predmetov, katere bi pred dvema letoma v njih zaman iskal. Tudi radijski aparati jugoslovanske proizvodnje so nekaj lepega in oddajna postaja v izložbi je pritegnila splošno pozornost. Jugoslavija je morala pred leti vse te predmete uvažati iz inozemstva, sedaj pa ima že lastno proizvodnjo, ki se veča iz dneva v dan. Ta večer sem zaman iskal prostora v kavarnah «Dubrovnik» in «Gradski podrum», vse je bilo zasedeno in če pomislimo, da je v obeh prostora za več tisoč ljudi, si lahko predstavljamo, koliko je bilo ljudstva. Pred leti se je v teh kavarnah zbirala le buržoazija, danes pa so dostopne vsakemu.

Zjutraj smo odšli zgodaj na velesejmski prostor na Savski cesti misleč, da ob tej uri ne bo velikega navala. Pa smo se zmotili. Po paviljonih smo morali hoditi v dolgi vrsti in zelo počasi. Vsega nisem mogel dobro videti, ker bi bil potreben ves dan za podroben ogled samo jugoslovanskih paviljonov.

V paviljonu «D» so razstavljeni proizvodi lokalne industrije, ki se stalno veča in bo do konca leta dosegla 498 odst. prvotne proizvodnje Državni in zadružni sektor se dvigata, privatni pa polagamo izginja. Kot primer nam naj služi mesto Beograd, kjer je letošnja proizvodnja mestnih podjetij bila 93 krat večja kot pa 1946 leta. Ti podatki so dovolj jasen odgovor vsem tistim, ki trde, da se v Jugoslaviji ne gradi socializem. Celotni velesejem pa dokazuje, da zna Jugoslavija graditi socializem tudi če ji odrekajo pomoč ostale države ljudskih demokracij pod pritiskom SZ in Informbiroja.

Vsi paviljoni so zanimivi. Že v prvem je pritegnil pozornost model nove železniške postaje v Sarajevu, ki je v tem času že skoraj dograjena. To je velika in moderna stavba v obliki polkroga. V njej bodo imeli stanovanje vsi uradniki in železničarji in postajni uradi bodo v modernih prostorih. Zanimiv je tudi načrt športnega igrišča v Beogradu, ki je tudi v glavnem že dovršeno in v katerem bo prostora za 60.000 ljudi. Od enega razstavnega prostora do drugega stalno raste zanimanje. Tu vidiš razstavljene vse potrebno orodje za kirurgijo od operacijske mize do nožev in škarij. Prej je morala Jugoslavija vse te predmete uvažati, sedaj pa jih sama izdeluje.

V oddelku lesne industrije smo imeli jasno sliko o možnostih, ki jih ima Jugoslavija na tem polju. Pohištvo je najmodernejše in kar je glavno, vse je namenjeno delovnemu ljudstvu. Isto je v tekstilni in prehrambeni industriji in drugod. Ljubljanski kolektiv «Angora» n. pr. kupuje odpadke, da iz njih izdeluje kape, rokavice itd. Nič ne se v izgubo in vsi delajo na tem, da se dvigne življenjski standard v državi. Stvarnost dokazuje, da socializem v Titovi Jugoslaviji pomeni blagostanje in široko izbiro dobrega blaga ter lepo in kulturno življenje za delovnega človeka.

V posebnem paviljonu je razstavljeno bogastvo jugoslovanske zemlje od premoga do najdragocenejših kovin. V stari Jugoslaviji so izkoriščali to bogastvo tujci, sedaj pa daje svoje rude jugoslovanskim narodom in to bogastvo bo odslej koristilo potrebam delovnega ljudstva.

Na prostem so razstavljeni razni moderni stroji, kakor kopalni stroj, ki bo nadomeščal delo 500 ljudi. Vredno si je ogledati tudi nove železniške vozove, ki nimajo prav ničesar zavidati inozemskim. Spalni voz, jedilni voz, potniški vozovi, vse je izdelano po predpisih najmodernejše tehnike.

Posebno pozornost pa vzbuja paviljon težke industrije, ki je najlepši dokaz graditve socializma v Titovi Jugoslaviji. Z lastnimi silami izdelujejo vse potrebno za postavitve električnih central, ki jih je včasih dobavljalo inozemstvo. Poleg velikih hidrogeneratorjev, turbin, telefonskih central, kinoaparatur, števcev so v tem paviljonu razstavljene tudi nova jugoslovanska vozila. Tu vidimo kamion «Pionir» in «Prvenac», izdelek avtomobilske tovarne v Mariboru. V bližini Maribora se sedaj gradi nova tovarna, ki bo zaposlila 40.000 delavcev.

(Nadaljevanje in konec prihodnjič)

Umreti nočejo

Pisma ljudi, ki naj bi jih po poročilih nekaterih listov ubili obmejni stražarji

«Resnica je božja deklica in jo je treba vedno in povsod spoštovati», so nas nekoč učili. Zdi se pa, da to pravilo ne velja za duhovne gospode, zlasti ne za one, ki kvasijo okrog «Katoliškega glasa».

Ni še dolgo tega, kar so si s stisnjeni ustmi morali ti ljudje priznati, da ima laž kratke noge, ko je kar na lepem znova oživela Marija. Legiša iz Jamelj, o kateri so pisali, kako kruto da so jo umorili obmejni vojaki na meji, ko je hotela domov. Pa ti piše ta nepokorna deklica iz Bosne in pravi, da je živa in zdrava, ter da jo sploh ni bilo pri meji tiste dni. Kaj ne, taka predrznost! Tako ugovarjati takemu posvečenemu glasilu, ki so od zadnjič še ni ponovno zlagalo.

No, gospode to ni mnogo motilo in so že v naslednji številki nadaljevali svoje gorostasne laži o novi Jugoslaviji. Ker pa jim je grobarski poklic menda najljubši, so v njihovi številki z dne 14. septembra zopet našli «očividci» dva mrliča blizu Podsabotina, ki da so ju graničarji ubili, slekli in pustili, da sta ležala tam več dni nepokopana.

Tokrat so gospodje dobili še zaveznika v «Demokraciji», ki je vedela povedati, da je brzostrelka Titovega stražnika pobila 20-letnega Miklusa Doreta iz Oslavja, ki je hotel skrivaj čez mejo, da bi dobil potrebne listine za poroko. Tudi to poročilo ve povedeti, da je Mikluš ležal na mestu ustrelitve nepokopan dva dni in dve noči. Očitno gre za enega obeh mrtvecev «Katoliškega glasu», «ki ga je Demokracija» identificirala okrog 10 dni pozneneje.

Pri drugem mrliču pa je zastopal Janeza Krstnika sam prevzvišeni «Giornale di Trieste», ki ve povedati v svoji številki od 24. septembra, da je bil to Jožef Pintar iz št. Mavra 18. Dopisnik pravi v svojem poročilu, da je hotel Pintar na obisk k bolni materi, pa mu oblasti niso dale dovoljenja. Zato je sklenil iti skrivaj preko meje in tale povratek takole opisuje: «Pretekli ponedeljek okrog 18. ure se je Pintar plazil po vseh štirih navzdol po pobočju Sabotina. Že je dosegel nek prehod na meji, toda njegov manever je opazil graničar. Ta je počakal, da je oni prišel skoraj do bodeče žice in potem sprožil iz brzostrelke smrtonosne salve. Samo še krik «mama, mama!» in potem je zopet zavladala tišina».

Tako je torej vedela povedati te čedna trojica. Toda glej ga spaka! Niti Mikluš Doro niti Jožef Pintar nista imela in nimata še namena umreti, da bi tako ustregla tem farizejskim lažnivcem in jim služila za njihovo umazano gonjo proti Jugoslaviji in njenim vojakom na meji.

Po tem dogodku so namreč Mikluševi iz Oslavija dobili pismo od Dorčeta iz Ljubljane, ki ne samo da je živ, ampak nima niti prehlada, čeprav ga je «Demokracija» pustila ležati toliko časa nepokopanega na prostem. On se namreč sploh ni zganil iz Ljubljane, pač pa bo morda prišel na svoj pogreb, če mu ga bo «Demokracija» priredila, kar bi se po taki grozni smrti pač spodobilo.

Tudi Pintar Jožef je pisal svoji materi 23. septembra pismo, v katerem pravi, da je živ in zdrav. Isto ve povedati njegova sestra iz Tolmina v svojem pismu od 2. t. m. materi, v katerim jo oba pozdravljata in ji želita naglega okrevanja.

Tukaj sta zopet dva jasna dokaza, kako nesramno se lažejo odpadniki in tuji šovinisti, ko pišejo o razmerah in življenju na oni strani. Verjetno jih tudi to razkrinkanje ne bo odvrnilo, da ne bi še naprej klobasili debele laži. Toda vsak dan bodo našli manj kalinov, ki jim bodo nasedli, saj so naši ljudje mnogo bolj pametni, kakor pa si oni predstavljajo.

Za zboljšanje gospodarskega stanja

Predlogi sindikatov Trgovski zbornici v zvezi z javno debato o prosti coni

Na podlagi zaključkov, ki so jih iznesli na javni debati o prosti coni dne 30. septembra so sindikati predložili Trgovski zbornici naslednje predloge in nasvete:

1) *Izraba dovoljenih blagovnih kontingentov.* Preučiti bi bilo treba vse možnosti, kako izrabiti v čim večji meri dovoljene blagovne kontingente še v tem letu. To bi služilo tudi kot opravičilo za zahteve v bodočem letu. Med drugim so predložili tudi možnost dodelitve bencina in alkohola za družinsko uporabo.

2) *Vprašanje cen.* V tem oziru nasvetujejo poseben način dodeljevanja kontingentov, ki naj bi povzročil konkurenco in napotil posamezna podjetja za delo v splošno korist.

3) *Usposobljenost in oprema krajevnih podjetij.* Ker se je pri debati izkazalo, da krajevna trgovska podjetja ne zmorejo trgovskih poslov z inozemstvom, bi bilo neobhodno potrebno, da podvzame Trgovska zbornica potrebne korake pri privatnikih in zainteresiranih družbah, da bi se odpravila tudi ta pomanjkljivost, ki ovira razvoj delovanja v zvezi s prosto cono.

4) Prav tako bi bilo potrebno podvzeti *akcijo za pritegnitev potrošnikov* iz drugih bližnjih krajev na goriški trg, kakor n. pr. iz červinjanskega okraja. To bi se lahko doseglo z nižjimi cenami, z odstopitvijo tekočega goriva kolikor ga je v presežku in s primerno trgovsko reklamo.

5) *Preureditev dodeljevanja bencina.* Do sedaj se je v praksi tekoče gorivo razdeljevalo na ta način, da je šlo v korist lastnikom avtomobilov in po drugi strani je služilo kot nekakšna državna podpora za avtobusna in prevozniška podjetja. Med raznimi predlogi priporočajo onega, ki nasvetuje naj, Trgovska zbornica in občinska uprava posredujejo pri zainteresiranih, da bi izgradili novo avtobusno postajo.

6) Glede ostalih vprašanj, kakor prehod iz odprte proste cone v zaprto, preureditev kontingentov, ponovna preučitev vprašanja uprave proste cone in drugih ni prišlo do pozitivnih zaključkov, in zato niso predložili v tem oziru Trgovski zbornici nobenih nasvetov ali predlogov.

Splošni pregled šoferskih izkaznic

Obveščamo vse, ki imajo začasne šoferske izkaznice, ki so zapadle od 7.6.1949 do 6. avgusta 1949, da jih bo pokrajinska komisija za pregled šoferskih izkaznic pregledovala na svojem sedežu v ul. Oberdan 20 v torek 5. oktobra od 9. ure dalje.

Interesenti se bodo morali javiti osebno in predložiti zdravniško spričevalo izdano od inšpektorja državnih železnic ali pa kakega zdravstvenega funkcionarja. Prvo mora biti overovljeno od poveljnika korpusa, drugo pa od župana.

Vsi tisti, ki imajo začasno šofersko izkaznico v nadomestilo redne III. stopnje, ki so jo prejeli leta 1943 ali pa v bivših italijanskih kolonijah, bodo morali omenjeni komisiji predložiti poleg zdravniškega spričevala tudi potrdilo o položenem šoferskem izpitu pri pokrajinskem avtomobilskem inšpektoratu ICM, 28 T, MC in TC.

Krmin

Povratniki iz Jugoslavije v zaporu

Pred dnevi so obmejni stražniki v Krminu zasačili na meji, ko so se vračali iz Jugoslavije, kjer so bili dalj časa na delu, 37-letnega Renata Basso I. Panzana pri Tilmentu, 24-letnega Gilberta Angolinija in 58-letnega Calligaro Angela iz Humina. Stražniki so jih odvedli v krminski zapor in prijavili sodnji zaradi nezakonitega prestopa meje.

Bikarbonat sta prodajala za kokain

V petek popoldne se je nadaljevalo zasedanje goriškega kazenskega sodišča. Po jutranjem delu so sodniki v popoldanskih urah pregledali obsežno obtožnico 37-letnega Bruna Gasperinija in njegove žene 41-letne Gasperini Angele iz ul. Manzoni. Vsem je že znano, koliko je imela črna kronika opravka s to sleparsko dvojico. Kaže, da sta se Gasperinijeva bavila skoraj izključno s sleparijo. Policija, ju je več časa zasledovala in ju po mnogih poročilih o njunem sleparjenju ujela prav na delu nekega večera preteklega leta v baru Messico, ko sta v svoje mreže ujela novo žrtev, ki je tokrat bil Talete Sorgi. Ob prihodu policije, ki ju je legitimirala, je Gasperini požrl pismo, njegova žena in sotrudnica pa je svojo torbico nedolžno skrila za hrbet. Takrat sta malopridneža hotela Sorgija namazati za 300.000 lir, ki bi jih ta moral dati za steklenico kokaina, v kateri pa je bil navaden bikarbonat.

Nadalje je v obtožnici navedeno, da sta nekaj časa prej osleparila Mrak por. Muravec Sofijo za 500.000 lir na podlagi neke kupčije cerkvenih podob. Poleg tega Gasperinija še dolžijo, da se je ob aretaciji uprl agentu javne varnosti in mu tudi prisolil klofuto.

Pred sodniki se je med splošno radovednostjo številnega občinstva predstavila samo žena, ker je Gasperini na okrevanju v nekem videmskem zdravilišču. Po prečitanju obtožb in zaslišanju prvih prič, pa je sodišče na predlog zagovornika obtožencev, ki je zahteval prisotnost Gasperinija in tudi agenta, ki ju je aretiral, razpravo odložilo na ponedeljek 17. t.m..

Občinski svetniki so si ogledali občinska podjetja

Pod vodstvom občinskega odbornika dr. Antona Grusonija je šla skupina občinskih odbornikov in svetnikov pretekli petek dopoldne na obisk v občinska podjetja v Gorici. Ravnatelj teh podjetij ing. Princi je gostom razkazal posamezne naprave, in opisal njihovo delovanje. Najbolj so se zanimali za plinarno, kemični laboratorij in električno centralo, ki dopolnjuje nezadostno dobavo toka električnih hidrocentral.

Od tu je odšla vsa skupina k Soči, kjer so si ogledali nove naprave za vodovod, ki bo prejemal vodo iz reke in jo odvajal po posebnih ceveh do rezervoarja na gradu. Cevi bodo položili po ul Brigata Pavia, XX. Septembra, S Chiara, Mameli, preko Travnika in predora pod gradom do rezervoarja. Računajo, da bodo pri teh delih zaposlili okrog 100 težakov za dobo treh mesecev, kar naj bi prineslo olajšanje brezposelnosti

Širite in čitajte Primorski dnevnik!

Oktobrski izlet SPD

Da izkoristi zadnje sončne dni tega leta, priredi Slovensko planinsko društvo v Gorici, v nedeljo 9. t. m. za svoje člane in prijatelje izredni izlet. Izletna točka je S. Simeone (1500 m) nad jezerom Cavazzo.

Odhod bo s Travnika ob 6. uri zjutraj. Voznina stane za člane 500 lir in za nečlane 550 lir, za včlanjeno mladino 300 lir in nevčlanjeno 350.

Prijave se sprejemajo pri urarju Darku Šuligoju na Travniku tik Katoliške knjigarne. Planinke in planinci, privoščite si vsi užitek krasnega jesenskega izleta.

KINO

VERDI. 15: «Tragična odiseja», R. Montgomery.
VITTORIA. 15: «Mlin ob Padu», C. del Poggio.
CENTRALE. 15: «Pogumni pomorščaki», L. Barrymore.
MODERNO. 15: «Krvava arena», T. Power.
EDEN. 15: «Gianni in Pinotto v Hollywoodu».

V delu etnografske ekipe

Okolica Kopra je ena prvih področij, ki bo strokovno obdelana v etnografskem pogledu

V zgodovini slovenske etnografije bo lansko leto — 1948 — zaznamovano kot pomembna prelomnica zaradi uvedbe novih oblik raziskovanja na terenu. Od prejšnjega individualnega raziskovanja smo prestopili k načrtnemu kolektivnemu delu, ki nam bi dalo v prihodnjih desetih letih vsaj v glavnih obrisih zaključeno podobo materialne in duhovne kulture slovenskega podeželja. Ob polnem razumevanju in podpori ljudskih oblasti je Etnografski muzej v Ljubljani prevzel organizacijo dela samega, tako da je poleti 1948 mogla oditi na teren pod vodstvom Borisa Orla prva 12 članska ekipa.

Etnografska ekipa, ki je pred 14 dnevi prišla v okolico Kopra in se nastanila v Dekanih, je tretja te vrste in razpolaga zato z izkušnjami prejšnjih dveh, ki sta lani in letos raziskovali na Dolenjskem. Okolica Kopra je potemtakem eno prvih področij slovenske zemlje, ki bodo strokovno obdelana v etnografskem pogledu.

Ta svojski kotiček naše domovine po vsej pravici zasluži to prednost, saj je bil od nekdaj zanemarjen in je po sili razmer kaj malo prispeval h kulturni rasti slovenskega naroda. V naši literaturi, v likovni umetnosti, v našem javnem življenju sploh bi težko našli kako vidnejše ime sinov te zemlje. In vendar je zato delo etnografov na tem terenu sila pomembno. «Kultura» po našem ni nekaj ozkega, omejenega, in tudi ne obstoji v tem, da so posamezniki ali celi narodi pismeni, da lahko pokažejo vrsto slavnih spomenikov ali da se znajo lepo uglajeno vesti v družbi. Etnograf bo kulturo zagrabil pri koreniki, pri materialnih pogojih življenja, pri gospodarstvu, pri vprašanju družbene ureditve, kar bo vse s pridom uporabil za razumevanje duhovne kulture. «Črpnja», «kotec», «sivalka», «stisk» itd spadajo v območje ljudske kulture prav tako kakor pesem, pravljica, običaji, etno-obrtni izdelki itd. Potrpežljivo raziskovanje etnografov v koprskem zaledju jugovzhodno od Trsta bo brez dvoma prineslo dragocenih podatkov za kulturno zgodovino slovenskega naroda. Odkrilo bo v vsem dejanju in nehanju naših ljudi ob vzhodnem delu tržaškega zaliva premnoge kulturne prvine, ki nesporno povezujejo ta kraj s slovenskim svetom, a so nam doslej bile neotipljive, ker nismo imeli podatkov o njih.

Seveda nimamo namena skrivati, da žive na področju, ki smo ga izbrali za raziskovanje, tudi pripadniki sosednjega italijanskega naroda. Pri svojem delu se bomo zmeraj izogibali neznanstvenih prijemov mnogih italijanskih lokalnih «znanstvenikov». Kjer koli bi nam delo narekovalo, da vstopimo v italijansko hišo, bomo prekoračili ta prag z nezmanjšanim zanimanjem, sporazumevali se bomo italijanski, a varhivih ekipe pa bodo tudi ti italijanski zapiski na razpolago vsakemu resnemu povpraševalcu. S potvarjanjem dejstev bi kopali grob mladi in resni vedi - slovenski etnografiji, ki se komaj pričenja samostojno uveljavljati. Tega namena pa še zdaleč nimamo.

Etnografska ekipa, ki se mudi v severnem delu cone B, je sestavljena deloma iz poklicnih etnografov (Boris Orel, Vilko Novak, M. Matičetov), deloma pa iz članov, ki so bili pritegnjeni iz sorodnih znanstvenih poklicev (dr. R. Hrovatin, Ivo Juvančič, ing. P. Suklje). Poleg omenjenih sodelujejo v ekipi od vsega začetka, še štiri študentke iz Ljubljane (ena z univerze in 3 s šole za umetno obrt), nekaj dni po prihodu na teren pa nam je slovenska gimnazija v Kopru dodelila v pomoč 4 dijake domačine. Skupaj šteje ekipa 14 članov in jo vodi podpisani. Delo in delavci so porazdeljeni v tri skupine: za materialno, socialno in duhovno kulturo. Tu se nočem spuščati v podrobnosti, ker bodo v prihodnjih dneh trije vodilni člani ekipe vsak po svoje in vsak s svojega področja v besedi in podobi poročali o dosedanjih uspehih našega raziskavanja.

Dotaknil bi se le še neke druge ekipe, ki dela istočasno kot naša nedaleč od nas po slovenskih vaseh v coni A, kakor je pred kratkim poročal «Primorski dnevnik». Nehote bi jo človek primerjal z našo ekipo: obe nekaj iščeta in se ustavljata pri starih objektih na vasi, ob na pol razpadlih hišah, pri siromašnih ljudeh itd. Razdalja med delovnim področjem obeh ekip znaša komaj 10 do 20 km, med njima teče samo nesrečna Morganova črta, in vendar se razlikujeta med sabo kakor noč in dan. Tam kapitalistično italijansko filmsko podjetje, tu znanstvena ustanova mlade slovenske ljudske republike. Mi tu si na vse načine prizadevamo, da bi iz ustnega izročila, po spominu mladih in starih in po materialnih ostankih preteklih dob čim bolj zvesto in resnično prikazali življenje naših prednikov, tam se pa režiser in snemalci «umetniškega» filma Bela črta (Linea bianca) poslužujejo vseh mogočih sredstev za grobo, žaljivo potvarjanje zgodovinskih dejstev. K sreči imajo naši ljudje bistro oko in jim zlepa ne nasedajo čeprav «Ata film» in podobne družbe razpolagajo z neizčrpnimi tehničnimi in finančnimi sredstvi. Nasprotno pa je naša etnografska ekipa povsod, kamor je doslej prišla, naletela na odprta vrata in srce, čeprav je oborožena samo z nekaj foto-aparati, čopiči, svinčniki in beležnicami. Eno prednost pa imamo mi pred mu človeku vselej pristopamo s njimi, in ta mnogo zaleže: k našeprepričevalno, prijazno besedo, ki prihaja res od srca. Naš človek pa je že tako ustvarjen, da pri njem lepa beseda vselej lepo mesto najde.

MILKO MATIČETOV

Prvi dan II. kongresa KP za Tržaško ozemlje

Za slovansko-italijansko bratstvo!

(Nadaljevanje s 1. strani.)

te. Za to delegacijo so se nato pričele vrstiti delegacija za delegacijo. Delegacija Narodne zaščite je prinesla kongresu v dar prekrasen rdeč prapor na dolgem jeklenem drogu. V svojem pozdravnem govoru so zaščitniki povedali, kako tudi oni pomagajo graditi istrskemu delovnemu ljudstvu boljše življenjske pogoje. 2685 udarniških ur so napravili v predkongresnem tekmovanju in posamezni zaščitniki imajo tudi po 252 udarniških ur, kar je najboljši dokaz njihove povezanosti z ljudstvom. Zastava, ki so jo poklonili, pa je simbol miru, bratstva in enakopravnosti, ki druži narode tega ozemlja. Delegacija delavcev iz tovarne «Arrigoni» v Izoli je poklonila kongresu v veliki škatli izdelke svoje tovarne. Zelo originalen je bil dar delegacije ribarske zadruge iz Umaga. Prinesla je namreč s seboj meter dolg model jadrnice za lovitev rib, ki naj simbolizira njihove delo. Sličen simboličen dar je prinesla tudi delegacija delavcev iz solin. Model črpalke, s katero črpajo vodo iz solin, je izročila kongresu z željo, da bi njegovo delo prineslo mnogo uspeha graditvi gospodarstva na socialistični osnovi. Delegacija delavcev iz piranske ladjedelnice je povedala, da so v predkongresnem tekmovanju načrt stoostotno izpolnili. Navzoči delegati so na te besede vstali in nekaj minut vzklikali tov. Titu in tov. Babiču. Delegacija delavk in delavcev iz tovarne «Arrigoni» v Umagu je poklonila kongresu izdelke svoje tovarne z besedami: «Naj živi veliki vodja komunizma maršal Tito!» Burno je bila pozdravljena delegacija EDILIT iz Kopra, ki je v svojem pozdravnem govoru na glasila da so presegli za 70 odst. V njihovem kolektivu imajo tovariša, ki je proglašen za novatorja in racionalizatorja. Nadalje imajo 11 udarnikov in 65 pohvaljenih, kar je zelo veliko, ker ves njihov kolektiv tvori 130 ljudi. Kongresu so poklonili reljef maršala Tita. Tovariš Petronio se je zahvalil in naglasil, da z delom pobijajo zloglasno resolucijo Informbiroja. Delegacija kmečke obdelovalne zadruge «1. maj» v Bujah je pozdravila v imenu 59 družin, ki so sedaj včlanjene v zadrugi. V imenu predsedstva je tov. Petronio želel, da bi kmalu bile po vsej Istri take zadruge, kakršna je zadruga «1 maj». Delegacija vinarske zadruge iz Buj je naglasila, da je dvignila proizvodnjo za 300 odst. odkar imajo ljudsko oblast. Kongres so prinesli v poklon najrazličnejše vrste vin, ki jih pridelujejo na Bujščini. Številna je bila delegacija delavk in delavcev iz «Ampelea», tvornice konserv v Izoli. Tudi ta delegacija je prinesla v poklon svoje proizvode. Tovariš Petronio jim je v imenu predsedstva rekel, naj ponesejo vtise, ki so jih dobili na kongresu, med svoje tovariše in tovarišice v tovarno. Originalen je bil dar gradbenega kolektiva iz Semedele. Prinesli so model konstrukcije mostu, ki ga sedaj ta kolektiv gradi v Sičolah. Navzoči delegati so burno vzklikali tov. Titu in Babiču ter stoje pozdravljali delegacijo delovne brigade «Branko Babič» z avtostrade. Ta delegacija je prinesla zelo svojevrsten dar kongresu. Poklonila mu je svojo prehodno zastavico, ki si jo je tam zaslužila. Najmlajši član brigade neki 10-letni pionir je zastavico zataknil v cvetlični lonec, potem pa se sramežljivo stisnil k ostalim tovarišem in čakal da tudi on poda roko tov. sekretarju Komunistične partije Tržaškega ozemlja tov. Babiču. Kako globoko je prodrla v delovno ljudstvo Tržaškega ozemlja zavest, da koraka komunistična partija, ki oslanja svoje delovanje na borbene tradicije, po pravi poti, dokazuje dar, ki ga je poklonil kongresu 70-letni delavec Bossi Franc iz Umaga. 40 let je delal v tovarni strojev Sv. Andreja v Trstu, kjer je bil načelnik nekega oddelka. Ker je bil s svojimi tovariši vedno tovariški in je z njimi tovariško postopal so mu ti za 40-letnico njegovega dela v tovarni poklonili zlato medaljo. To medaljo je sedaj poklonil II. kongresu z željo, da bi jo pripeli na rdečo zastavo, ki jo je kongresu poklonila Narodna zaščita. Tovariš Sorta Giordano je na njegovo željo to storil in mu toplo stisnil roko. Predno je odšel tovariš Bossi Franc z odra, je zaklical: «Naj živi Tito, naj živi komunizem!» S tem vzklikom je povedal vse. Povedal je, da je Tito tisti, ki danes visoko dviga zastavo komunizma.

DELEGACIJA DELAVCEV PIRANSKIH SOLIN, KI DARUJEJO II. KONGRESU KP STO-ja MINIATURNO VODNO ČRPALKO.

Popoldansko delo kongresa se je pričelo z referatom tov. Babiča, katerega objavljamo v obširnem izvlečku na III., IV., V., in VI. strani. Njegov referat so delegati večkrat prekinili. Ko je govoril o Jugoslovanski armiji, katera ščiti ljudsko oblast, se aplavzi Titu in Partiji niso mogli poleči. Ob 5,40 je tov. Babič svoj govor prekinil. Pred pričetkom odmora je tov. Petronio v imenu predsedstva prečital nekatere dospele brzojavke, in sicer brzojavko, ki so jo poslali partizani iz Smarij nad Koprom, brzojavko, ki jo je poslalo 30 žena iz Pobegov z udarniškega dela za zadružni dom. V to brzojavko je bil priključen še poseben pozdrav za tov. Babiča. Brzojavko so poslali tržaški študentje, ki študirajo v Ljubljani. Po prečitanju te brzojavke so delegati stali in nekaj minut vzklikali Titu in partiji.

Sledila je brzojavka Enotnih sindikatov iz Pirana.

Po prečitanju brzojavk je prinesla kongresu pozdrave delegacija prosvetnih delavcev v imenu Slovensko hrvatske prosvetne zveze. V delegaciji so bili znani kulturni delavci, načeloval pa jim je dr. Robert Hlavaty. Njihov pozdravni govor je bil večkrat prekinjen z aplavzi Titu in Partiji. Ob koncu pa so navzoči delegati delj časa stoje aplavdirali tov. Titu in tov. Babiču. Delegacija prosvetnih delavcev je poklonila kongresu akvarelno sliko in himno, ki jo je skomponiral tov. Ubald Vrabec in ki so jo peli na večerni kulturni prireditvi. V imenu predsedstva kongresa se je zahvalil delegatu prosvetnih delavcev tov. Petronio in poudaril, da so oni nosilci progresivne kulture. Še prav posebno se je zahvalil za himno v čast kongresu.

* * *

Medtem pa prihajajo v naše uredništvo še vedno pozdravna pisma članov posameznih demokratičnih množičnih organizacij cone A.

Člani OF III. mestnega okraja (z več sto podpisi) izražajo v svojem pozdravu prepričanje, da bo KP tudi v bodoče znala braniti in se boriti za interese vsega našega delovnega ljudstva, zlasti pa za uveljavljanje narodnostnih pravic slovenskega življa na Tržaškem ozemlju.

Škedenjski sektor OF pozdravlja II. kongres KP in poudarja, da so Škedenjci prepričani, da bodo sklepi II. kongresa krepko obračunali z vsemi našimi sovragi in pošteno in smelo začrtali našo politično linijo, ki nas bo dovedla do dokončne zmage resnice, pravice in poštenja.

Žene, članice ASIZZ II. mestnega okraja pravijo v svojem pozdravu med drugim: «Me žene II. okraja verujemo v našo Partijo, ki je kristalno čista, in smo prepričane, da bo zmaga njena in naša!»

Antifašistične žene Sempolaja pa obljubljajo svoji Partiji, da bodo vedno hodile po poti, ki nam jo bo ona kazala za srečo našega ljudstva in naših otrok, za kruh in mir. Hkrati poudarjajo, da strupeni napadi na našo Partijo s strani imperialistov in kominformistov ne bodo mogli uničiti ljubezni in zaupanja, ki ga naše ljudstvo do Partije goji.

Govor podpolk. Dj. Bonačića

(Nadaljevanje s 1. strani.)

sadov svoje osvobodilne borbe skupaj s svojimi brati v socialistični Jugoslaviji. V zadnjem času, ko so začeli svobodo in neodvisnost narodov, a skupaj s tem tudi načelo samoodločbe, prodajati za dolarje s strani ZSSR, so ustvarjene popolne možnosti za imperialiste, da bi ribarili v kalnem.

Prodaja Slovenske Koroške Avstriji je dala spodbudo imperialistom Italije, ki jim pomagajo Angloameričani, da povečujejo svoje apetite na Svobodno tržaško ozemlje, pri čemer so jim dali polno podporo tudi šovinistični elementi iz Komunistične partije Italije in Vidalijevi kontrarevolucionarji. Gotovo je, da bi se ti njihovi apetiti konkretneje pojavili, če v tej coni ne bi bilo enot Jugoslovanske armade, ker mi ne bi mogli preprečiti kakršne koli enostranske nepravične odločitve. Tovariš Tito je v Pulju, ko je govoril o Svobodnem Tržaškem ozemlju, med ostalim dejal:

«Mi ne priznavamo nikakršnih enostranskih pravic pri reševanju vprašanja Svobodnega tržaškega ozemlja. Tu morajo tudi nas vprašati in ne morejo se samo enostransko voditi razgovori. Tudi mi hočemo povedati tudi mi hočemo biti vprašani, kaj in kako mislimo o Svobodnem tržaškem ozemlju, ker mi se to pot ne bomo odrekli naših pravic, ki jih tukaj imamo».

Enote naše armade, ki so na Svobodnem ozemlju Trsta, predstavljajo jamstvo, da se bodo vse te besede tov. Tita uresničile. Namreč, dokler so naše enote tukaj, do tedaj je nemogoče izvajati kakršne koli enostranske in nepravične imperialistične zamisli.

Vam je dobro znana sovražna gonja, ki se vodi proti naši deželi in ki jo organizira ter vodi vodstvo Boljševiške partije. V zvezi s to gonjo bi hotel povedati samo eno, a to je, da ta gonja ni sovražna samo do KPJ in narodov Jugoslavije. Ta gonja je prav tako sovražna in kontrarevolucionarna za mednarodno delavsko gibanje. Ona je tako nemoralna, tako breznačelna in revizionistična, da vpliva demoralizirajoče na delavsko gibanje v svetu. S svojim ciljem, a ta je nasilno vzpostavljenje neenakopravnih odnosov med socialističnimi državami in komunističnimi partijami, jemlje delavskemu razredu iz rok najnevarnejše orožje, a to je zavest in prepričanje, da se bori za svobodo, enakopravnost in neodvisnost svojega ljudstva. Kolik zločin so storili voditelji Boljševiške partije in vsi tisti, ki pokorno poslušajo, jasno in nedvoumno govori dejstvo, da danes ni enotne demokratične fronte, da ni enotnosti delavskega razreda vsega sveta v borbi proti imperializmu. To se najbolj jasno vidi iz položaja, v katerega je delavski razred Trsta kakor tudi vsega Svobodnega ozemlja dovedla ta gonja.

Danes, ko o tem govorim, se spominjam tistih dni, ko so skoro vse delovne množice Trsta in okolice pod vodstvom Komunistične partije skupaj z našimi vojaškimi enotami sodelovale pri osvoboditvi Trsta izpod nemških fašistov. Enotnost delovnih množic je bila tedaj vredna vsega občudovanja. Jaz kot očividec te enotnosti in hrabrosti delovnega razreda Trsta bi o tem lahko mnogo in mnogo govoril. Omenil sem samo toliko, ker se ob spominu na te slavne in svetle dneve iz zgodovine vašega delavskega razreda lahko danes prav tukaj najbolj jasno in najbolj očitno vidi vsa škodljivost in težke posledice nedemokratične in kontrarevolucionarne politike CK VKP(b), ki je razbila enotnost delavskega razreda in demokratičnega gibanja v Trstu in v coni A.

Vaša borba, ki jo vodite danes proti tržaškim informbirojevcem (vidalijevcem), ni prav nič manjša in manj značajna in manj pomembna od tiste, ki ste jo vodili med vojno. Ona je toliko značajnejša, da po važnosti in koristi za mednarodno delavsko gibanje preseza meje STO-ja, ker predstavlja borbo za ohranitev marksistično-leninističnih načel, a proti revizionizmu, ki se s polno paro vrinja delavskemu razredu s strani CK VKP(b). Ta borba je borba za zmago pravice in resnice v delavskem gibanju. S te strani ima ta vaš kongres velik pomen, ker bo na njem sprejeta vrsta sklepov, ki bodo poleg drugega vašo borbo za enotnost delavskega razreda, borbo za zmago resnice in pravice

Želim vam v imenu borcev in vodstva naših enot čim uspešnejše in plodovitejše delo!

Naj živi II. kongres KP STO-ja! Naj živi Komunistična partija Jugoslavije, borec za enakopravne odnose med socialističnimi državami in komunističnimi partijami!

Naj živi tov. Tito, organizator in voditelj borbe proti revizionizmu!

Uspela kulturna prireditev na čast II. kongresa KP

Snoči je bila v čast II. kongresa KP STO-ja v gledališki dvorani v Izoli prirejena uspela kulturna prireditev ob sodelovanju orkestra odreda JA pod vodstvom G. Učakarja, ki je prireditev otvoril s sviranjem «Internacionale».

Nato je komorni zbor iz Trsta pod vodstvom tov. Ubalda Vrabca zapel njegovo skladbo pod naslovom «Mi», posvečeno II. kongresu KP STO-ja, ki je žela med poslušalci veliko priznanje, tako da so jo izvajalci morali ponoviti. Tov. Glauco Redi je nato recitiral «Lettera a Ezio Gallo» od L. Turconija, t.j. pismo, v katerem avtor milanskemu funkcionarju KPI obrazloži, kaj je tako imenovana «cricca di Tito»: 15 milijonsko ljudstvo Jugoslavije, ki gradi socializem

Vse je iznenadil izredno dobro izvežbani hrvatski pevski zbor iz Buj pod vodstvom tov. M Martova, ki je zapel Matetičevo «Slobodo» in žel navdušene aplavze. Tov. Raztresen Stane je recitiral Klopčičevo «Komandant Stane», tov. Jožko Lukež pa v hrvaščini Kostićevo «Pred partijom», tov. Zega Ernest pa Borovo «Našim sodnikom». Vse tri recitacije so navzoči pozdravili s toplim ploskanjem. Zbor Narodne zaščite iz Kopra je pod vodstvom V Babiča zapel «La nostra bandiera», «Partizansko» «Delavsko himno». V predzadnji točki je ponovno nastopil Komorni zbor iz Trsta z Vrabčevo «Pesmijo o ljudski oblasti», za zaključek pa je orkester odreda JA sviral venček partizanskih pesmi.

Govor tov. Ivana Regenta

(Nadaljevanje s 1. strani.)

vedelo, in prav je imelo, da je Jugoslavija na poti socialistične izgradnje, da bo ta svoj socializem doma izgradila v korist sebi in v korist vsega mednarodnega demokratičnega gibanja. Izrekli so se za priključitev k Jugoslaviji zato, ker se je tržaško delovno ljudstvo postavilo na marksistično-leninistično-stalinistično stališče, ki ugotavlja, da vsa mesta brez izjeme spadajo k svojemu zaledju, kateremu morajo služiti, in zaradi tega tudi Trst spada k svojemu naravnemu zaledju.

Tržaško delovno ljudstvo ni grešilo, grešili so tisti, ki danes očitajo tržaškemu delovnemu ljudstvu to pravilno stremljenje. Če sploh zadene glede tega koga kaka krivda, tedaj zadene KP Italije, ki je s svojo oportunistično politiko dovolila, da je prišla v Italiji zopet na vlado reakcija, za katero se tržaško delovno ljudstvo pač gotovo ni moglo izreči. Proti reakcionarni Italiji je izbralo socialistično Jugoslavijo.

Na podlagi tega bratstva, tega mednarodnega sodelovanja med tržaškimi Slovenci, Hrvati in Italijani je delavsko gibanje na Tržaškem ozemlju bilo močno. Vsi tovariši se bržkone spominjate, da ni bilo na vsem svetu kotička, ki bi bil tako razgiban, kakor sta bila razgibana Julijska krajina in Trst In toliko časa, dokler je bilo delavstvo enotno, združeno, dokler je imelo vero v socializem in vero vase in v svoje sile, je bilo sila, je bila močno in ni je bilo sile ki, bi bila mogla zatreti to revolucionarno socialistično proletarsko gibanje.

Tovariši, treba je vsekakor delati na to, da bi enotnost, ki so jo razbijaški elementi uničili, ki so jo uničili zato, ker imajo interes, da se ne bi ta enotnost zopet vzpostavila, je treba, poudarim, delati na to, da bo prišlo do zopetne enotnosti tržaškega delavskega gibanja, do bratstva med Slovenci in Italijani, do tistega gibanja, ki bo nudilo najboljšo perspektivo za nadaljnji razvoj vsega tržaškega socialističnega, revolucionarnega, komunističnega gibanja. Ne sme vam biti žal za nobeno uro, uporabljeno v ta namen, za noben najmanjši utrip, ki je namenjen združevanju delovnega ljudstva. Ni treba, da bi vam bilo žal za nobeno misel, ki išče sredstva, načine, po katerih bi zopet prišli do tega združenja na vašem teritoriju.

Vaša Partija, na katere II. kongresu ste danes, dela na to in si je prevzela nalogo, da bi to izvršila. In ni nobenega dvoma in ga biti ne more, da kakor v vseh dosedanjih bojih in bitkah bo vaše gibanje pod vodstvom take partije v vašem STO-ju zmagalo.

Tisočkrat je bilo že rečeno, da ne sme biti Trst jabolko razdora med italijanskim in slovanskim ljudstvom, med ljudstvom Jugoslavije in Italije, marveč mora biti most, ki bo združeval ta dva naroda, ki bo napravil iz teh dveh narodov orjaško silo, na podlagi katere se bo razvijalo gibanje v korist socializma in napredka vsega človeštva.

Do razdiralnega dela v Trstu je prišlo na podlagi resolucije Informbiroja proti KPJ. Težko je reči, da je bila kdaj koli kakšna resolucija proti kateri koli partiji in proti kateremu koli gibanju tako krivična, kot je ta. Niti ena beseda v tej resoluciji ni resnična.

Naučiti se moramo gledati resnici v obraz, pa naj bo ta kakršna koli, in boriti se moramo proti krivicam, pa naj bi prišle od kogar koli. Dejstvo je, da resolucija vsebuje vse polno laži, klevet, obrekovanj in to je treba odkrito povedati, pa tudi če bi jih izrekel sam papež.

Socialističnega, proletarskega, revolucionarnega gibanja ne moremo izgraditi in utrditi na podlagi laži, klevet in obrekovanj, na podlagi neresnice.

Ta spor je vedno bolj in bolj poglablja in treba je odkrito povedati, da ima največjo škodo zaradi tega proletarsko gibanje vsega sveta. Ne gre tu samo za Jugoslavijo, ne samo za Trst, ne gre za Tita in za Kardelja, ampak gre za resnico, gre za to, na kakšni podlagi naj bodo osnovani odnosi med socialističnimi državami; gre za vprašanje, na kakšni podlagi naj se osnujejo odnosi med ljudmi

Treba je končati s prakso, da sme kdor koli udariti kogar koli po glavi, očitati mu, da je trockist, nacionalist, izdajalec, imperialist itd. in zahtevati od tega človeka, da bi molčal! Če je kdo kaj takega mislil, je na napačni poti. Če od strani voditeljev Sovjetske zveze padajo očitki po Komunistični partiji Jugoslavije in njenemu CK, se izrekajo vsemogoče neresničnosti, laži in klevete, tedaj ne moremo in ne smemo pričakovati, da bo KPJ vse to mirno prenašala in molčala. Kajti vedeti je treba, da kdor molči, potrjuje. In če bi KPJ spričo vseh teh klevet, ki so bile iznesene proti njej, spričo oseh teh sramotnih priimkov, ki so bili naslovljeni na naše voditelje, molčala, bi priznala, da je to res.

Zato in zaradi morale, ki mora vladati v socialističnih vrstah, smo odgovorili in nismo uporabljali pri tem laži in klevet in nobenih grdih pridevkov, marveč smo le pokazali stvarnost takšno, kakršna je in jasno je, da proti tej stvarnosti oni ne morejo nič.

Očitajo Jugoslaviji, da ni socialistična, da ne gradi socializma. Ne mislite, da je to naključno, kajti zato, da bi mogli postopati proti Jugoslaviji tako, kakor postopajo, zato, da so na dan, ki je bil posvečen boju za mir, lahko odpovedali Jugoslaviji pogodbo o nenapadanju in o bratskem sodelovanju, zato, da so jo gospodarsko popolnoma bojkotirali, zato, da so jo mogli proglasiti kot nesocialistično državo, obrekovati jo, da gre v imperializem. Kajti če bi povedali, tako kot je res, da je namreč Jugoslavija socialistična država, tedaj ljudje ne bi mogli razumeti, zakaj neki vlada Sovjetske zveze, ki je socialistična država, postopa proti Jugoslaviji, ki je tudi socialistična, tako nesocialistično

Toda oni niso tako močni, da bi mogli z lažjo skriti resnico.

Morda se jim more to posrečiti za kratko dobo, ampak z lažjo resnice ne morejo prikriti za vedno in je tudi ne bodo mogli, kakor ne bodo mogli z lažjo uničiti gradnje socializma v Jugoslaviji.

V Jugoslaviji je industrija podržavljena, morda smo jo podržavili zato, ker bi se hoteli prikupiti imperializmu?

V Jugoslaviji je vsa trgovina na drobno in debelo, notranja in zunanja podržavljena; morda smo storili to zato, ker smo se hoteli prikupiti kapitalističnim in imperialističnim trgovcem?

V Jugoslaviji kolektivizirajo poljedelstvo, ustvarjajo skupne obdelovalne zadruge; morda zato, da bi se prikupili kulakom in velikim kmetom?

Mi smo iz naših šol vrgli vse, kar je bilo reakcionarnega in kapitalističnega, v vseh naših šolah se vrši pouk na podlagi marksistično-leninističnega nauka.

Morda zato, ker smo se hoteli prikupiti vatikanski in amerikanski reakciji?

Razume se da ne.

Pač pa delamo tako, ker vse to spada k izgradnji socializma. To niso le besede, in «kdor ne verjame», pravi slovenska pesem, «naj pride v vas» in bo videl, da je vse to res. In če je res, imamo pač pravico trditi, da je res. Ima ali ne Jugoslavija pravico trditi, da ni res, kar faktično ni res (Da, ploskanje).

Tovariši, gradnja socializma ni lahka stvar, je težko delo zlasti tam, kjer je država obkoljena od kapitalističnih držav, ko socializem še ni povsod ustvarjen, ki ga je treba še graditi. Ne moremo pa graditi socializma anarhistično. Socializem gradimo na podlagi režima, ki se po vsej pravici imenuje diktatura proletariata. Režim v Jugoslaviji sicer nima tiste oblike, kot jo ima v Sovjetski zvezi, je pa kljub temu diktatura proletariata. Kajti med socializmom in kapitalizmom ni, kar se tiče države, vmesne poti.

Ali je država kapitalistična, tedaj je to diktatura buržoazije, pri čemer je vseeno, kakšna je oblika vladavine: parlamentarna ali fašistična; ali pa je država socialistična in tedaj je tu diktatura proletariata in je pri tem vseeno ali ima obliko režima Sovjetske zveze ali ljudske demokracije, kakor v Jugoslaviji. Kajti naravno je, da ne more iti razvoj po nekih splošnih šablonah Naša vladavina je diktatura proletariata, nima istih oblik kot v Sovjetski zvezi. A to ni čudno, ker v vseh socialističnih državah se bo razvijala diktatura proletariata v različnih oblikah.

Tu gre predvsem za vprašanje proti komu je naperjena oblast v Jugoslaviji, proti komu je naperjena diktatura proletariata v Jugoslaviji. Ta je naperjena proti sovražnikom socializma, proti kapitalističnim izkoriščevalcem množic, proti sovražnikom bratstva med našimi narodi. Če očitajo nam, da smo trdi, tedaj je treba povedati, da smo trdi proti kapitalizmu in sovražnikom delavskega razreda, nismo pa trdi proti delavstvu, proti tistim, ki imajo oblast v svojih rokah in ki gradijo socializem. Saj gre pri nas le za to, kako je ljudstvo samo s pomočjo oblasti nastrojeno proti samemu sebi. Kdor koli bi oviral gradnjo socializma, kdor koli bi oviral enotnost naše partije, kdor bi deloval proti bratstvu med našimi narodi, proti enotnosti naših narodov, ta jasno ne more pričakovati nobene pohvale, ker temu se pravi delati proti socializmu. In najsi bi bili to ljudje z lažno socialistično etiketo, bomo tudi proti njim kot proti sovražnikom socializma nastopali. Pri tem se pa dobro zavedamo, da prijatelji delovnega ljudstva ne bodo nikdar nastopali proti državi socializma, proti graditvi socializma. Zato se je treba boriti proti takemu razdiralnemu delu z vsemi silami, zlasti proti razdiralcem v naših vrstah, kateri so hujši kot imperialisti.

Ta spor, do katerega je prišlo med nami in voditelji Sovjetske zveze, je moral slej ali prej priti na dan, kajti v tem trenutku, ko se katera koli partija postavi na stališče, da ji po nekem prirodnem zakonu pritiče vloga voditelja, v tem trenutku se postavi na krivično stališče. Ni naroda na svetu, ki bi mu po naravi pripadala vodilna vloga, in ni na svetu naroda, ki bi bil po naravi ustvarjen kot podrejen narod. Ljudje so se borili za svobodo svojega naroda, da bi to svobodo, ko so jo dosegli, uživali, ne pa nasprotno. Ljudje so se borili za neodvisnost svojega naroda, da bi to neodvisnost uživali. A neodvisnost naroda ni v nasprotju z internacionalizmom. Saj šele v socialistični državi pride ta človek in narod do veljave. Naši narodi streme po svoji svobodi in neodvisnosti in zahtevajo od socialističnih držav, da mu to priznajo. Nikakor pa nočemo biti podrejeni narodi in da bi smeli delati z nami tako, kot delajo Mi se nismo borili zato, da ne bi smeli biti ne svobodni ne samostojni.

Ko se boste vrnili po kongresu domov, obljubite si ,da se boste z vsemi silami borili proti razdiralcem revolucionarnih — socialističnih vrst, pa naj se ti razdiralci imenujejo, kakor hočejo. Saj tudi Trocki je delal v imenu komunizma proti revoluciji in danes imamo tudi take ljudi, ki pod firmo komunizma delajo proti socializmu in proti interesom proletariata, ki jih prav dobro poznate.

Pozdravljam vas ponovno in želim vašemu kongresu največjih uspehov.

Naj živi Komunistična partija bratstvo.

Delajte na to, da bo moglo rešiti tržaško vprašanje tržaško ljudstvo na podlagi sporazuma med slovenskim in italijanskim prebivalstvom.

Naj živi komunistična partija STO-ja!

Naj živi njen II. kongres!

La relazione politica del comp. B. Babič al II. Congresso PC TLT

Contro la linea politica dell'Informbiro

(continuazione dalla 6. pag.)

più. Chiunque altro si fosse trovato alla testa della politica cominformista a Trieste, avrebbe in sostanza agito nello stesso modo. Qui non si tratta quindi di Vidali o di qualche altra persona, ma esclusivamente della linea politica del Cominform Ciò deve essere chiaro ad ognuno e deve essere anche il punto di partenza per l'ulteriore accertamento dei fatti e per la determinazione della nostra linea relativa alla questione del Cominform.

Se le cose stanno così, e i fatti lo comprovano allora è necessario guardare coraggiosamente in faccia alla verità e indicare la direzione del Partito bolscevico come quella che è in sostanza responsabile per tale politica del Cominform, tanto nell'ambito internazionale, come qui da noi. Bisogna liberarsi dai veri sentimentalismi, dal considerare dogmaticamente una pretesa infallibilità e valutare criticamente tutta l'attuale politica del Partito bolscevico. Soltanto così noi saremo in grado di condurre una quotidiana lotta di principio contro la politica revisionistica del Cominform. Bisogna sapere che la lotta non sarà facile e che richiederà ancora molti sforzi. Bisognerà superare ancora molta ignoranza e pregiudizi, ma soprattutto molte mascalzonate che il Cominform commetterà nel tentativo di soffocare la verità e la coscienza rivoluzionaria del proletariato e delle larghe masse popolari. Perciò è necessario che tutti i membri studino profondamente e intensamente la dottrina del marxismo-leninismo per individuare il revisionismo del Cominform. E' necessario conoscere tutto il materiale di studio del PCJ relativo al Cominform. Nella sua discussione di principio il PCJ ci ha offerto già un'abbondante materiale teorico che tratta della politica cominformista e che ci svela il suo revisionismo in merito a varie questioni. Bisogna seguire la politica dei singoli partiti cominformisti, soprattutto però studiare la loro linea seguita durante la seconda guerra mondiale. L'analisi di questa politica ci farà conoscere come tutti questi partiti erano affetti di opportunismo già durante la seconda guerra mondiale, per cui hanno anche subito la sconfitta, sebbene vi esistessero tutte le condizioni obiettive per la vittoria della rivoluzione. In questo opportunismo del PCI, del PCF, del PCG, ecc. noi troviamo in sostanza una affinità che si esprime nella paura davanti alla lotta armata, nel compromesso con la borghesia, nelle illusioni parlamentari, nel pensare che si potrà giungere al potere con l'aiuto delle schede elettorali ecc. Tutto ciò bisogna studiare e seguire gli avvenimenti per armarsi così in questa lotta ideologica contro questo spaventoso revisionismo che minaccia di distruggere ogni movimento rivoluzionario nel mondo. Per tutto ciò è necessario organizzare uno studio intensivo nel Partito. In ciò sta anche il compito assai importante della nostra Commissione agit-prop che deve nello stesso tempo organizzare e condurre una larga campagna di smascheramento della politica cominormista concreta qui da noi, che ci offre tante e così chiare e inequivocabili prove della politica revisionistica ed effettivamente controrivoluzionaria del Cominform. Tutto ciò bisogna far conoscere anche alle larghe masse popolari. La nostra stampa deve compiere qui un importante lavoro di informazione delle larghe masse popolari, soprattutto sulla base dello smascheramento concreto e quotidiano della politica cominformista qui da noi. Altrettanto bisogna fare con la propaganda orale attraverso varie conferenze e riunioni di massa. Bisogna pubblicare diversi opuscoli sulle questioni fondamentali del Cominform per poter offrire un più semplice materiale di studio anche alle masse non comuniste. Soprattutto però bisogna curare di più la stampa italiana.

In ultimo bisogna condurre una lotta quotidiana contro il Cominform su questioni concrete. Agli onesti, ma ingannati, bisogna chiarire con perseveranza e pazienza il revisionismo e la politica controrivoluzionaria del Cominform e la nostra linea coerentemente rivoluzionaria. Contro gli opportunisti e revisionisti per natura, contro i vari elementi piccolo borghesi e nazionalistici, dai social-democratici agli aperti agenti del nemico di classe, bisogna condurre una lotta implacabile.

I cominformisti nella zona B rappresentano gli agenti della reazione italiana nazional-sciovinistica e della controrivoluzione — nemici del potere popolare. Contro di essi bisogna condurre una lotta decisa e non permettere loro di potersi nascondere dietro parole d'ordine dell'internazionalismo, dell'amicizia per l'Unione Sovietica ecc. Bisogna strappare loro questa maschera dalla faccia e mostrarli davanti alle masse popolari per quello che sono — nemici del socialismo. Bisogna difendere il potere popolare contro chiunque tentasse di minarne le basi, non importa come esso si chiami. La lotta per il potere popolare ha richiesto fiumi di sangue e innumerevoli vittime. A troppo caro prezzo l'abbiamo pagato per permettere la sua distruzione. E qui la faccenda è assolutamente semplice: o sei per il potere popolare o sei contro di esso? Se sei contro, sei nemico del potere popolare non solo nella zona B, ma in generale, e quindi sei un nemico del socialismo.

Con la lotta politico-ideologica inflessibile e coerente, e con la lotta quotidiana concreta contro la politica del Cominform noi potremo sviluppare la lotta rivoluzionaria del proletariato e delle masse lavoratrici. Soltanto così noi potremo difendere il socialismo e anche l'Unione Sovietica come il primo Paese socialista del mondo. Lo schiamazzare dei cominformisti che ciò sia antisovietismo non può più ingannare nessuno, perchè oggi è assolutamente chiaro che l'antisovietismo è proprio quello che essi fanno, ciò che fanno i Paesi ed i partiti del Cominform, e ciò che fa la stessa direzione del Partito bolscevico. Con la nostra lotta contro la politica del Cominform qui a Trieste noi porteremo anche il nostro contributo alla difesa della teoria ed alla prassi rivoluzionaria del marxismo-leninismo contro ogni tentativo del revisionismo e della distruzione del movimento operaio rivoluzionario. Aumenta il numero di coloro che riconoscono la giustezza e l'importanza storica della lotta gigantesca che sta conducendo il PCJ su questo problema. Questa lotta deve necessariamente finire con la vittoria del PCJ, perchè non è possibile distruggere i principii rivoluzionari del marxismo-leninismo, e perchè nel mondo, come disse il compagno Tito, la maggioranza degli uomini è onesta e perciò la verità deve in ultima analisi riportare la vittoria.

EVVIVA IL PARTITO COMUNISTA DEL TLT, AVANGUARDIA DI TUTTO IL POPOLO LAVORATORE NELLA LOTTA CONTRO LA REAZIONE, L'IMPERIALISMO E IL REVISIONISMO DEL COMINFORM, E PER LA VITTORIA DELLA DEMOCRAZIA POPOLARE NEL TLT!

EVVIVA L'EROICO PCJ CON A CAPO IL COMPAGNO TITO — AVANGUARDIA NELLA LOTTA PER LA DIFESA DEI PRINCIPII RIVOLUZIONARI DEL MARXISMO - LENINISMO NEL MOVIMENTO OPERAIO INTERNAZIONALE!

Adex-izleti

Potovalni urad «ADRIA-EXPRESS», ul. F. Severo 5-b, tel. 29-243 vpisuje in daje informacije za sledeča izleta:
30. oktobra v **Postojno**,
1. in 2. novembra (2 dni) v **Ljubljano**.
Za oba izleta poteče rok za vpisovanje 10. t.m.

Izdelujem **moško perilo** po izredno **nizkih cenah**
Naslov dobite na upravi lista ul. R. Manna 29.

IVAN DOLES izdeluje in popravlja **aktovke**
TRST, ul. G. Gozzi 1., vogal ul. Pauliana

Mizarji kmetovalci podjetniki! Deske smrekove, macesnove in trdih lesov, tramovi, vezane plošče, furnir, parkete in drva nudi najugodneje **CALEA** TRST Viale Sonnino Tel.

Dr. GAETA ZOBOZDRAVNIK
Izdeluje proteze v jeklu, zlatu kavčuku in plastiki. Največja garancija. Sprejema od 10 do 12 in od 15 do 19. (Govori slovenski).
TRST. UL. TORREBIANCA št. 43. VOGAL UL. CARDUCCI

Krojaška delavnica TRST - ULICA VALDIRIVO 35
izdeluje moške obleke, ženske plašče
OBRAČA, POPRAVLJA PO IZREDNO NIZKIH CENAH

Najnovejše slovenske knjige dobite v trgovinah **LI-PA**
V zalogi imamo stalno tudi kmetijske STROKOVNE KNJIGE.
Poslovalnice: KOPER, IZOLA, PIRAN, PORTOROŽ, BUJE, UMAG in NOVI GRAD

Krznarstvo Mermolja Trst Ul. Coroneo 3 Telefon 38-1.. Olajšave pri plačilu

Jugoslovanska nota madžarski vladi

(Nadaljevanje s 1. strani.)

bil potreben njegovim organizatorjem da obtožijo jugoslovansko vlado temnih načrtov, ki jih madžarski voditelji in nekateri voditelji drugih držav izvajajo proti socialistični Jugoslaviji.

Ta proces je prinesel neizmerno škodo svetovni fronti miru in se je obrnil proti njegovim pobudnikom in organizatorjem.

Gornja dejstva potrjujejo, da sedanja madžarska vlada obnavlja pogubno politiko bivših protiljudskih fašističnih režimov, ki je slonela na hujskanju šovinističnega sovraštva proti mirnim narodom Jugoslavije, kar je madžarsko ljudstvo v preteklosti drago plačalo. Sledovi krvavih zločinov, ki so jih izvršili madžarski okupatorji v drugi svetovni vojni v škodo narodov Jugoslavije, se niso še zabrisali, kakor niso zaceljene rane, in sedanja madžarska vlada krši pogodbo o prijateljstvu z Jugoslavijo ter skuša spremeniti Madžarsko v stalni vir nesporazumov in neredov v tem delu Evrope.

Jugoslovanska vlada — zaključuje nota — jemlje na znanje noto madžarske vlade o enostranski odpovedi pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in vzajemni pomoči med Jugoslavijo ter Madžarsko in ugotavlja, da odgovornost za posledice, ki bi lahko nastale zaradi te nemiroljubne in izzivalne politike madžarske vlade proti Jugoslaviji in njenim narodom, pade izključno na madžarsko vlado.

Prekrasni modeli Ženski in moški čevlji
TRGOVINA **TREVISAN** Ulica Vasari 10
Oglejte si zalogo

UREDNIŠTVO: ULICA MONTECCHI štev. 6, III. nad. — Telefon štev. 93-808. — UPRAVA: ULICA R. MANNA št. 29 — Telefonska številka 83-51.
OGLASI: od 8.30-12 in od 15-18, tel. 83-51. Cene oglasov: Za vsak mm višine v širini 1 stolpca: trgovski 40, finančno-upravni 60, osmrtnice 70 lir.
Za FLRJ: Za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 10 Din.
Odg. urednik STANISLAV RENKO — Tiska Tržaški tiskarski zavod. — Podruž.: Gorica, Svetogorska ul. 42, Tel. 749 - Koper, ul. Battisti 30/a, Tel. 70.

NAROČNINA: Cona A: mesečna 260, četrtletna 750, polletna 1400, celoletna 2600 lir; Cona B in FLRJ: 55, 165, 330, 650 din.
Poštni tekoči račun za STO-ZVU: Založništvo tržaškega tiska, Trst 11.5374. — Za Jugoslavijo: Agencija demokratičnega inozemskega tiska, Ljubljana, Tyrševa 34 - tel. 49-63, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 6-1.90603-7. — Izdaja Založništvo tržaškega tiska D.Z.O.Z. TRST